European Construction Industry Federation

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

Member of CISQ Federation
RINA
ISO 9001:2008
Certified Quality System

Отрасъл строителство

Януари –март 2014 г.

Строителството ключов сектор в новата индустриална политика на ЕС.

Януари – март 2014 година

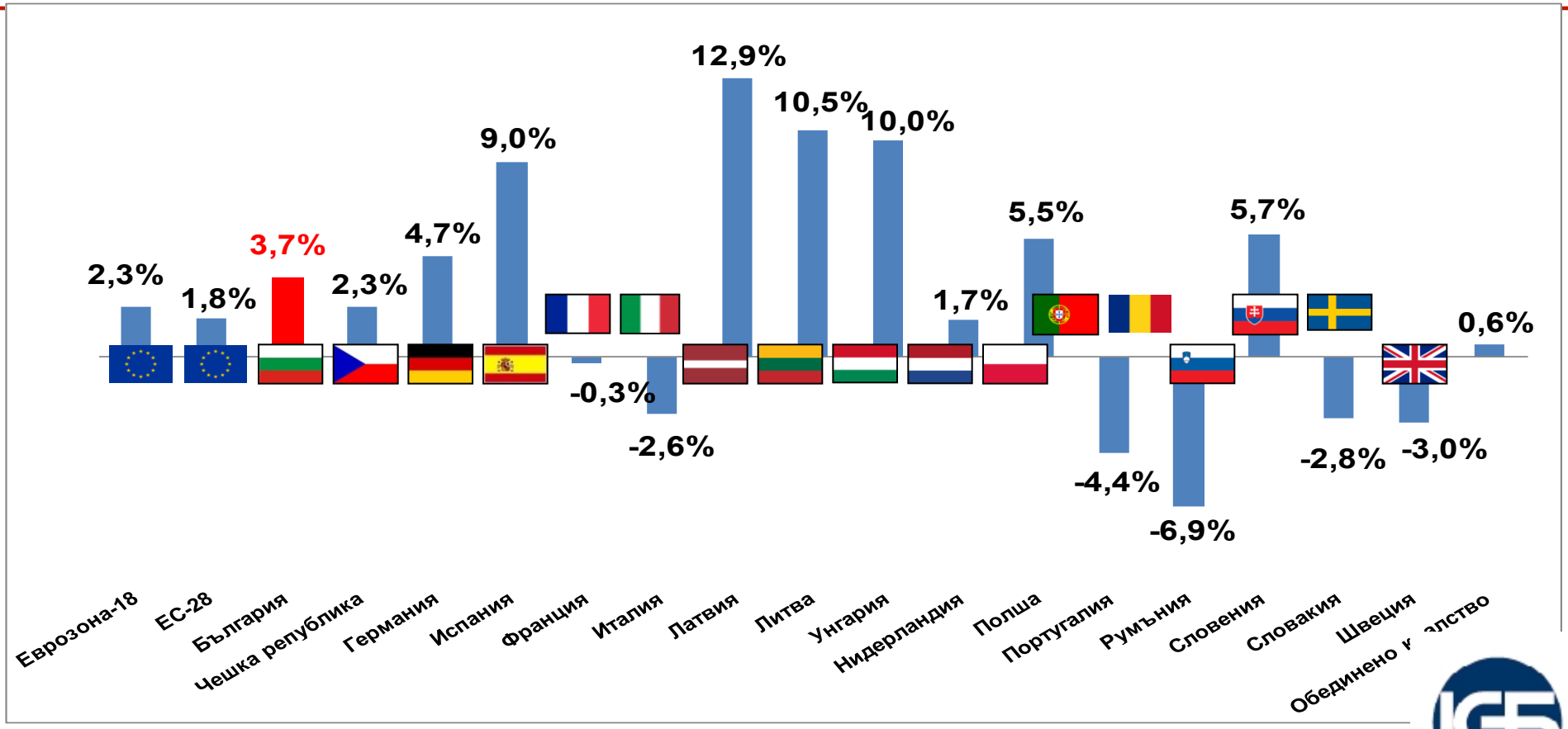
Бранша обърна колебливо страницата на отрицателните стойности и за първи път от години , пред статистическите данни имаме знак плюс .

Съживяването в отрасъл строителство тръгва бавно и несигурно.

Строителна продукция в ЕС
2014г./януари –март/
(Спрямо предходното тримесечие), %

Индекси на строителната продукция /база 2010 =100 /въз основа на действително отработени човекочасове от пряко заетите в строителното производство.
сезонно изгладени данни/

По предварителни данни на Евростат

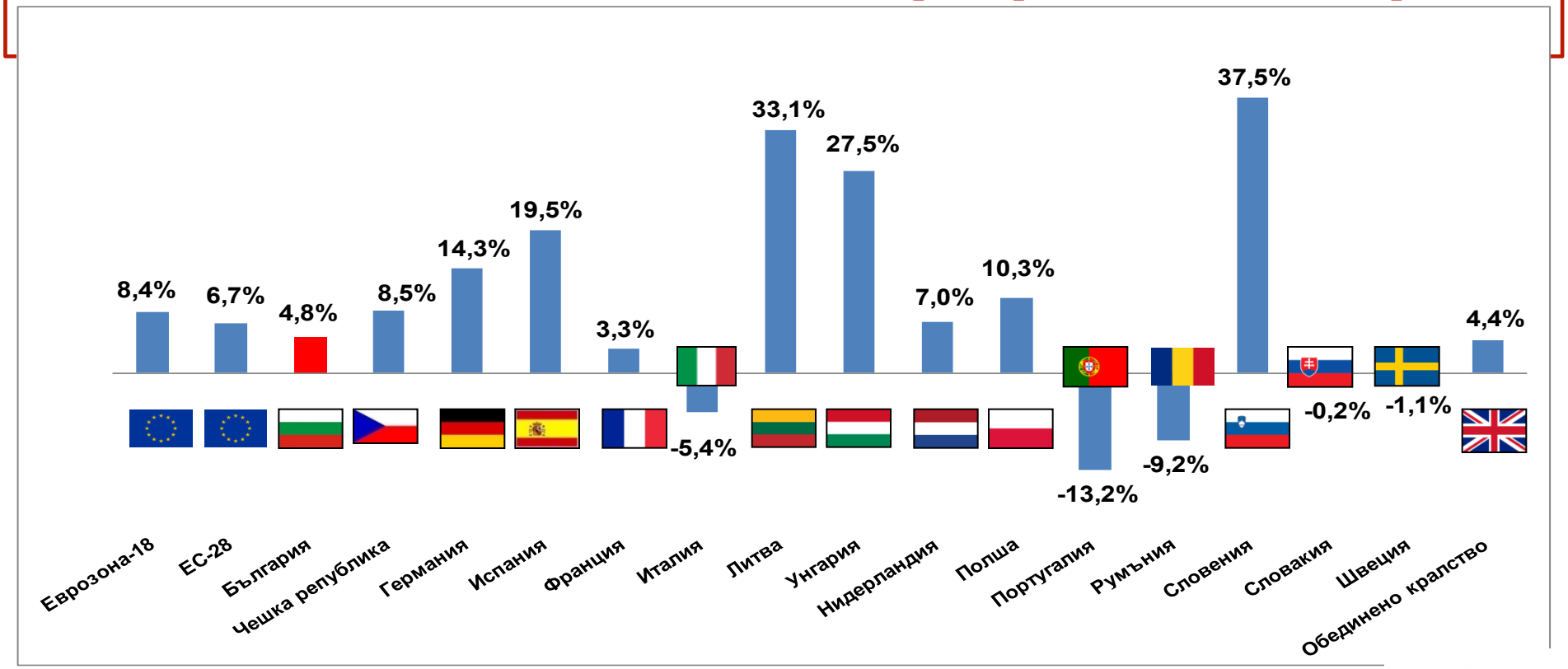

Строителна продукция в ЕС
2014г./януари-март/

(Спрямо съответното тримесечие на предходната година), %

Индекси база 2010=100 г. въз основа на действително отработени човекочасове от пряко заетите в строителното производство./ сезонно изгладени данни/

По предварителни данни на Евростат

- През **януари** общата строителна продукция в ЕС отчита повишение на месечна база 1,1 % и съответно на годишна от 6.6%.
- На годишна база инженерното строителство в ЕС регистрира ръст от 3.2%, сградното ръст от 7.4%.
- В България през януари продукцията от гражданското и инженерно строителство е ускорила ръста до 3.7% спрямо декември, а на годишна база отбеляза ръст от 5.0 %.
- При сградното строителство през януари на годишна база отчита спад от 2.0%и ръст от 15.3 % на инженерното строительство .

Годишният ръст на общата строителна продукция у нас през януари за България достигна 5 % на годишна база срещу 6.6 % в ЕС .

- През **февруари** строителната продукция е нараснала средно на месечна база с 0.5 % в целия Европейски съюз (ЕС), според данните на европейската статистическа служба Евростат.
- На годишна база е отчетено увеличение на строителната продукция от 6.1% в държави от ЕС. Сградно строителство ръст на годишна база от 6.4% и на инженерно строителство 5.0 % .
- Ръстът на строителната продукция, отчетен в България през февруари, достига 0,3% на месечна база и 4.6% на годишна. Сградно строителство спад от 3.7% на годишна база и инженерно ръст от 17%.

Основният двигател на строителството в Европа обаче е сградното строителство, а не инженерното.

По предварителни данни на Евростат индексът на строителната продукция сезонно изгладени данни при сравнителна база 2010 г. през **март** за страните от ЕС бележи ръст от 5.3% на годишна база.

Сградно строителство спад от 0.6% и ръст на годишна база от 5.4 %

инженерно строительство спад от 0.3% на месечна база и ръст от 4.3% на годишна база.

България индекса на строителната продукция се е повишил с 4,7% на годишна база, докато в целия ЕС ръстът е от 5,3%, а в еврозоната – 5,2%,

Сградно строителство месечна база спад от 0.3 % и 3.6% на годишна база.
Инженерно строителство спад от 0.7% на месечна база и ръст от 17% на годишна

Нарастването на строителната продукция в България изостава в сравнение с Европейския съюз (ЕС), по данни на европейската статистическа служба Евростат.

Темповете на възстановяване на строителната продукция в ЕС се диктуват от нарастване на сградното строителство.

Обща строителна активност
януари – март 2014 г.

Като цяло характеристиката на **отрасъл строителство носи ниски обороти и отрицателен темп на развитие установени от 2010 година насам**.

Голяма част от оборотите на строителните фирми се формира основно от поръчки на държавата и общините финансирани с европейски средства. Над 57 % от обявените обществени поръчки за първото тримесечие на 2014 г. са в строителния сектор .

- Запазва се наличието на значителен обем готова строителна продукция,превишаваща платежоспособното потребителско търсене.
- Строителният бранш ,предприемачи, финансови институции, все още губят от замразените строежи в различни фази.
- По данни на КСБ 97% от фирмите регистрират значително намаление на оборотите,11 % процента от малките фирми са замразили дейността .

Бранша се развива при условия с нарушена бизнес среда и посока, финансови загуби и риск от фалити.

- По данни на Министерството на финансите към 30.04.2014 г. просрочените задълженията на централно и местно правителство са 305 млн.лв. , от който 150 млн.лв. консолидирано централно правителство и 152 млн.лв .местно правителство. Продължава тенденцията **ГОЛЕМИТЕ** длъжници да са община Кърджали 14 млн.лв., община Перник 11 млн.лв., община Сливен 8 млн. лв.,община Велинград 6 млн.лв.,Столична община 5 млн.лв., община Видин 5 млн. лв.,община Белоградчик 4 млн.лв.община Дупница 4 млн.лв. ,община Карлово 4 млн.лв., община Силистра 3 млн.лв. , община Септември 3 млн.лв. , община Смолян 3 млн.лв. , община Родопи 2,5 млн.лв.Общини до 2 млн.лв.Поморие, Девня ,Симитли,В. Търново,Девин , Златоград ,Чепеларе, Казанлък, Правец, Пазарджик ,Ихтиман Стамболово,Харманли , .
- По данни на КСБ задълженията към строителните фирми са над 240 млн. лв. Нарастват и задълженията към фирмите по оперативните програми.
- Тези задължения стават непосилна тежест за бранша , от тук и нарастване на **между фирмена задлъжнялост,** една затвърдена практика през последните години , водеща до финансови загуби и риск от фалити.

Задълженията към строителните фирми нарастват и остават непосилна тежест за бизнеса.

- Два са важните моменти , който трябва да се съблюдават: коректна политика по отношение на плащанията от страна на държавата.
- коректна политика от страна на строителните фирми по отношение на качество , срокове на изпълнение, за да има напредък.
- България се нарежда на едно от последните места по редица ключови параметри свързани с условията за бизнес./ според анкета на германските инвеститори направена в Централна и Източна Европа.
- Дъмпинг политиката все по-трайно се установява в отрасъл строителство през последните години. Порочна тенденция , която не носи положителни резултатите както за бранша , така също и за икономиката като цяло.
- На строителният пазар продължават да работят малки нерегистрирани фирми, без квалифициран персонал,ситуация носеща много негативи за подема на бранша.

Обща строителна активност
януари- март 2014 г.

- **Регистрираните строителни компании** в ЦПРС към 22.05.2014 са **4529,** от които 4476 български юридически лица и 53 чуждестранни фирми. Заличените фирми към разглеждания период са 596 бр.

Малки фирми по критерии „персонал“ 3874 или 85.5 % от общо регистрираните фирми , средни 566 фирми или 12.5 % и големи 89 бр. или 2.0%

- **Членове на КСБ** към 29.05.2014 година са - **редовни - 1471 , сдружения 26**

Обща строителна активност януари –март

2014 година

Малки 3874

Средни -566

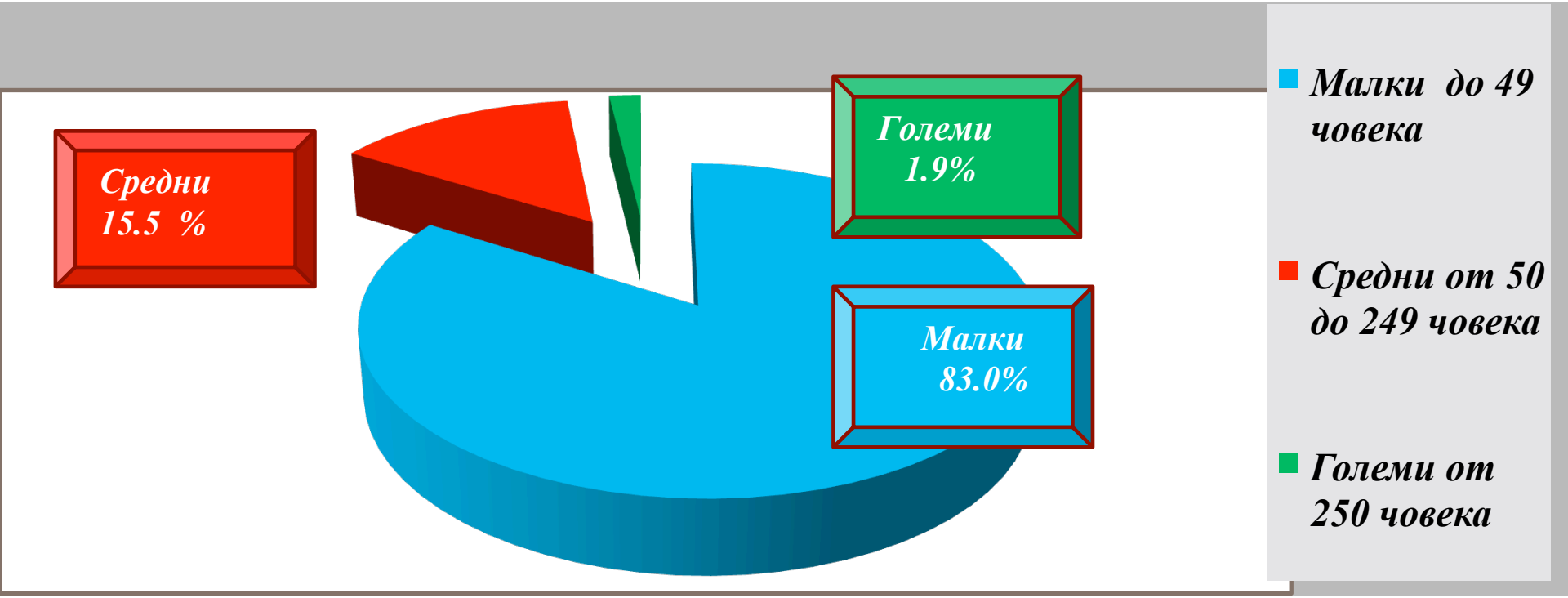
Големи-89

Разпределение на фирмите по критерии персонал по данни на ЦПРС при КСБ към 22.05.2014 г. ***4529 фирми***

- 2007 г. към 31.12.2007 – регистрирани фирми 199
- заличени няма
- 2008 г.към декември регистрирани фирми 5131
- заличени няма
- 2009 г. към 25.09.2009 регистрирани фирми 5815
- към декември 2009 регистрирани фирми 4989
- заличени 1299 фирми
- 2010 г. към декември регистрирани фирми 4222
- заличени 1280 фирми
- 2011 г. към декември регистрирани фирми 4192
- заличени 563 фирми
- 2012 г. към декември регистрирани фирми 4160
- заличени 596 фирми
- 2013 г. към септември регистрирани фирми 4138
- заличени 456 фирми
- 2013 г. към декември регистрирани фирми 4302
- 2014 към март регистрирани фирми 4446
- заличени 596 фирми
- 2014 към 22 май регистрирани фирми 4529

Регистрирани строители в ЦПРС на КСБ по години 2008-2014 г.

Разпределение на фирмите по „критерии персонал“ % по данни на ЦПРС при КСБ към 22.5.2014 г.

Година	Брои фирми	Общ обем на строителите с НПП над 30 млн. лв.	Дял от общия обем на вписаните в ЦПРС
2008	70	4 340 843	25.15%
2009	58	3 846 030	26.50%
2010	47	3 191 320	30.30%
2011	44	3 540 921	33.24%
2012	53	4 012 453	33.24%

Строителни фирми с НПП над 30 млн. лв. и делът им в общия обем от всички вписани в ЦПРС за периода 2008 – 2012 г.

- **Критерии персонал**

♦ **Големи** от 250 човека

♦ **Средни** от 50 до 249 човека

♦ **Малки** до 49 човека

- **Критерии НПП**

♦ **Големи - над 97500 хил. лв.**

♦ **Средни – над 19 500 до 97500 хил.лв.**

♦ **Малки - до 19500 хил.лв.**

Според данните на НСИ ситуацията в отрасъл строителство носи положителен знак , но все още е със силно ограничена възможност за трайна промяна и възстановяване.

Перспективата остава в крехко равновесие .Тенденциите са към слабо повишение на тримесечна база.

Състояние на строителният бизнес за януари – март на 2014 година:

Бранша за първото тримесечие на 2014 г. обърна страницата на отрицателните стойности и за първи път от години, пред статистическите цифри имаме знак плюс, при ниска база за 2013 година .

Въпросът е този положителен знак ще продължи ли за напред , и ще донесе ли желаният напредък и възможност за възстановяване. Строителната индустрия страда от натрупан дисбаланс във времето .Трудна е задачата да се направят оптимистични прогноза, без премахване на пречките.

Обща строителна активност януари – март 2014 година

Тенденция при произведената продукция в строителната индустрия първо тримесечие 2014 година .

Данните от първото тримесечие на 2014 година в сравнителен анализ със същият период на миналата година носят положителен знак както следва :

Общо строителство нарастване с 14.6%

Сградното нарастване с 5.9%

Инженерното нарастване с 27.5%

Проследявайки данните от 2010 година, преди пиковете в бранша се вижда , че базата за сравнение първото тримесечие на 2013 година е най- ниска .

Строителство общо

Първо тримесечие -	**2010 г.**	**2331 млн.лв.**
	2011 г.	**2241 млн.лв.**
	2012 г.	**2187 млн.лв.**
	2013 г.	**1804 млн.лв.**
	2014 г.	**2068 млн.лв.**

Нивата на произведената продукция в строителния сектор за първо тримесечие от 2010 г. до 2014 г. се колебаят и остават в порядък малко над 2.2 млрд.лв.

2013 Година с най-ниска база по тримесечия

Сградно строителство -първо тримесечие

2010 г. 1228 млн.лв.

2011 г. 1277 млн.лв.

2012 г. 1259 млн.лв.

2013 г. 1077 млн.лв.

2014 г. 1141 млн.лв.

Тенденцията - нивата се колебаят около 1,2 млрд.лв. първо тримесечие на 2013

Инженерно строителство – първо тримесечие

2010 г. 1103 млн.лв.

2011 г. 964 млн.лв.

2012 г. 928 млн.лв.

2013 г. 727 млн.лв.

2014 г. 927 млн.лв.

Тенденцията : Нивата се колебаят малко над 900 млн.лв. 2013 г. първо тримесечие – имаме 727 млн.лв. отново най ниска база .

Ако се направи сравнителен анализ с предходното тримесечие четвърто на 2013 година отново се завръщаме в отрицателните стойности.

Спад от 45.9% общо строителство

Спад от 47,4 % сградно строителство

Спад от 27.5% инженерно строителство

2013 година с най-ниска база по тримесечие

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ	I трим.2014г./ I трим.2013г.	I трим.2014г./ IV трим.2013г.
Произведена продукция	Нарастване от 14,6%	Спад от 45,9%
Сградно строителство	Нарастване от 5,9%	Спад от 47,4%
Инженерно строителство	Нарастване от 27,5%	Спад от 44,1%
Издадени разрешителни за строеж - общо	Нарастване от 16,3%	Спад от 9,5%
Жилищни сгради	Нарастване от 32,9%	Спад от 1,6%
Жилища	Нарастване от 80,7%	Спад от 7,2%
Офис сгради	Нарастване от 37,5%	Ръст от 22,2%
Други сгради	Нарастване от 1,6%	Спад от 17,8%
Разходи за придобиване на ДМА	Нарастване от 12,5%	Спад от 65,5%
Преки чуждестранни инвестиции	Нарастване с 31 млн.€	Нарастване с 36,3 млн.€
Наети по трудово правоотношение	Намаляване от 1,6%	Спад от 3,1%
Безработни в строителството	Намаляване от 12,5%	Ръст от 8,6%
Средна работна заплата	Ръст от 6,6%	Спад от 3,9%

- **Анализът по основните икономически показатели за първото тримесечие на 2014 година спрямо същия период на 2013 г. носи няколко плюса и много минуси в сравнение с предходното тримесечие .**

Обща строителна активност
януари –март 2014 г.

Произведената продукция в строителният сектор януари- март на 2014 г. бележи ръст 14.6 % спрямо първото тримесечие на 2013 г, а спрямо предходното тримесечие спад от 45.9% , спрямо върховите години на развитие намалението е в порядък от 50 %.

Обявени обществени поръчки **777 бр. на стойност 826 млн.лв**

Сключени договори по обявена поръчка **333 бр. на стойност 815 млн.лв.**

- **Сградното строителство представлява 55.2 % от общо произведената продукция в сектора и бележи** незначителен ръст за първото тримесечие на 2014 година от 5.9 %,в сравнение със същият период на 2013 година **, в сравнение с предходното тримесечие спад от 47.4% „ запазваща тенденция на намаляване на нивата.** Тенденцията при жилищното строителство през 2014 г. – очакванията са само определени дейности за реновация и саниране , не се очакват големи обекти.

  Обявените поръчки 121 бр. на стойност 160 млн.лв.

  Сключени договори по обявени поръчки 117 бр. на стойност 105 млн.лв

Инфраструктурните проекти носят положителна тенденция към стабилизиране на сектора, но не дават нужния тласък на строителството и в крайна сметка връщането му към растеж.

- **Нежилищното строителство** ще се води от тенденции за развитие на индустриалното строителство, както и строителството, свързано с аграрния бизнес.
- **Инженерното строителство** представлява 44.8% от общата произведена продукция в отрасъл строителство и бележи ръст 27.5 % на тримесечна база в сравнение с със същият период на миналата година, в сравнение с предходното тримесечие спад от 44.1 % В този сегмент липсват доказателства в цифри за желания напредък за строителството като цяло.
- **Обявени поръчки** 281 бр. на стойност 500 млн.лв
- **Сключени договори** по обект на поръчки 121 бр. на стойност 424 млн.лв.

Обща строителна активност
януари – март 2014 година

Продукция на строителните предприятия,
I трим.2010г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НС

2013 година - година с най-ниска база

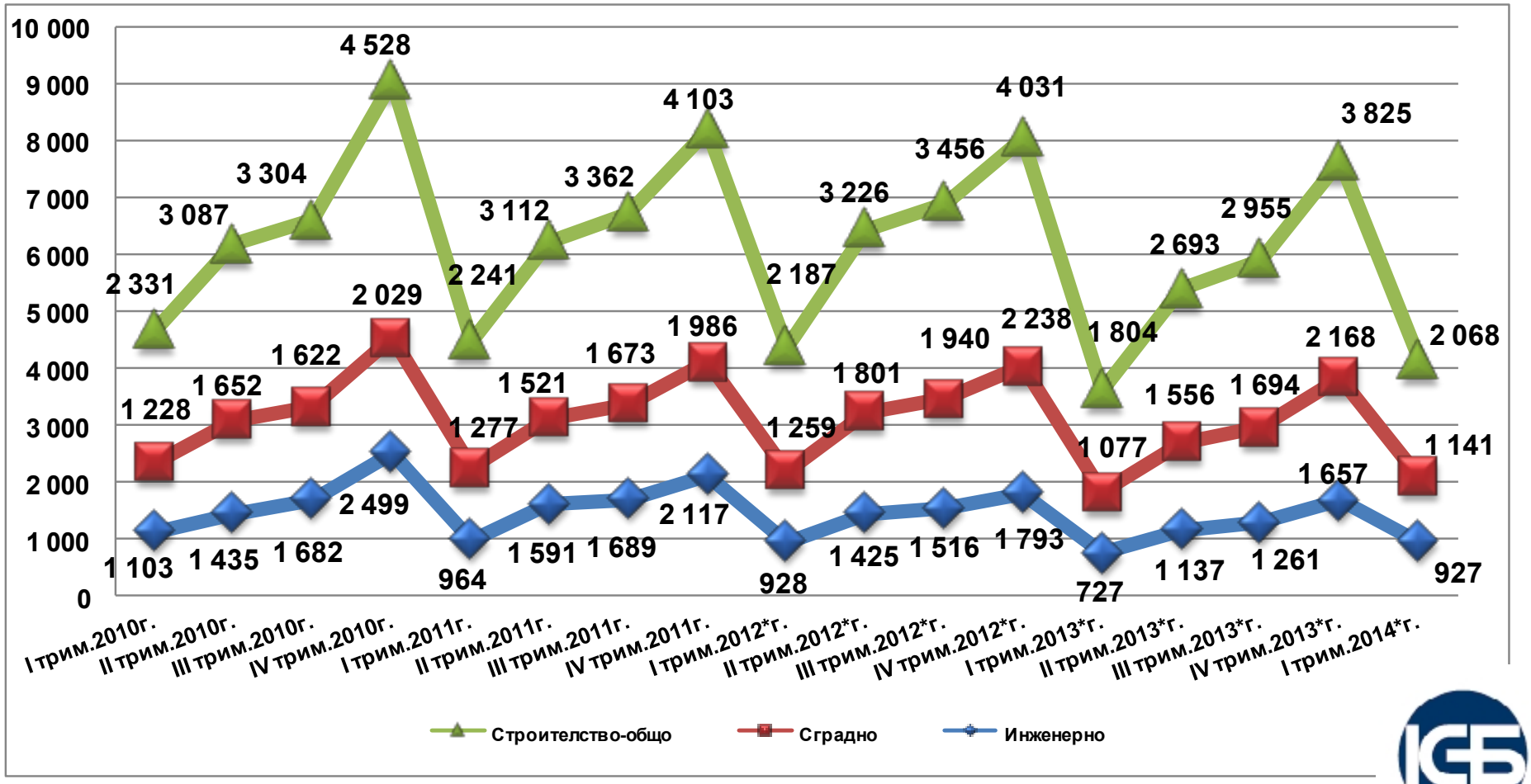
	I трим. 2010г.	II трим. 2010г.	III трим. 2010г.	IV трим. 2010г.	I трим. 2011г.	II трим. 2011г.	III трим. 2011г.	IV трим. 2011г.	I трим. 2012*г.	II трим. 2012*г.	III трим. 2012*г.	IV трим. 2012*г.	I трим. 2013*г.	II трим. 2013*г.	III трим. 2013*г.	IV трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.
Строителство-общо, млн.лв./ Construction-total, million levs	2 331	3 087	3 304	4 528	2 241	3 112	3 362	4 103	2 187	3 226	3 456	4 031	1 804	2 693	2 955	3 825	2 068
Сградно с-во, млн.лв./ Building construction, million levs	1 228	1 652	1 622	2 029	1 277	1 521	1 673	1 986	1 259	1 801	1 940	2 238	1 077	1 556	1 694	2 168	1 141
Инженерно с-во, млн.лв./ Civil engineering, million levs.	1 103	1 435	1 682	2 499	964	1 591	1 689	2 117	928	1 425	1 516	1 793	727	1 137	1 261	1 657	927

- **Данните за първото тримесечие на 2014 година произведена продукция в отрасъл строителство не дават достатъчно оптимизъм за стабилизиране на бранша и излизане от кризата.**
- **Липсват основните фактори фактори ,които дават възможност на фирмите и свързаните с тях доставчици да покажат ръст и положителни тенденции на развитие :**
- **Липсва активност и инвестиционна дейност.**
- **Налице е междуфирмена задлъжнялост**
- **Вътрешно фирмен дефицит на свободни парични средства**
- **Задължения на общините към бизнеса .**
- **Строителна продукция надвишаваща потребителското търсене .**

Запазване на факторите водещи до трудности при планиране на строителният бизнес и формиране на сигурна среда.

Продукция на строителните предприятия
I трим.2010г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction
I трим.2013*г. – I трим.2014*г.

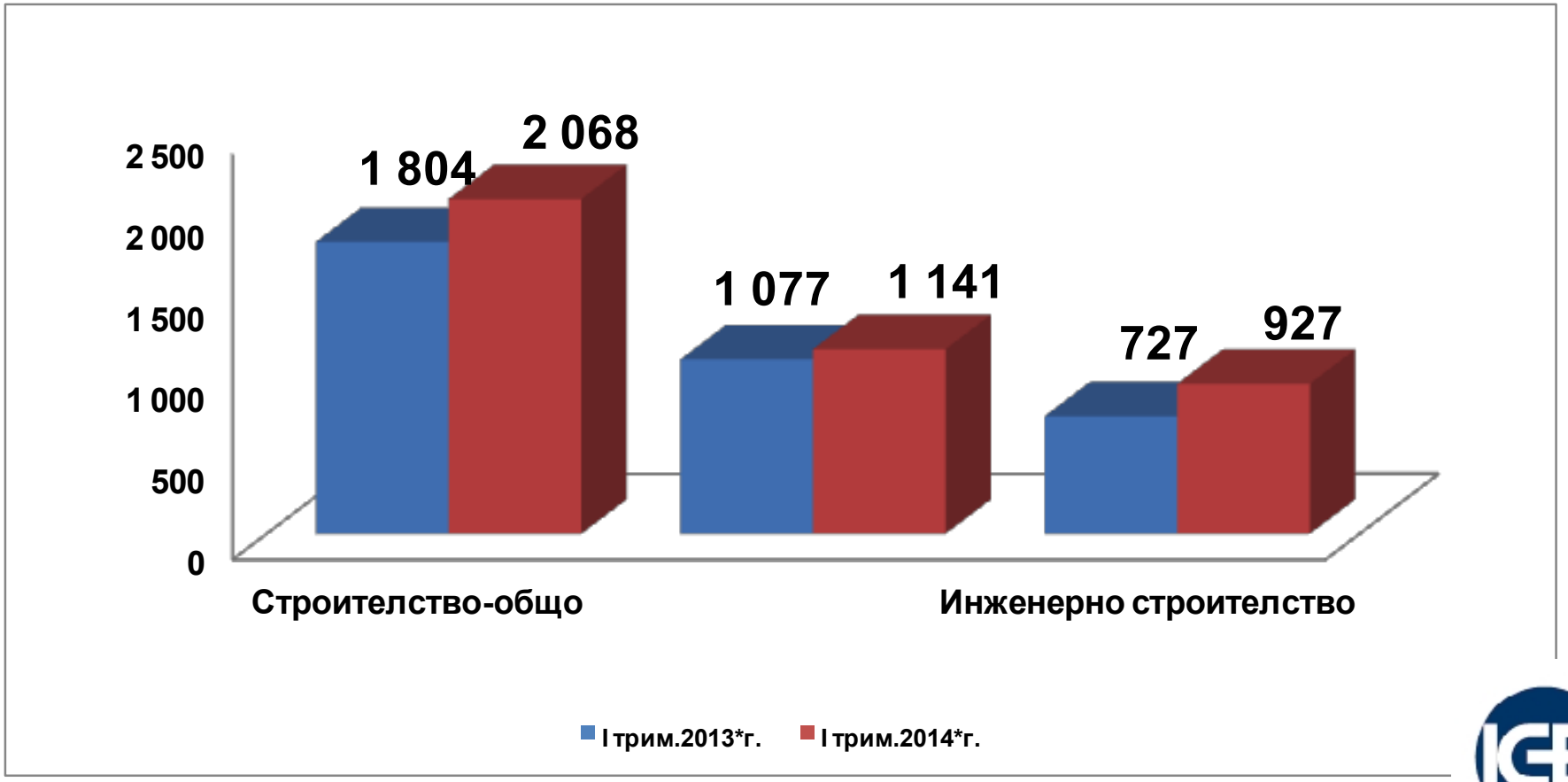
*По предварителни данни на НСИ

	I трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.	Темп, %
Строителство-общо, млн.лв./ Construction-total, million levs	1 804	2 068	14,6 %
Сградно с-во, млн.лв./ Building construction, million levs	1 077	1 141	5,9 %
Инженерно с-во, млн.лв./ Civil engineering, million levs	727	927	27,5

Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction
I трим.2013*г. – I трим.2014*г.

Графика

*По предварителни данни на НСИ

Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction
IV трим.2013*г. – I трим.2014*г.

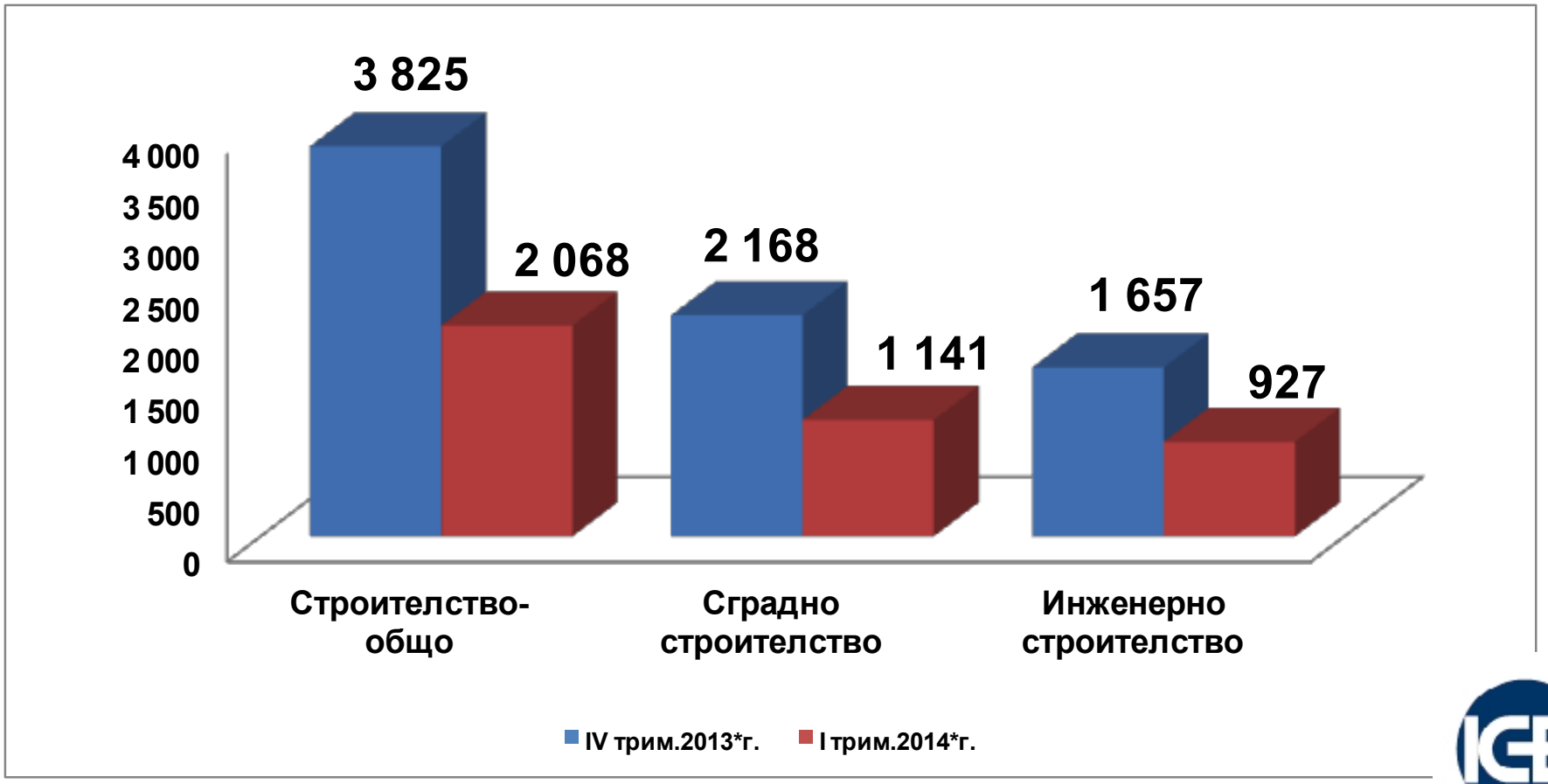
*По предварителни данни на НСИ

	IV трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.	Темп, %
Строителство-общо, млн.лв./ Construction-total, million levs	3 825	2 068	- 45,9 %
Сградно с-во, млн.лв./ Building construction, million levs	2 168	1 141	- 47,4 %
Инженерно с-во, млн.лв./ Civil engineering, million levs	1 657	927	- 44,1

Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction

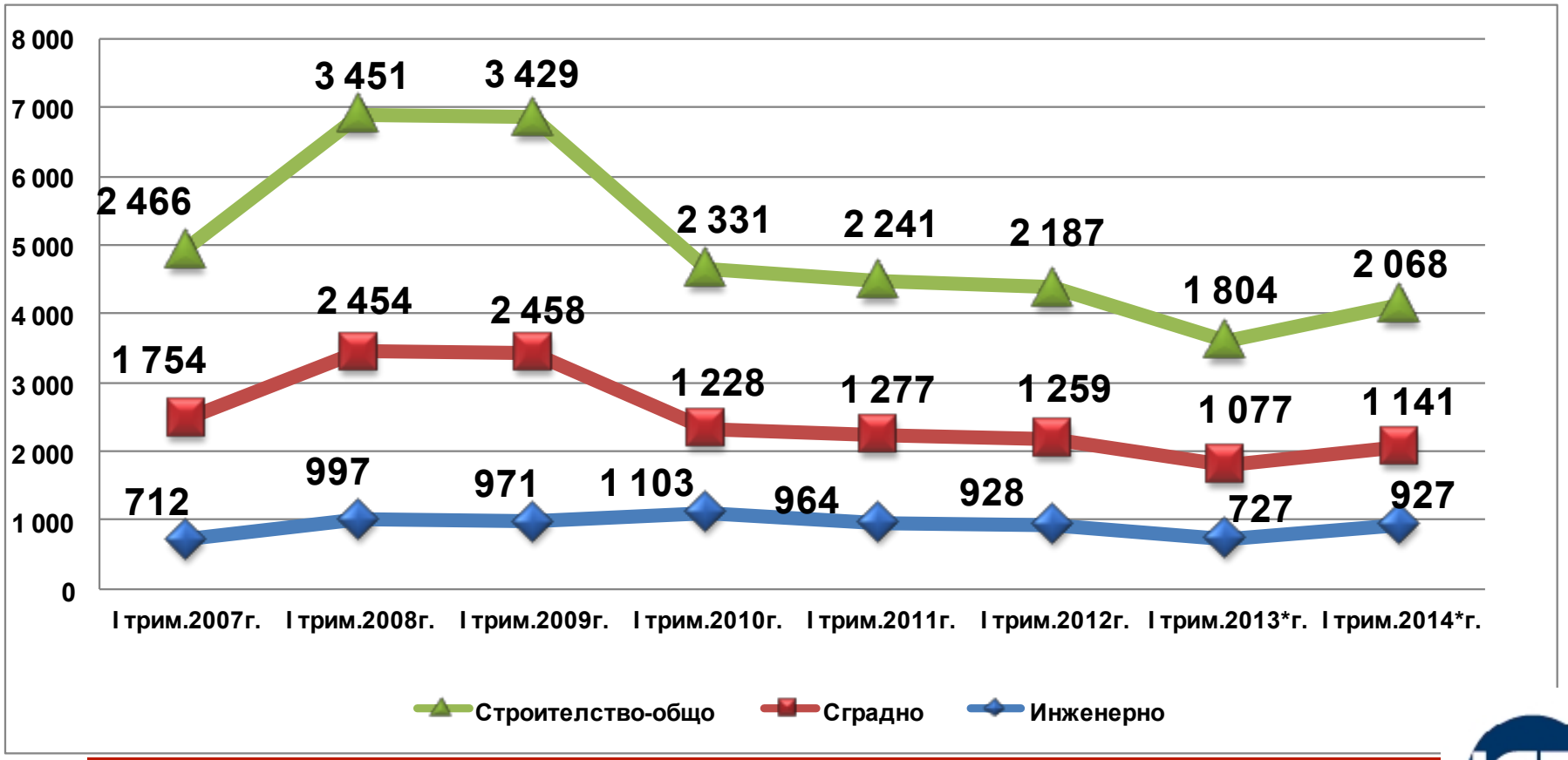
IV трим.2013*г. – I трим.2014*г.

*По предварителни данни на НСИ

Продукция на строителните предприятия
I трим.2007г. – I трим.2014*г., млн.л

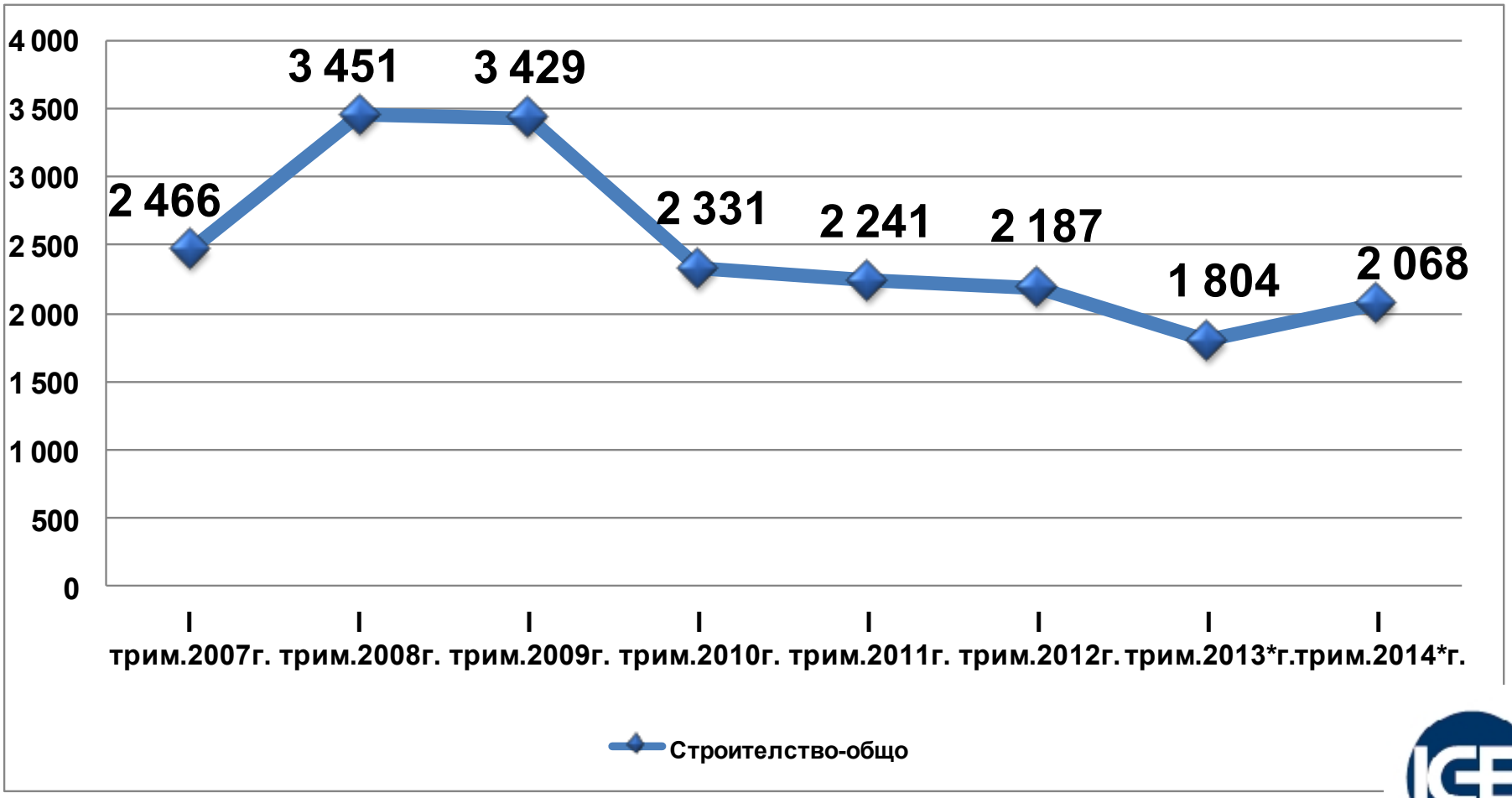
*По предварителни данни на НСИ

Продукция на строителните предприятия
I трим.2007г. – I трим.2014*г., млн.лв.

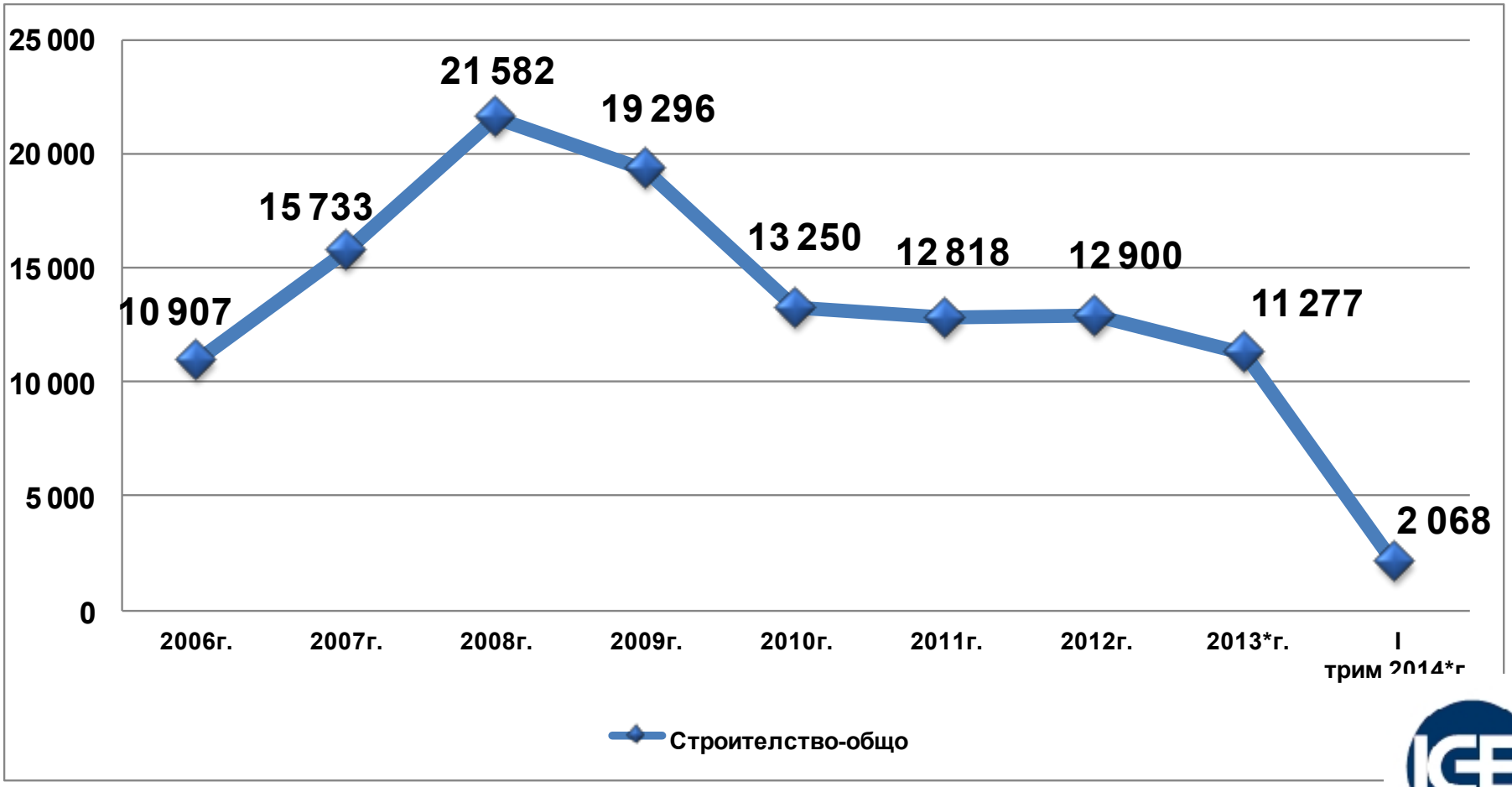
Графика

*По предварителни данни на НСИ

Продукция на строителните предприятия

*По предварителни данни на НСИ

Строителство – изменение на запасите от незавършено производство
I тримесечие 2013г. – I тримесечие 2014г.,
хил.лв.

По данни на НСИ

Икономически дейности	2013г.				2014г.
	I трим.	II трим.	III трим.	IV трим.	I трим.
F. Общо Строителство (41+42+43)	76 680	194 261	83 164	- 53 513	185 361
41-Строителство на сгради	95 474	82 429	33 549	7 080	83 968
42-Строителство на съоръжения	37 510	74 010	24 515	- 62 083	79 066
43-Специализирани строителни дейности	- 56 304	37 822	25 100	1 490	22 32

Анализът очертава следните тенденции:

Брутният вътрешен продукт (БВП) през първото тримесечие на 2014 г. се увеличава с 0.3% в ЕС-28, спрямо предходното тримесечие **по сезонно изгладени данни.**

За същия период БВП в България нараства с 0.2% Ръстът на БВП е с положителен знак . Основния оптимизъм се гради на факта ,че Европа излиза от криза.

- **Производителността на труда** януари – март 2014 година по данни на НСИ общо за икономиката.
- Средната стойност на брутния продукт, изработван за час в страната бележи спад до 12.0 лв. спрямо 15.7 лв. изработени в предходното тримесечие и 12.3 лв. през първото тримесечие на миналата година. Броят на заетите в икономиката се увеличават с незначителен процент от 0.3% в сравнение с първото тримесечие на 2013 година , а в сравнение с предходното тримесечие 1.4% Независимо , че БВП на един зает се увеличава с 1.1% в сравнение със същото тримесечие на предходната година, производителността на труда намалява.
- По предварителни данни на НСИ през първото тримесечие на 2014 г. заетите лица в икономиката са 3 302.4 хиляди. Общият брой отработени часове е 1 336.7 милиона.

Обща строителна активност
януари –март 2014 г.

- Брутната добавена стойност формирана в отрасъл строителство за януари – март 2014 година е 733 мил.лв. ,което е 5.3% от общо формираната БДС , или ръст от 0.2 % в сравнение със същият период на 2013 година от 703 мил.лв.,тенденция на незначително нарастване , за първи път от последните 4 години. **БДС се формира** с около 19068 строителни компании с преобладаваща част - 95% малки и 5% средни и големи фирми.
- **Брутната добавена стойност в строителството е под нивото на 2007** година , а в сравнение с първото тримесечие на 2009 година бележи спад от 546 мил.лв.
  На едно лице заето в строителната индустрия за първото тримесечие на 2014 г. се падат от текущият обем Брутна Добавена стойност 4312 лв . За първото тримесечие на 2013 г. 4040 лева Наблюдава се нарастване в сравнение с първото тримесечие на 2013 година.
- Разходи на работодателя за труд за един отработен час за наетите по трудово правоотношение - 5,68 лв. Разходи на работодателя за труд за един отработен час за наетите по трудово правоотношение за първото тримесечие на 2013 година - 5,55лв. Нарастване на разходите на работодателя с 2.13 %
- Брой отработени часове от един нает по трудово правоотношение - 410,5 Средната стойност на брутния продукт, изработван за час в сектора строителство е 10.5 лв. Брой отработени часове от един нает по трудово правоотношение - 401,5. , нарастване на отработените човеко часове от 2.5 % Средната стойност на брутния продукт , изработен на час в сектор строителство е 10.1 лв. Наблюдава се запазване на нивата в сравнение с първото тримесечие на 2013 година .

Обща строителна активност

януари –март 2014 г.

2008г. Обема на произведената продукция е около 22 млрд.лв. , а заетите в отрасъл строителство достигат 297 хил.човека. БДС стойност през 2008г. е9.3%.

- 2009 г. постигнат обем 19 млрд.лв. със заети 271 хил. постигнат ръст на БДС от 9.2%.
- 2010 г.обема на строителната продукция пада на 13 млрд.лв със заети спад на 223 хил. намаляваш дял в БДС на 7.1%.
- 2011г. година произведен обем от 13 млрд.лв. със заети който намаляват на 193 хил. и дял в БДС от 6.5% .
- 2012 година произведена продукция 13 млрд.лв. със заети който намаляват на 173 хил. и дял в БДС от 5.9 % Строителният отрасъл от едно от първите места по тежест в относителния дял в БВП на страната се нареди на последните места.
- 2013 година Брутната добавена стойност формирана от отрасъл строителство за 2013 година е 3754 млн.лв.под нивото на 2007 година и бележи спад в сравнение със същият период на 2012 година от 364 млн.лв. мил.лв., запазвайки тенденцията на спад за последните 4 години. Произведената продукция 11277 млн.лв. Спад в сравнение с 2012 г. от 12.6% Строителната индустрия за полугодието на 2013 г. е формирал 5.6 % от БДС , с над 19 хил. строителни предприятия включително и тези без реализиран оборот по предварителни данни на НСИ .
- Първо тримесечие на 2014 година делът на строителната индустрия от БДС е 5.3% .

незначителен ръст в сравнение със същия период на 2013 г. , а в сравнение с предходното тримесечие се наблюдава спад от 192 млн.лв. Продукцията формирана в отрасъл строителство бележи ръст от 14.6 % спрямо същия период на 2013 година и спад в сравнение с последното тримесечие от 45.9%

Обща строителна активност – сравнителен анализ

Строителство – изменение на запасите от незавършено производство

I тримесечие 2013г. – I тримесечие 2014г.,

хил.лв.

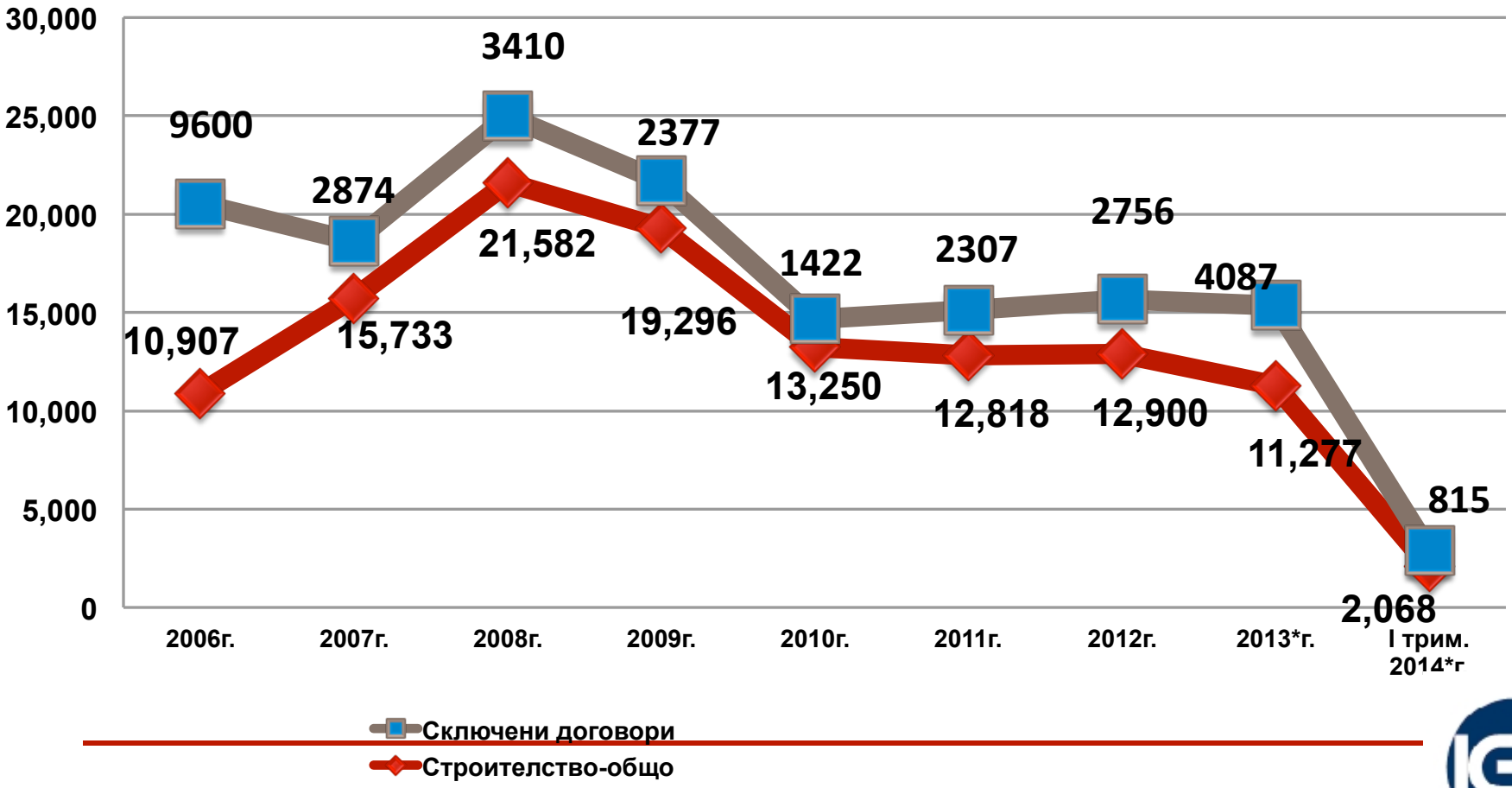
По данни на НСИ

Икономически дейности	2013г.				2014г.
	I трим.	II трим.	III трим.	IV трим.	I трим.
F. Общо Строителство (41+42+43)	76 680	194 261	83 164	- 53 513	185 361
41-Строителство на сгради	95 474	82 429	33 549	7 080	83 968
42-Строителство на съоръжения	37 510	74 010	24 515	- 62 083	79 066
43-Специализирани строителни дейности	- 56 304	37 822	25 100	1 490	22 327

- **Изменението на запасите от незавършеното производство** за първото тримесечие на 2014 г. по предварителни данни на НСИ /данните са само за периода /: бележи нарастване от 200 % в сравнение със същия период на 2013 година .
- На практика този факт дава информация , че има известен напредък в строителството и че нараства неразплатеното строителство . Най- голям дял представлява строителството на сгради , следвано от строителството на съоръжения.
- **Обемът незавършено строителство** по данни на НСИ на годишна база към декември 2013 г. се равнява на 19 млрд. лв. (по справката за разходите за ДМА).
- Запазва се тенденцията на нисък ръст на кредитиране при малките и средните фирми и нарастване на необслужваните кредити.
- Кредитирането остава сериозна бариера за строителните фирми. Нивото на лошите кредити не се дължи на неефективното регулиране от страна на банките , а се дължи на влошената икономическа среда.
- Просрочените задължения на общините продължават да са на високи нива, а невъзможността за покриването им е показателна за трудно преодолим проблем с местните бюджети.

Продукция на строителните предприятия и сключени договори по обществени поръчки/ стойност/

*По предварителни данни на НСИ и АОП

Сключените договори първото тримесечие на 2014 година са 333 бр. на стойност 815 мил.лв. или спад от 5.4% в сравнение със същият период на 2013 г. Сключените договори към 28.05.2014 година са 626 бр. на стойност 1252 млн.лв.

- **Малките строителни фирми са сключили 109 бр. , или 32.7 % от общо сключените договори за разглеждания период . Наблюдава се ръст от 14.7% в сравнение със същият период на 2013 година .**
- **Средните строителни фирми са сключили 178 бр. договори или 53.5 % от общо сключените договори за разглеждания период. Наблюдава се незначителен спад от 4.3% в сравнение със същият период на 2014 година .**
- **Големите строителни фирми са сключили 37 бр. договори , или 11.1% от общо сключените договори за разглеждания период.Наблюдава се спад от 31.5 % в сравнение със същият период на 2013 г.**
- **Нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ са сключили 9 бр. договори или 2.7 %. Наблюдава се тенденция на спад от 47.1% в сравнение със същия период на 2013 г.**

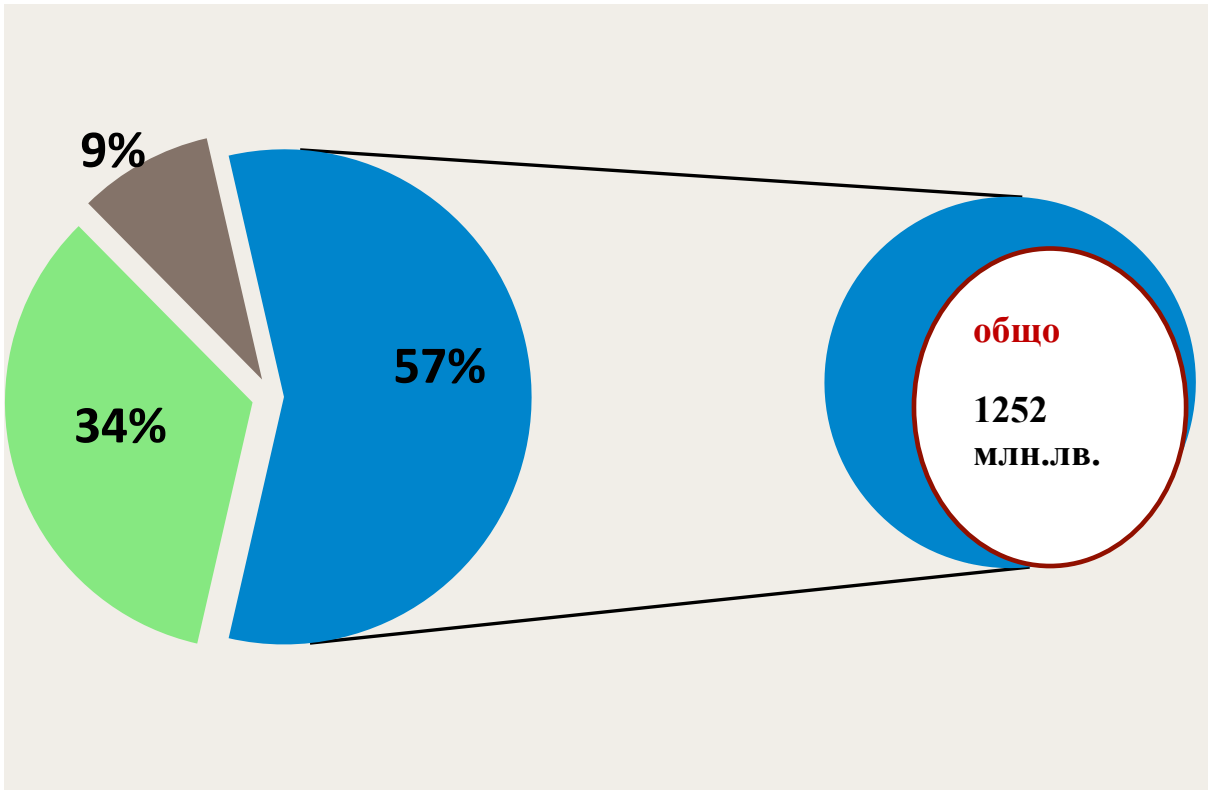
Сключените договори по обект на поръчка за първото тримесечие на 2014 година г./ са общо 333 броя на стойност 815 мил.лв. както следва :

Сключените договори към 28.05 .2014 година са 626 бр. на стойност 1252 млн.лв.

- **сградно строителство а първо тримесечие 117 бр. На стойност 105 млн.лв. сключени договора или 35.1% от общо сключените договори за периода ,към 28.05.2014 година 179 бр. на стойност 180 млн.лв .**
- **инженерна инфраструктура – 121 бр. на стойност 424 млн.лв сключени договора или 36.3% от общо сключените договори за разглеждания период.Към 28.05.2014 година са сключени 266 бр. на стойност 650 млн.лв.**
- **енергийна инфраструктура 65 бр. на стойност 142 млн.лв. сключени договора ,или 19.5% от общо сключените договора за първото тримесечие на 2014 година . Към 28.05.2014 година сключените договори са 115 бр. на стойност 172 млн.лв.**
- **„В и К „ 30 бр. На стойност 144 млн.лв. сключени договора , или 9.1% от общо сключените договора за първото тримесечие на 2014 г.Към 28.05.2014 година сключените договори са 66 бр. на стойност 250 млн.лв.**

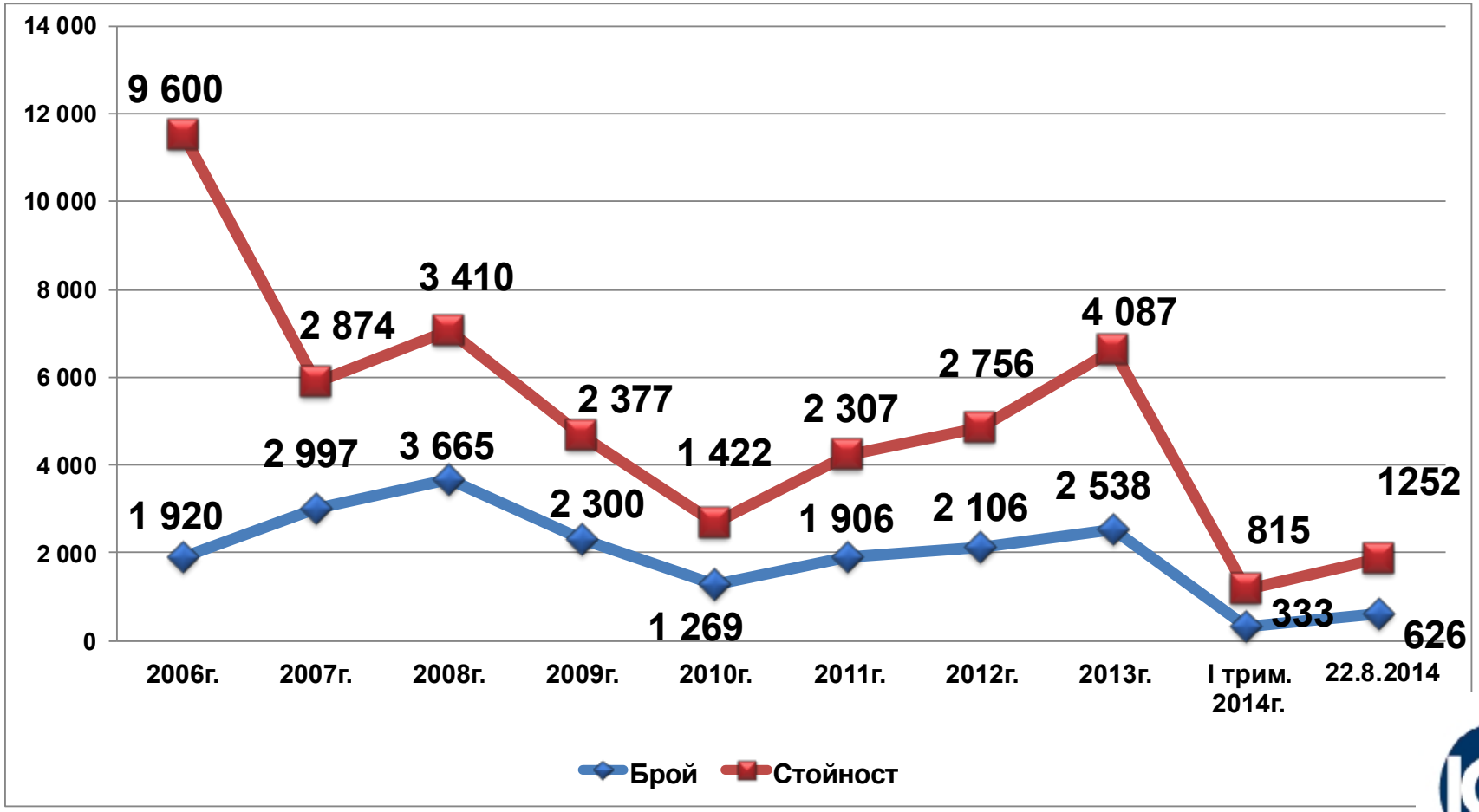
Тенденция : Доминиращ сегмент по критерии „Брой“ сключени договори отрасъл строителство за януари-март 2014 година и към 28.05.2014 година е инженерната инфраструктура , следвана от сградно строителство като брой , като стойност на първа позиция е инженерно строителство следвано от В и К , сградно строителство , енергийна инфраструктура.

Сключени договори по обект на поръчката, критерий „Стойност“, към първото тримесечие 2014 г. / по данни на АОП/

Сключени договори по обект на поръчката,
сектор Строителство – брой и стойност в млн.лв.
2006г. – към 28.05.2014г.

По данни на Агенцията по обществени поръчки

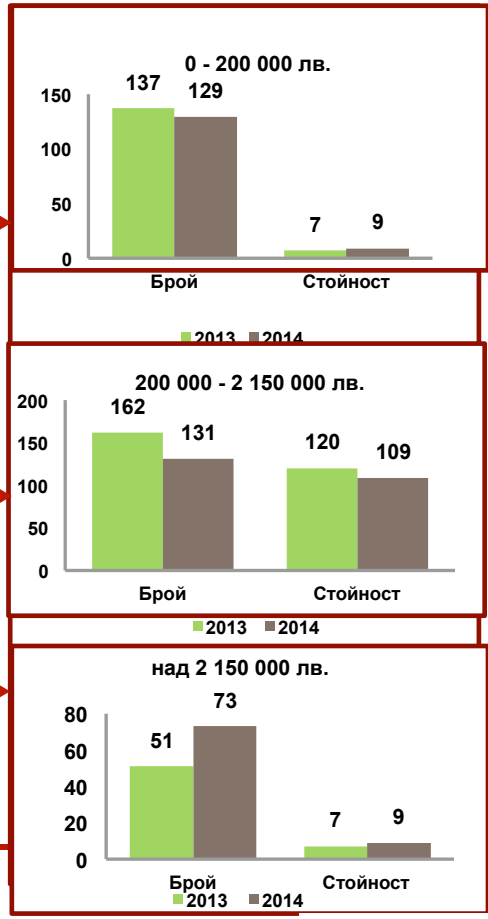

Сключени договори по обявени обществени поръчки отрасъл строителство към I -во трим. 2013 г. I -во 2014 година / брой и стойност/ по данни на АОП

	Брой стойност млн.лв. 2013 г.	2014 г. Брой Стойност млн.лв.
До 200 хил.лв.	137 бр.- 7 млн.лв.	129 бр.- 9 млн.лв.
До 2150 хил.лв.	162бр.-120 млн.лв.	131бр.- 109 млн.лв.
Над 2150 хил.лв.	51бр. -812 млн.лв.	73бр.- 697 млн.лв.

350 бр.-939 млн.лв.
към 3.04.2013 г.

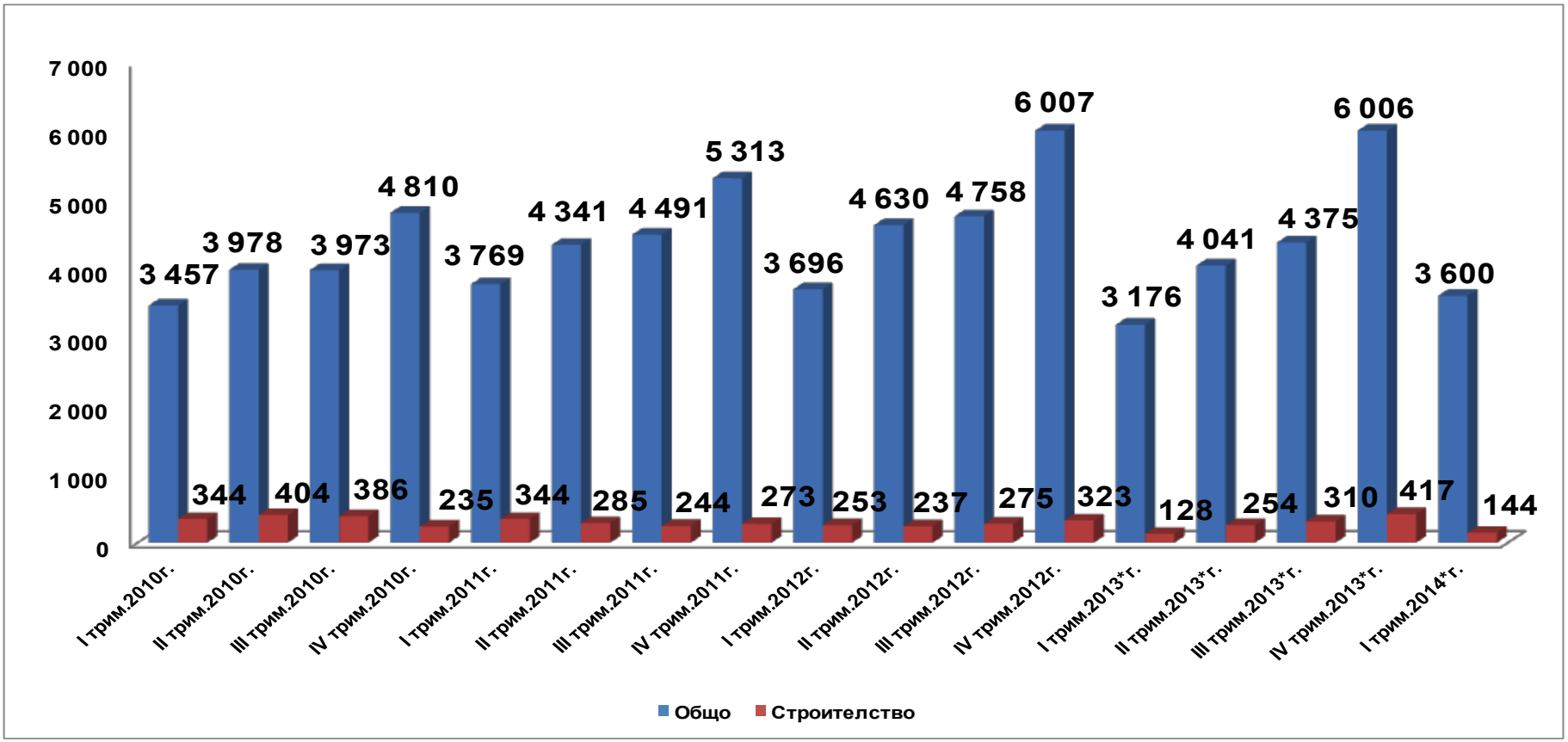
333 бр. -815 млн.лв.
към 01.04.2014 г.

Разходи за придобиване на ДМА

- Незначителен е ръстът,който се наблюдава при разходите за придобиване на ДМА в сектор строителство за първото тримесечие на 2014 година. Нарастването е от 12.5% в сравнение със същият период на 2013 година ,а в сравнение с предходното тримесечие спад от 65.5% , в сравнение с пред кризисния период намалението е в рамките на 65%.
- Разходите за придобиване на ДМА е един от основните фактори за растеж.Липсата на ресурс за придобиване на **ДМА носи риска за динамиката и развитието на всяка строителна фирма, за спадане на инвестициите и респективно намаляване на заетостта.**

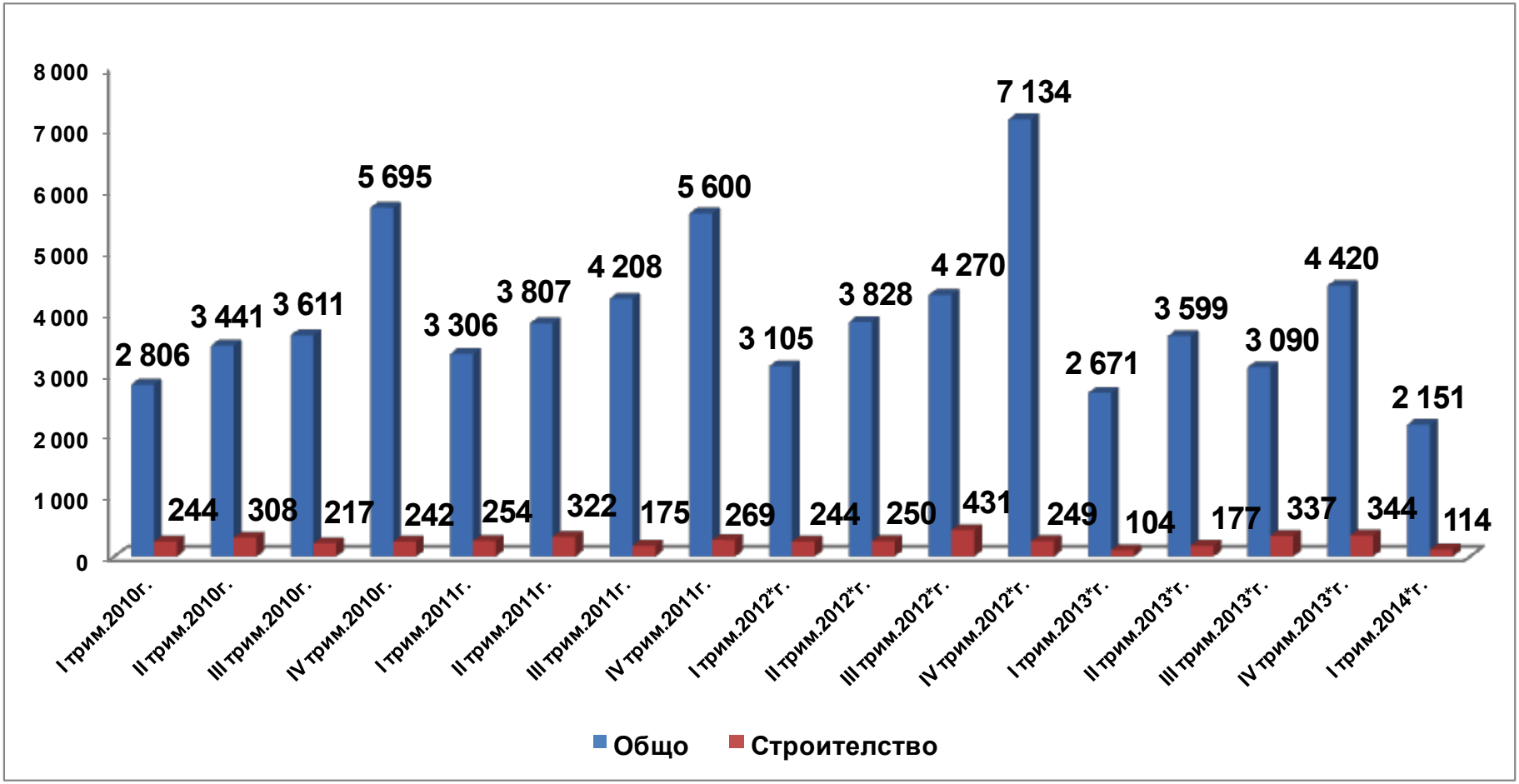
Строителна активност
януари- март 2014 г.

Разходи за придобиване на ДМА

I трим.2010г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

Придобити дълготрайни материални активи

I трим.2010г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

Придобити ДМА

I трим.2013*г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

	I трим. 2013* г.	I трим. 2014*г.	Темп, %
Общо, млн.лв.	2 671	2 151	- 19,5 %
Строителство, млн.лв.	104	114	9,6 %

Разходи за придобиване на ДМА

I трим.2013*г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

	I трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.	Темп, %
Общо, млн.лв.	3 176	3 600	13,4 %
Строителство, млн.лв.	128	144	12,5 %

Разходи за придобиване на ДМА

IV трим.2013*г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

	IV трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.	Темп, %
Общо, млн.лв.	6 006	3 600	- 40,1 %
Строителство, млн.лв.	417	144	- 65,5 %

Придобити ДМА

IV трим.2013*г. – I трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

	IV трим. 2013* г.	I трим. 2014*г.	Темп, %
Общо, млн.лв.	4 420	2 151	- 51,3 %
Строителство, млн.лв.	344	114	- 66,9 %

Чуждите инвестиции показват неблагоприятна динамика на цялостната дейност с трайно задълбочаваща се отрицателна тенденция Отрицателният прираст, който продължава вече 4 години, носи трайни последствия и силно ограничена възможност за промяна в тенденцията към възстановяване.

- Чуждестранни инвестиции в страната за януари –март на 2014 г. отчитат спад на годишна база от цели 76,2% или 372.9 млн. евро достигайки до скромната сума от 88,9 млн. евро за първото тримесечие на 2014 г.
- Отрасъл строителство за първото тримесечие на 2014 година има вложени 19.5 млн. евро и бележи ръст в сравнение с първото тримесечие на 2013 година при отрицателна стойност от 11.4 млн.евро. През последните години основните показателите на българската конкурентоспособност не се променят . През 2014 България заема 56-то място, докато през 2013 г. е била на 57-мо от изследвани общо 60 икономики. България все повече се отдалечава от най-доброто си постижение - 38-място през 2009 г.
- Липсата на преки чуждестранни инвестиции и икономически растеж са в основата на тези данни .България все още не успява да създаде стабилни и дългосрочни фактори за конкурентоспособност.
- **Преките чуждестранни инвестиции остават основния фактор за дългосрочен икономически растеж в България заедно с евро фондовете.**

Пазарът продължава да е свит и ограничен от страна на нови инвестиционни проекти.Нужни са мерки за подобряване на бизнес средата и насърчаване на инвестициите .

- Сумата на капиталите, влезли в страната през първото тримесечие на 2014 година, остава далеч от стойностите в предкризисните години и намалението е от 84% . Чуждите инвеститори са внесли в страната ни 1,1 млрд. евро спрямо 1,1 млрд. евро през 2012 г. и 6,7 млрд. евро през 2008 г.
- Отрасъл строителство за първото тримесечие на 2014 г. 19.5млн.евро при 119.1 млн.евро за първото тримесечие на 2008 г. Липсва особено оживление и при вътрешното потребление.
-

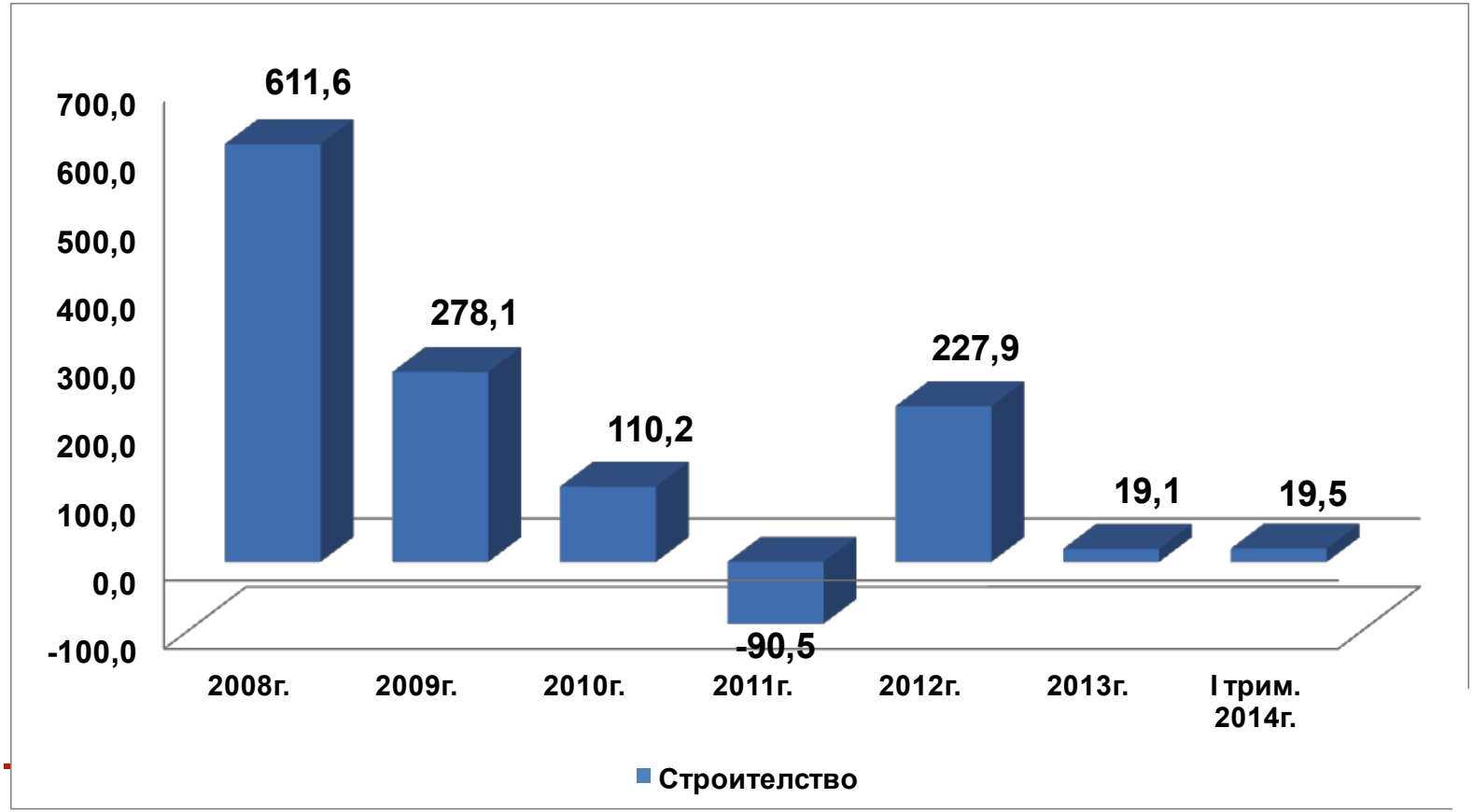
Последната бизнес анкета на НСИ показва, че фирмите от индустрията смятат да намалят инвестициите си с 6%. Особено притеснителни са данните за частния сектор, който очаква да намали вложенията си за дълготрайни активи с 15.3%.

А-58/21.01.2014	**А-клас**	**"ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас" АД – Бургас (част от групата ЛУКОЙЛ)**	**Строителство на комплекс за преработка на тежки остатъци – Втори етап**	**49.2**	**148**
А-59/10.02.2014	А-клас	„Ай Би Ем Глоубъл Деливъри Сентър България" ЕООД, София IBM Global Delivery Center	Проект"Сиърс", гр. София	3	**300**
А-60/18.02.2014	А-клас	„Алкао" ЕООД, гр. Първомай (с участие на Altinmarka – Турция)	Предприятие за производство на шоколадови и какаови изделия, гр. Първомай	13	**180**
А-61/25.02.2014	А-клас	„РВБ" ЕООД, гр. Варна (част от „Моико Лимитед" – Кипър)	Център за комплексна рехабилитация и хидротерапевтично лечение , Осеново, общ. Аксаково	2.1	**26**
А-62/02.04.2014	А-клас	„АЛС България" ЕООД, гр. София (дъщерна на ALC – Република Южна Африка)	Откриване на втора фабрика за производство на тапицерии за автомобили Мини Купър, гр. Ихтиман	2,6	**692**
Б-11/10.04.2014	**Б-клас**	**„Кока Кола Ентърпрайзис Сървисис България" ЕООД, София (част от групата Coca-Cola Enterprises Inc., USA)**	**Създаване на център за съвместни услуги, гр. София**	**2,0**	**109**

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България - Строителство, млн.€

2008г. – I трим.2014г.

По предварителни данни на БНБ

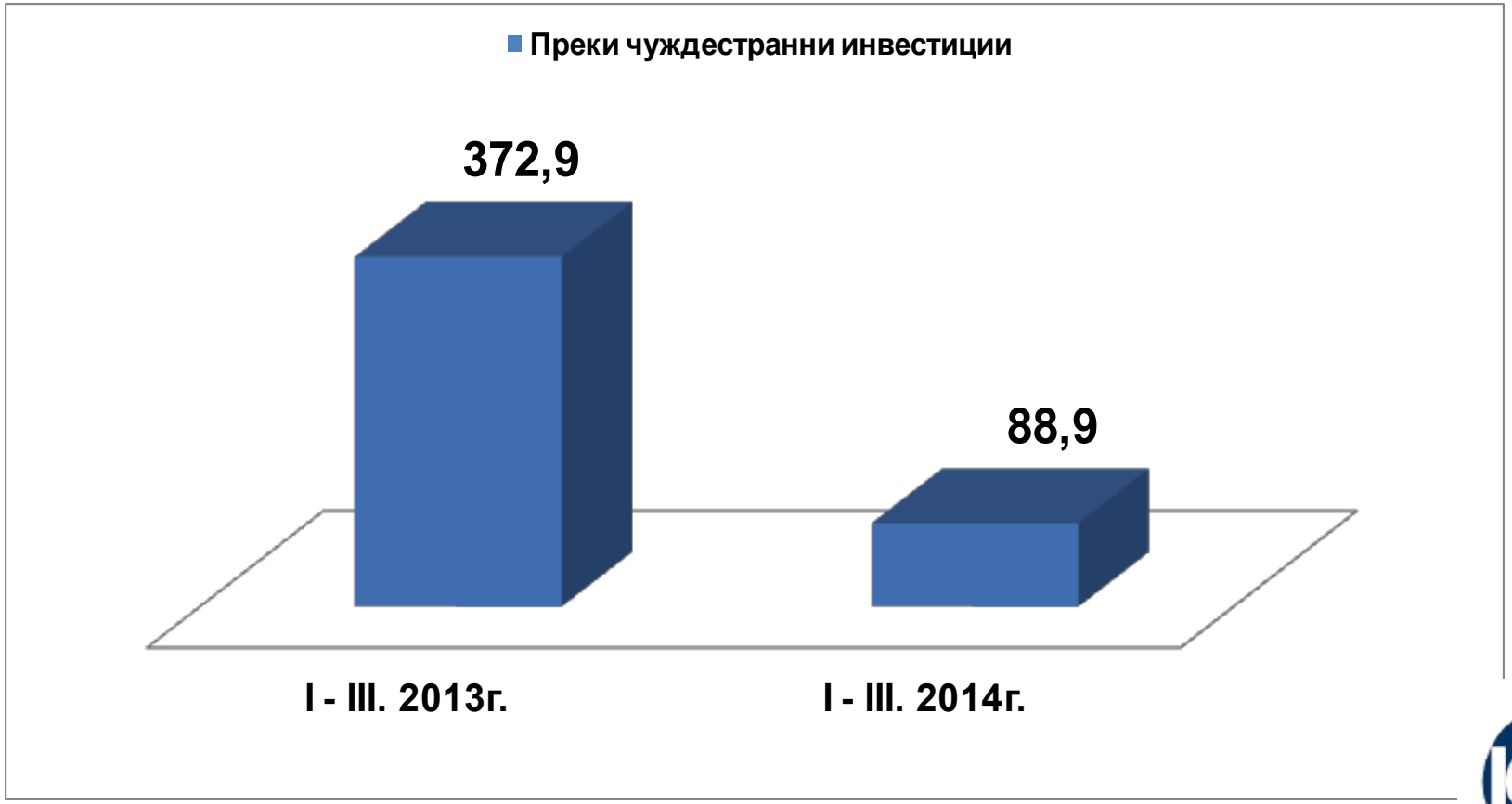

Преки чуждестранни инвестиции в страната – общо, млн.€

Източници: Фирми с чуждестранно участие, Агенция за приватизация, НСИ, Централен депозитар, банките

- 284,1 млн.€

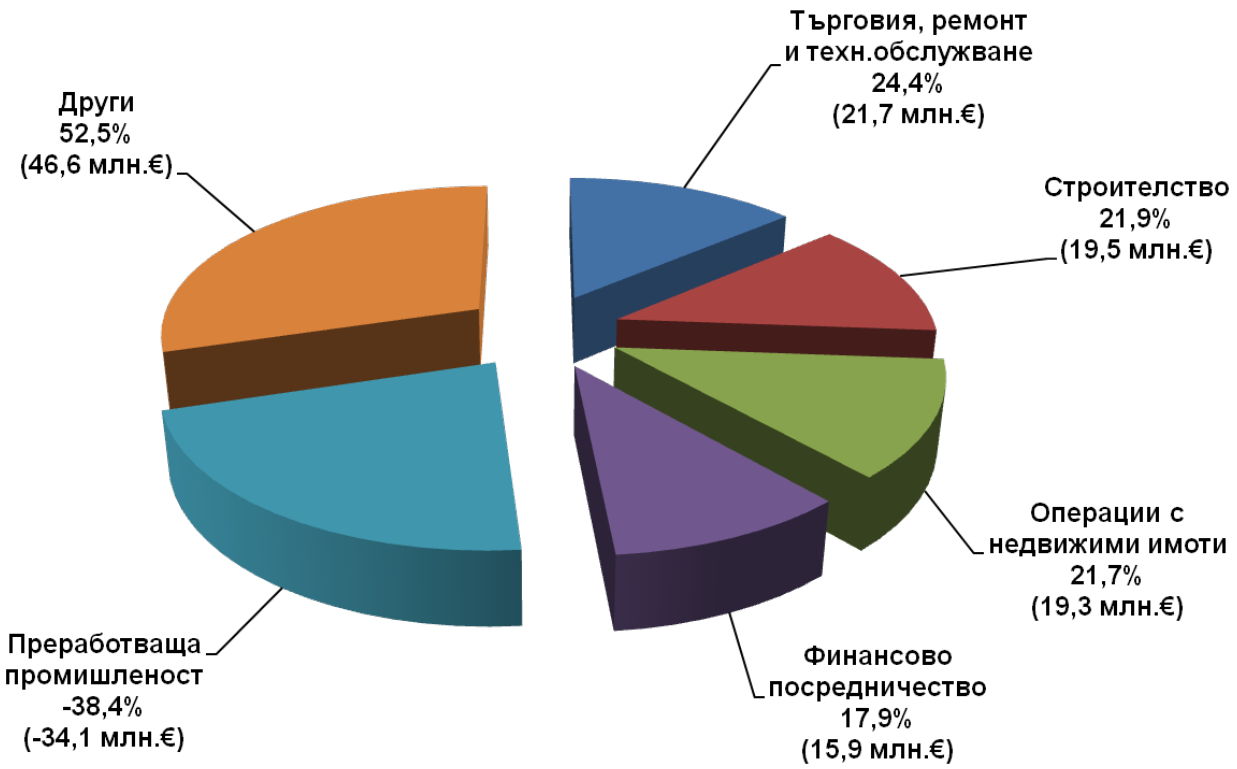
По предварителни данни на БНБ

Отраслова структура на преките инвестиции в страната, млн.€

(януари – март 2014г.)

По предварителни данни на БНБ

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€

I-III.2013г. – I-III.2014г.

Таблица

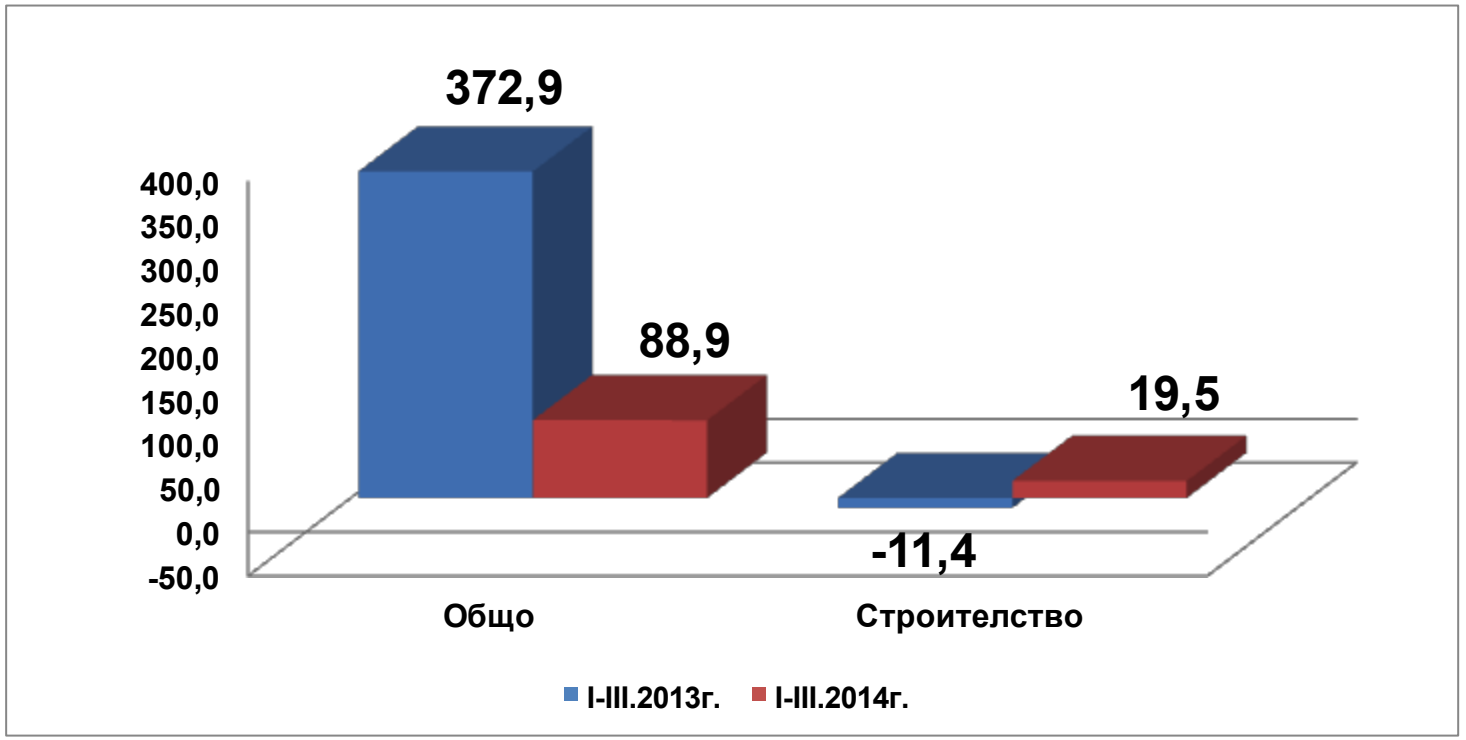
По предварителни данни на БНБ

	I-III. 2013г.	I-III. 2014г.	I-III.2014г./ I-III.2013г., %
ОБЩО, млн.€	372,9	88,9	- 76,2 %
Строителство, млн.€	-11,4	19,5	271,1 %

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€

I-III.2013г. – I-III.2014г.

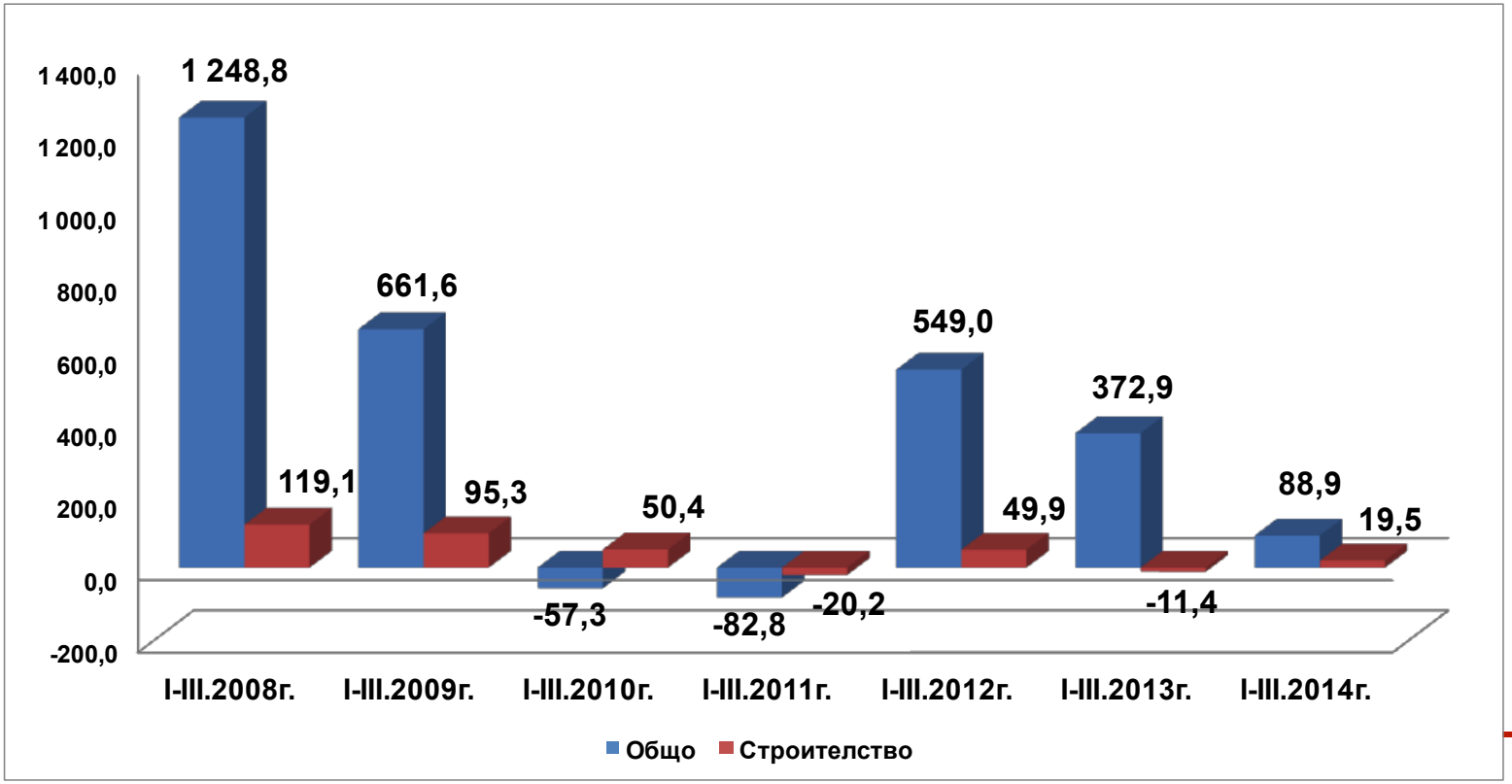
По предварителни данни на БНБ

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€

I-III.2008г. – I-III.2014г.

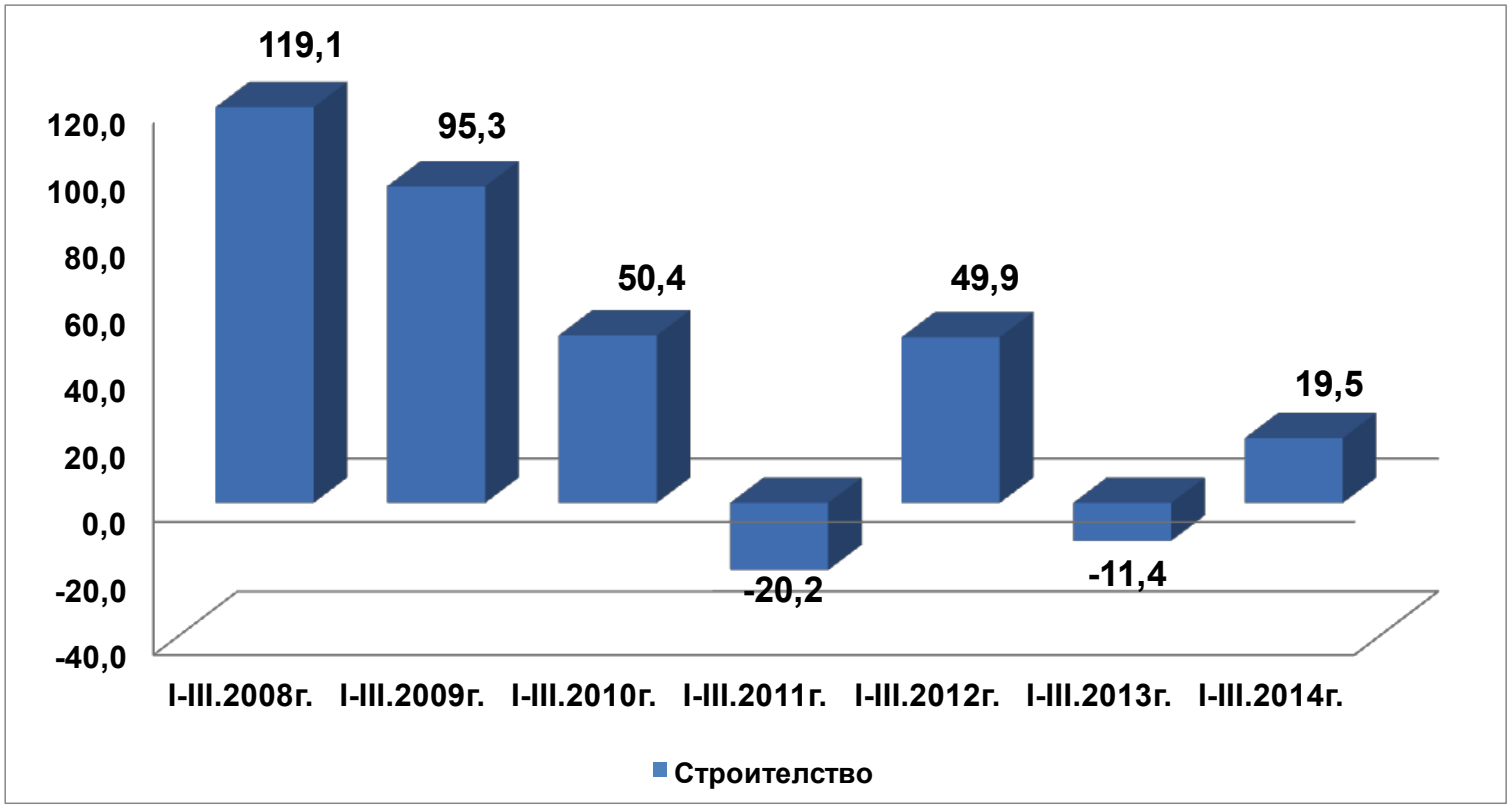
По предварителни данни на БНБ

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България - Строителство, млн.€

I-III.2008г. – I-III.2014г.

По предварителни данни на БНБ

Друг изключително показателен факт е намаляването на **платените такси за издаване на строителни разрешителни в София** по данни на Дирекция „Архитектура и градоустройство“. Ситуацията и в останалите градове от страната е аналогична.

- Платени такси за издадени разрешителни:
- 2008 г. – 45 млн. лв.
- 2009 г. – 25 млн. лв.
- 2010 г. – 15 млн. лв.
- 2011 г. – 5 млн. лв.
- 2012 г. – 5,7 млн. лв.
- 2013г. 5.7 млн. лв.
- Първо тримесечие на 2013 година – 753 хил.лв.
- Първо тримесечие на 2014 г. - 1180 хил.лв

Незначителен ръст на нивата на постъпления от платени такси за издадени разрешителни първо тримесечие на 2013 г. в сравнение с първо тримесечие на 2014 година .

Обща строителна активност първо тримесечие на 2014 г.

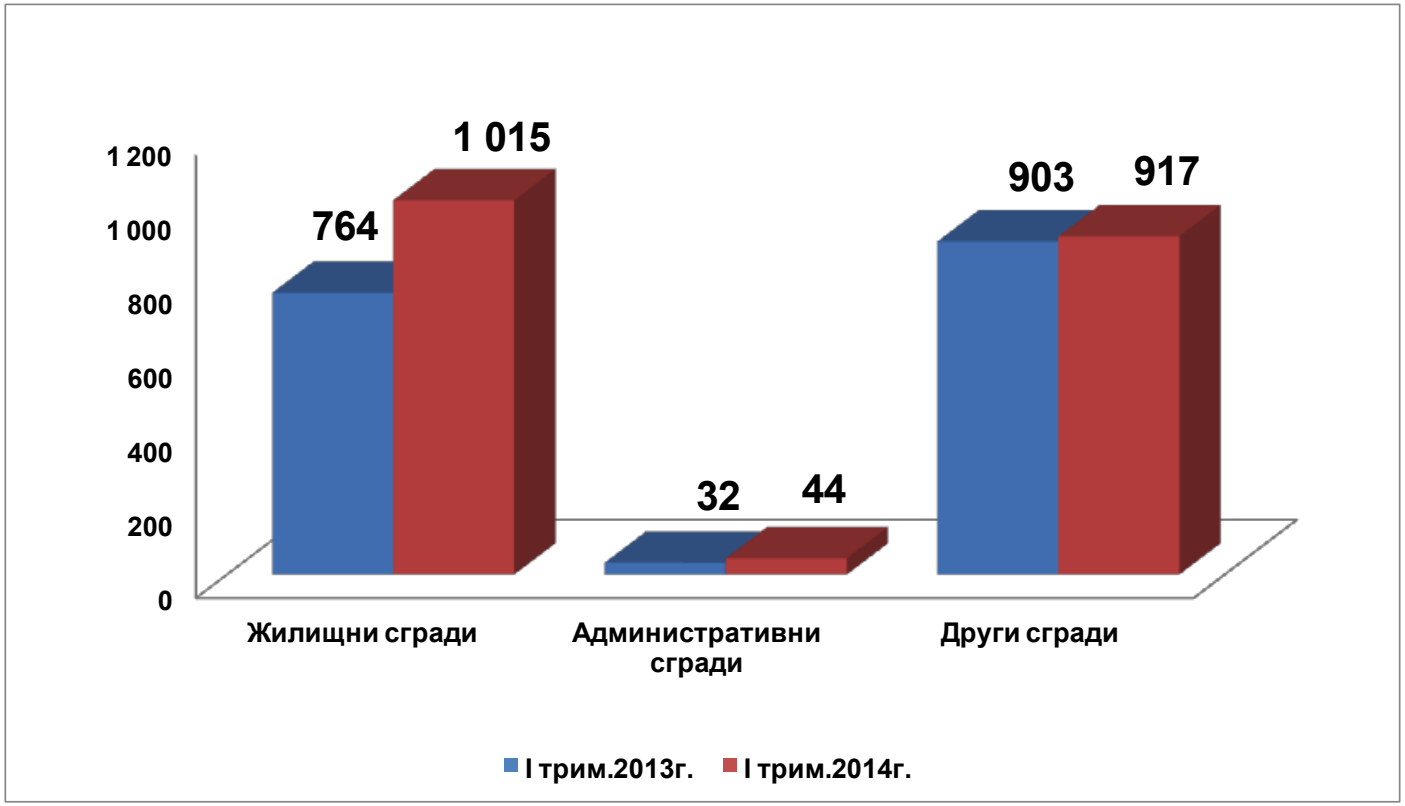
Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за I трим.2013г. – I трим.2014г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Видове сгради	I трим.2013г.		I трим.2014г.		Ръст	I трим.2014г./ I трим.2013г.	
	Бр.	РЗП, м²	Бр.	РЗП, м²	Бр.	%	%
Общо сгради	1 699	750 630	1 976	955 863	277	16,3 %	27,3 %
Жилищни сгради	764		1 015		251	32,9 %	
Жилища	1 877	275 874	3 392	466 109	1 515	80,7 %	69,0 %
Администра-тивни сгради	32	17 022	44	23 510	12	37,5 %	38,1 %
Други сгради	903	457 734	917	466 244	14	1,6 %	1,9 %

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за I трим.2013г. – I трим.2014г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за IV трим.2013г. – I трим.2014г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Видове сгради	IV трим.2013г.		I трим.2014г.		Ръст	I трим.2014г./ IV трим.2013г.	
	Бр.	РЗП, м²	Бр.	РЗП, м²	Бр.	%	%
Общо сгради	2 183	1 078 017	1 976	955 863	- 207	- 9,5 %	- 11,3 %
Жилищни сгради	1 032		1 015		- 17	- 1,6 %	
Жилища	3 656	444 602	3 392	466 109	- 264	- 7,2 %	4,8 %
Администра-тивни сгради	36	41 120	44	23 510	8	22,2 %	- 42,8 %
Други сгради	1 115	592 295	917	466 244	- 198	- 17,8 %	- 21,3 %

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за I трим.2008г. – I трим.2014г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Видове сгради	I.2008г.	I.2009г.	I.2010г.	I.2011г.	I.2012г.	I.2013г.	I.2014г.	I.2014г./ I.2008г.	I.2014г./ I.2009г.	I.2014г./ I.2010г.	I.2014г./ I.2011г.	I.2014г./ I.2012г.	I.2014г./ I.2013г.
	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	%	%	%	%	%	%
Общо сгради	3 505	2 527	1 904	1 942	1 917	1 699	1 976	- 43,6%	- 21,8%	3,8%	1,6%	3,1%	16,3%
Жилищни сгради	2 267	1 470	987	951	868	764	1 015	- 55,2%	- 31,0%	2,8%	6,7%	16,9%	32,9%
Жилища	11 437	6 530	2 789	2 458	1 944	1 877	3 392	- 70,3%	- 48,1%	21,6%	38,0%	74,5%	80,7%
Администра-тивни сгради	78	79	49	37	35	32	44	- 43,6%	- 44,3%	- 10,2%	18,9%	25,7%	37,5%
Други сгради	1 160	978	868	954	1 014	903	917	- 20,9%	- 6,2%	5,6%	- 3,9%	- 9,6%	1,6%

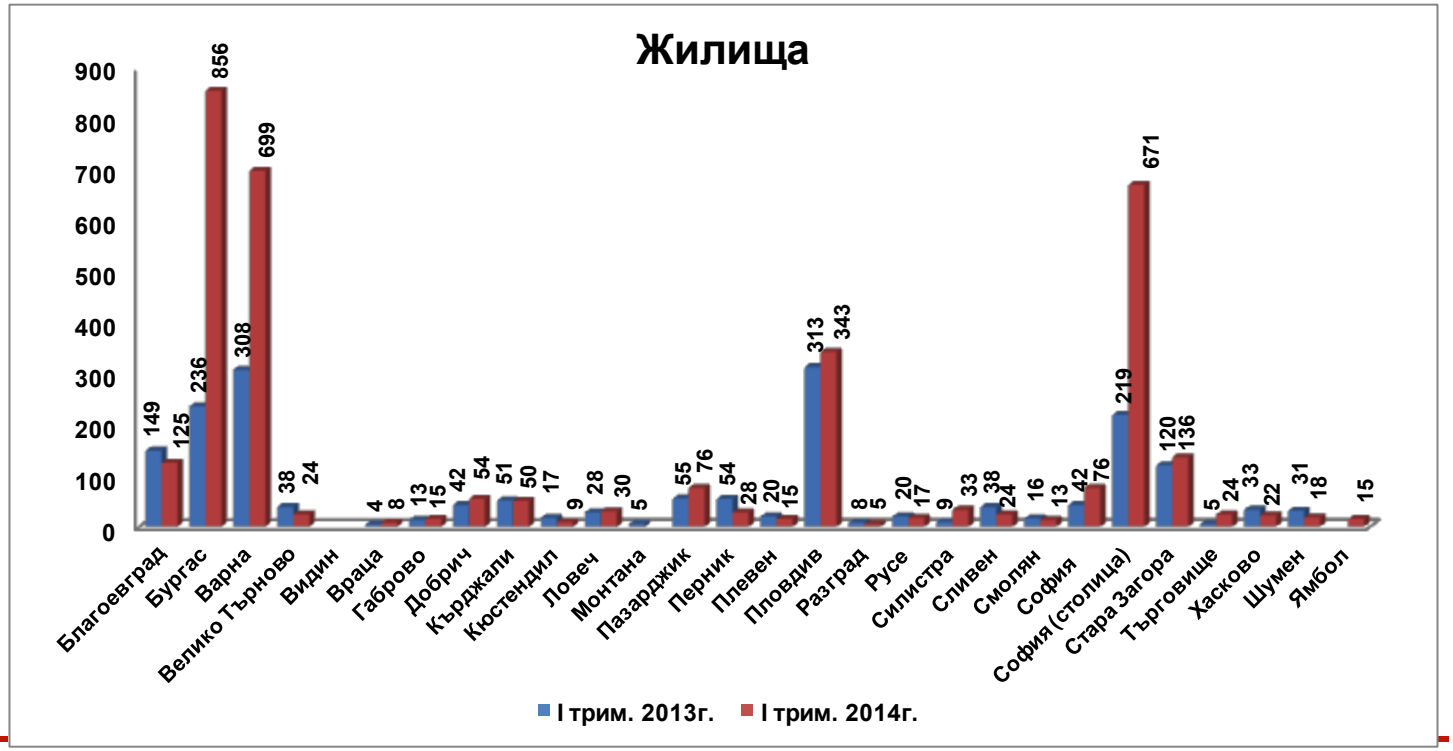
Издадени разрешителни за строеж на нови жилищни сгради, по области, бр.
I трим.2013г. – I трим.2014г.

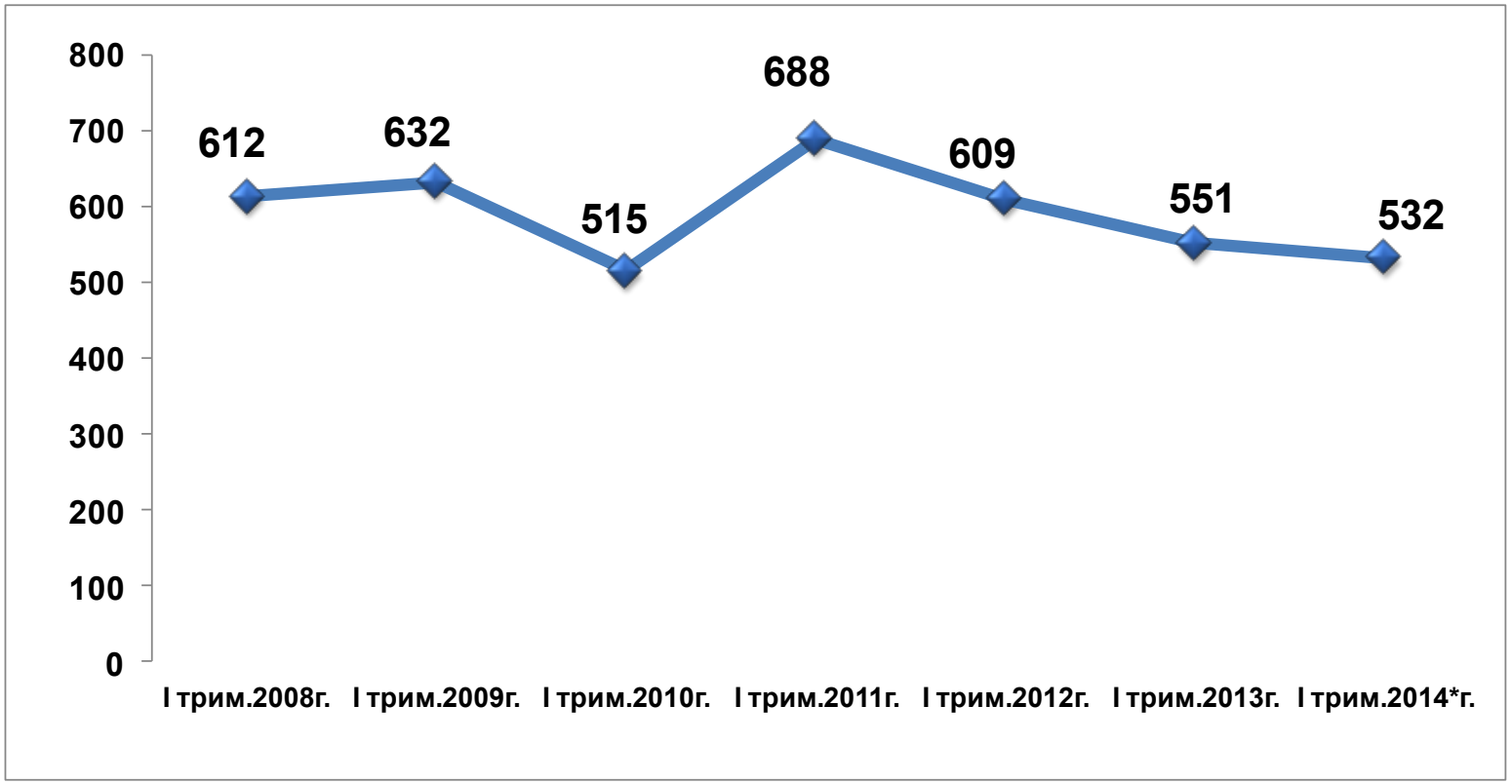
По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови жилища I трим.2013г. – I трим.2014г. по области, бр.

По данни на НСИ

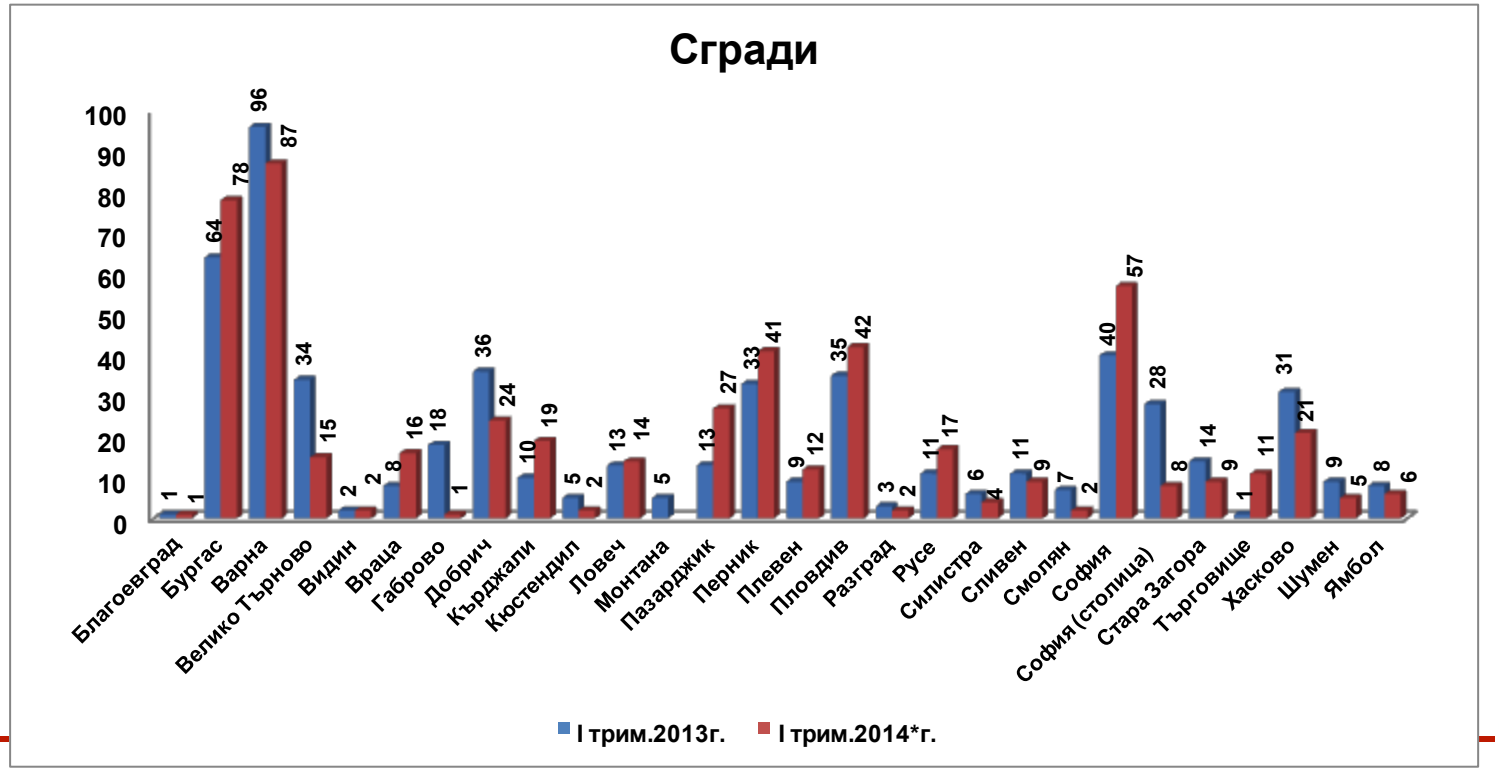

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради, I трим.2008г. – I трим. 2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

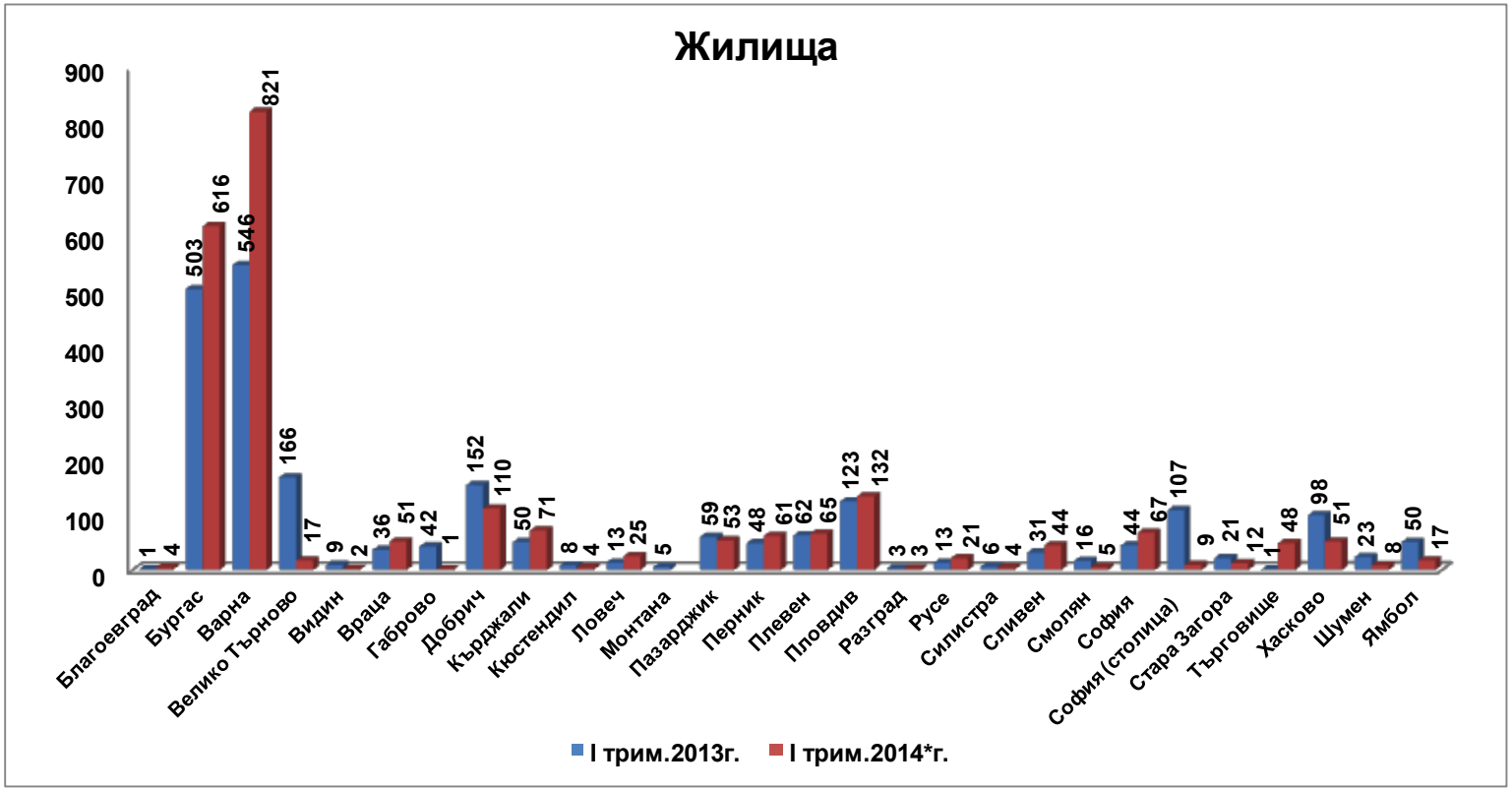
Въведени в експлоатация новопостроени сгради I трим.2013г. – I трим.2014*г. по области, бр.

*По предварителни данни на НСИ

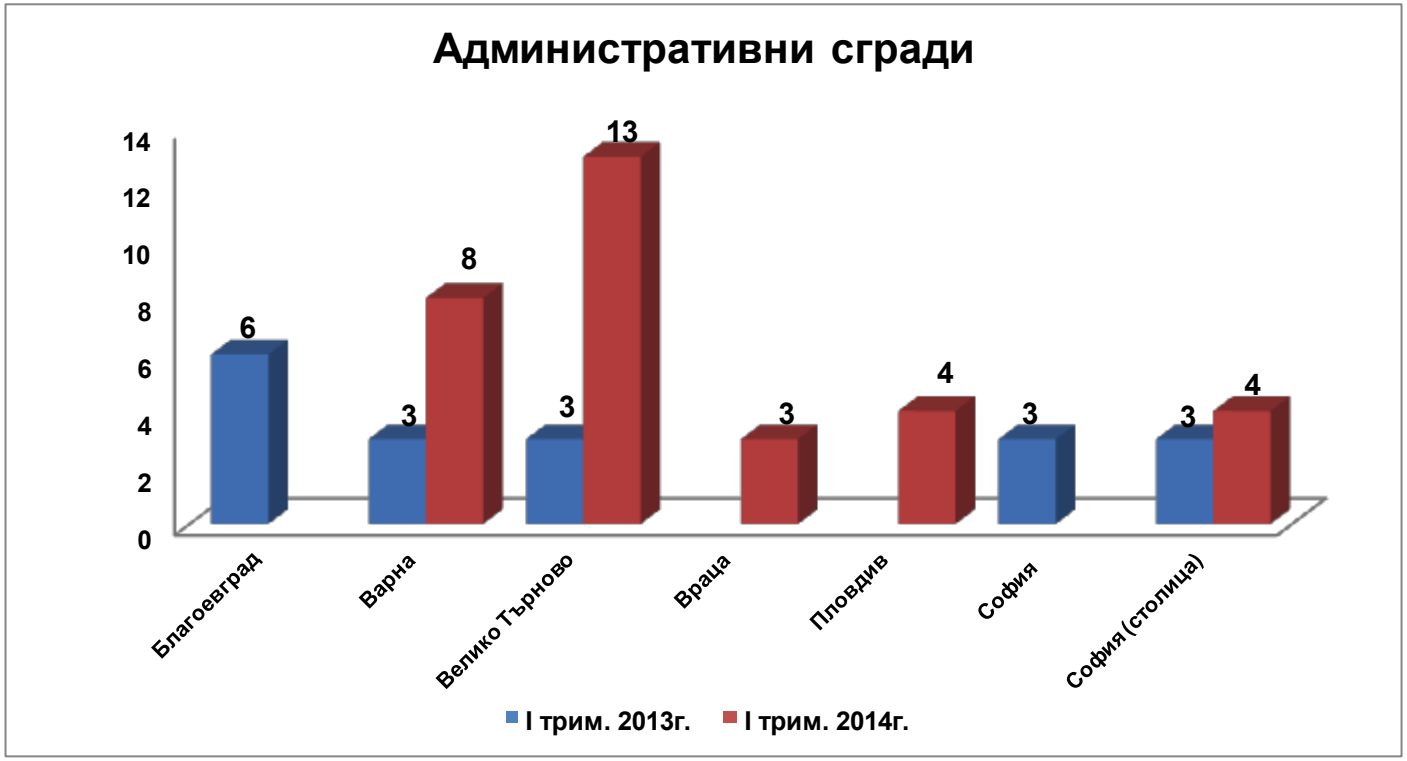
Въведени в експлоатация новопостроени жилища I трим.2013г. – I трим.2014*г. по области, бр.

*По предварителни данни на НСИ

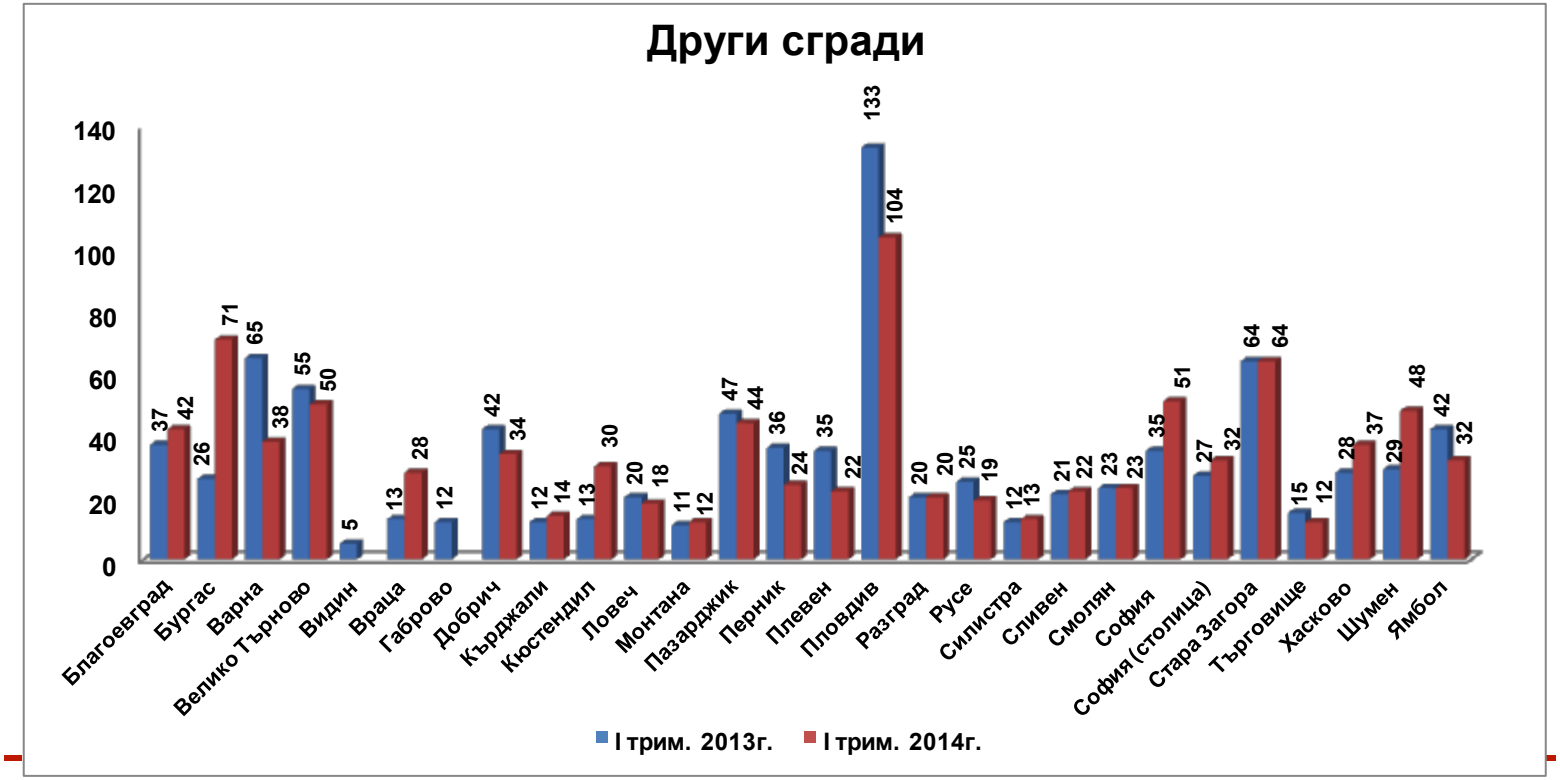
Издадени разрешителни за строеж на нови административни сгради, по области, бр. I трим.2013г. – I трим.2014г.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови другисгради, по области, бр.
I трим.2013г. – I трим.2014г.

По данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища

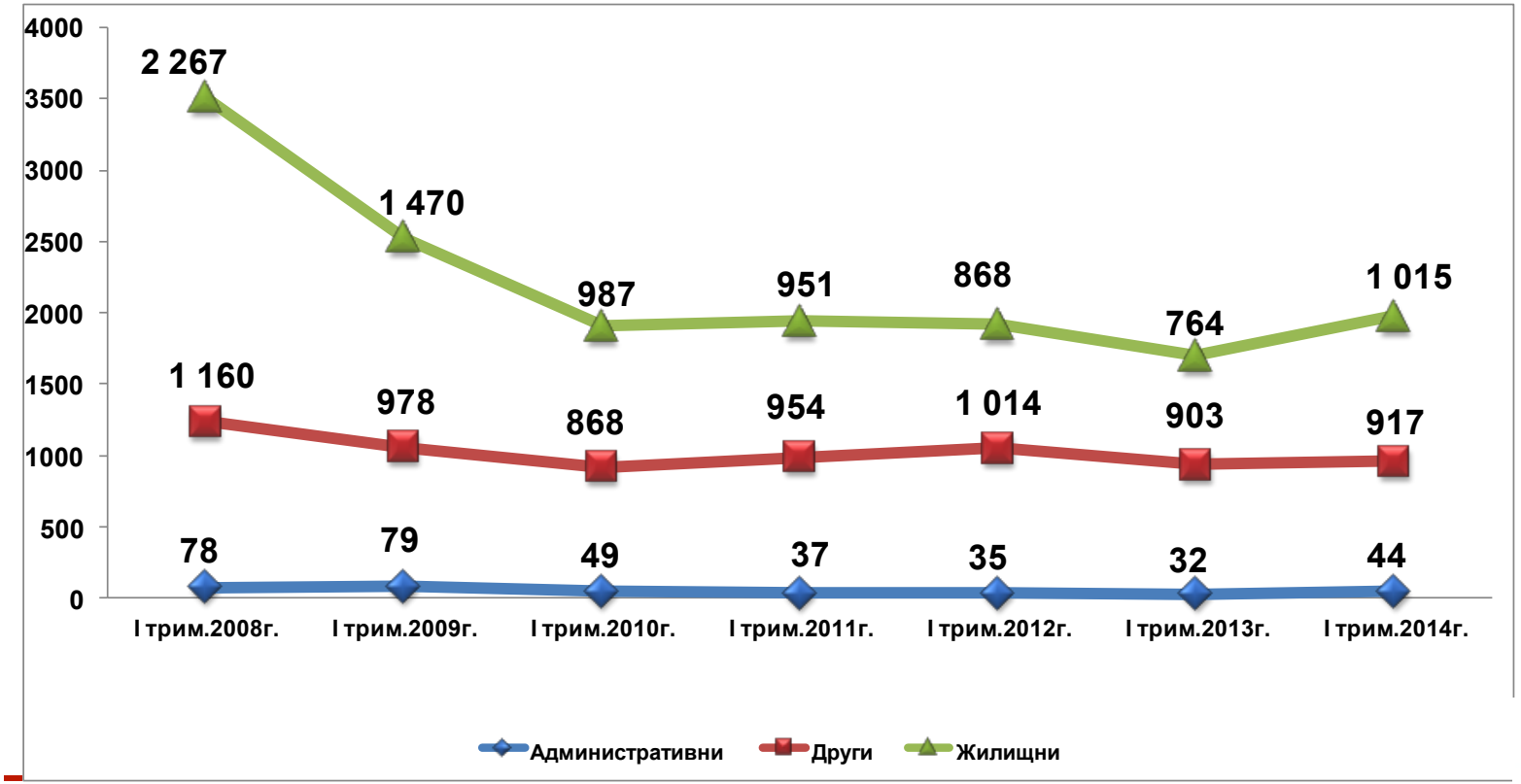
I трим.2010г. – I трим.2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за I трим.2008г. – I трим.2014г. за страната, бр.

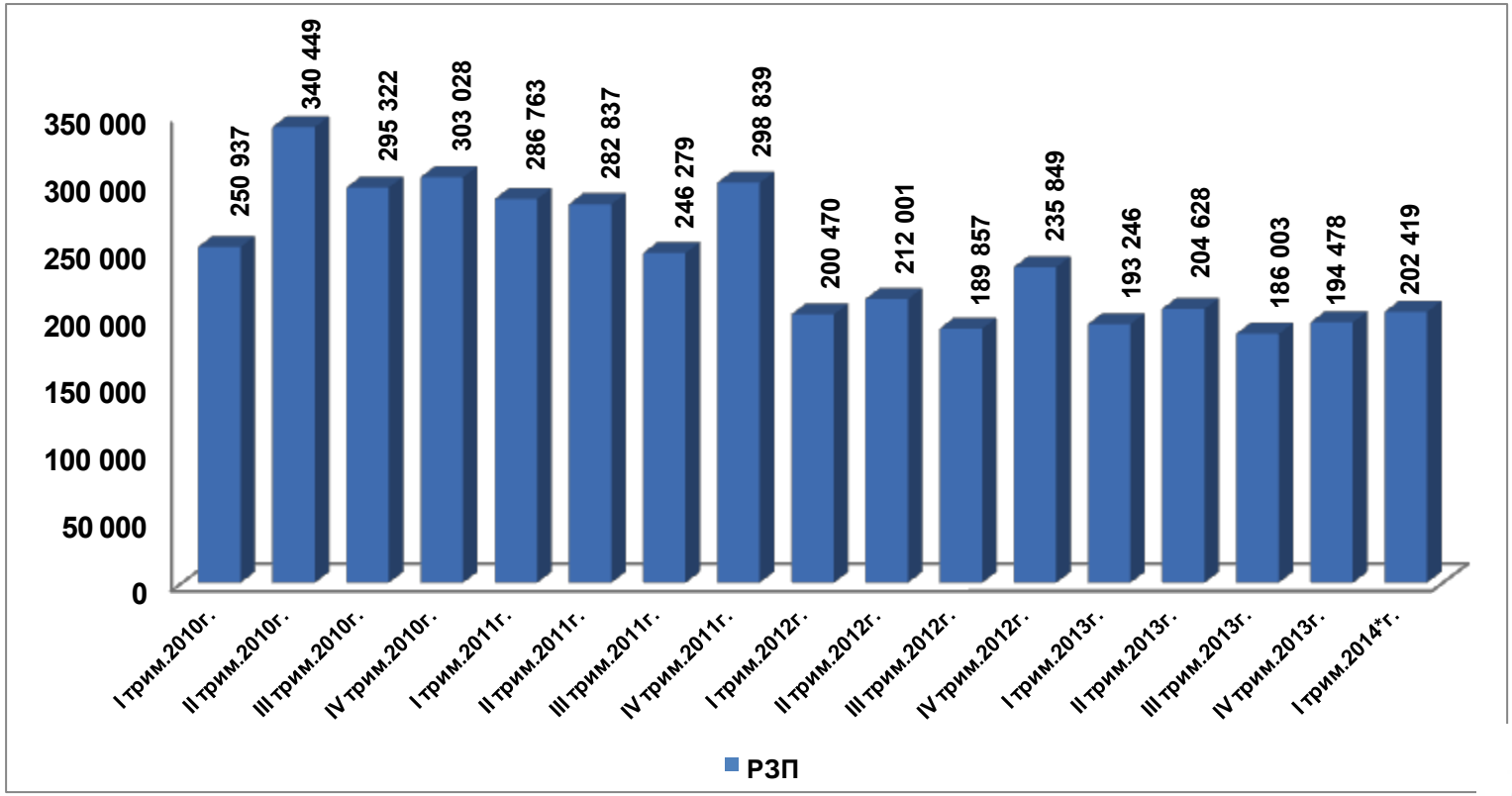
По данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища – разгъната полезна площ - общо

I трим.2010г. – I трим.2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

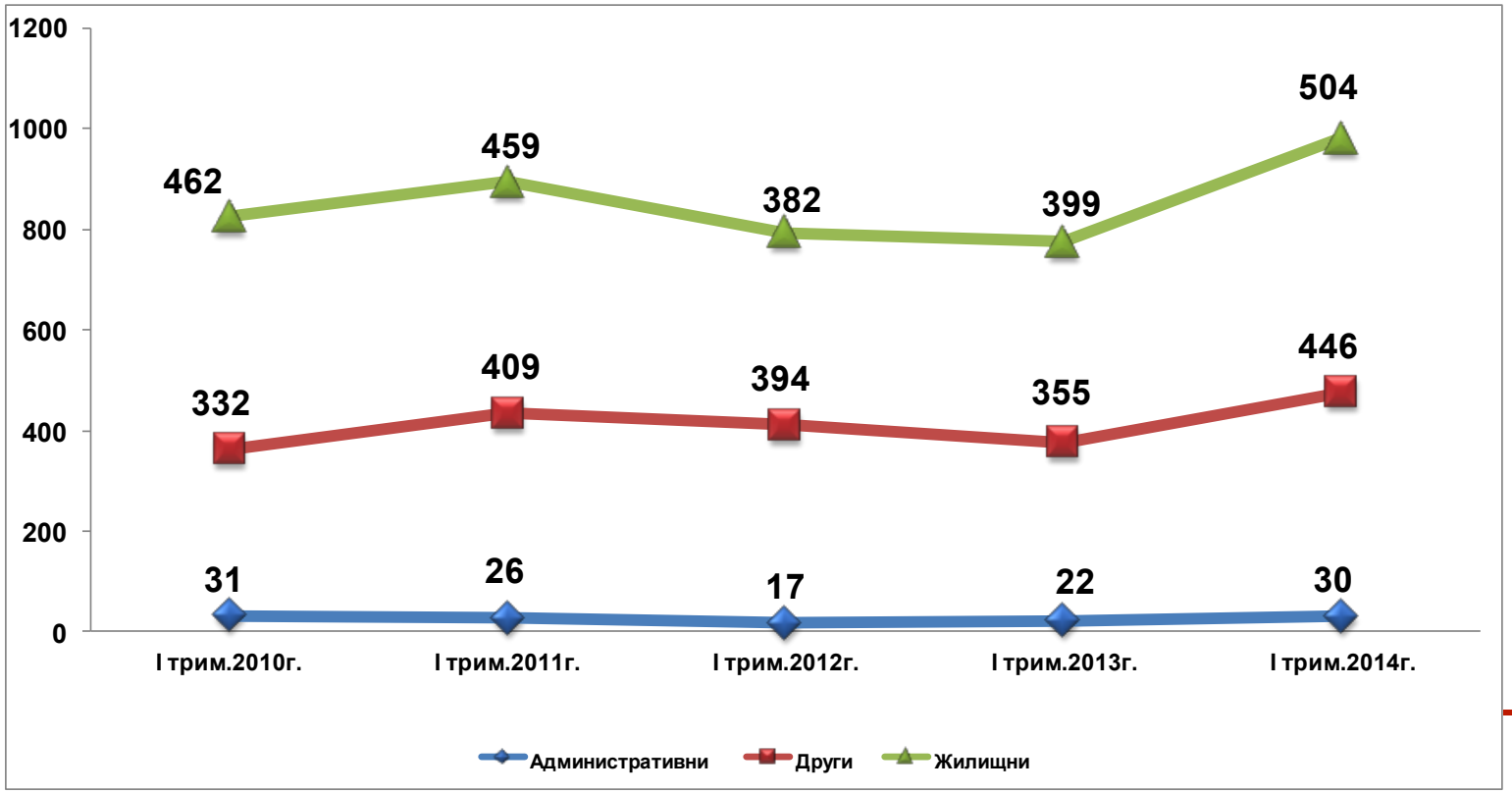
ИЗДАДЕНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА СТРОЕЖ НА НОВИ СГРАДИ ЗА I трим.2013 – I трим.2014г. ПО ОБЛАСТИ

(броя)

Области	Жилищни сгради			Жилища			Административни сгради			Други сгради		
	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика
Общо за страната	**764**	**1 015**	**251**	**1 877**	**3 392**	**1 515**	**32**	**44**	**12**	**903**	**917**	**14**
Благоевград	41	51	10	149	125	-24	6		-6	37	42	5
Бургас	97	202	105	236	856	620				26	71	45
Варна	82	73	-9	308	699	391	3	8	5	65	38	-27
Велико Търново	30	25	-5	38	24	-14	3	13	10	55	50	-5
Видин			0			0				5		-5
Враца	3	8	5	4	8	4		3	3	13	28	15
Габрово	9	14	5	13	15	2				12		-12
Добрич	27	34	7	42	54	12				42	34	-8
Кърджали	14	26	12	51	50	-1				12	14	2
Кюстендил	11	7	-4	17	9	-8				13	30	17
Ловеч	29	30	1	28	30	2				20	18	-2
Монтана	5		-5	5		-5				11	12	1
Пазарджик	31	50	19	55	76	21				47	44	-3
Перник	31	22	-9	54	28	-26				36	24	-12
Плевен	18	12	-6	20	15	-5				35	22	-13
Пловдив	89	121	32	313	343	30		4	4	133	104	-29
Разград	7	4	-3	8	5	-3				20	20	0
Русе	7	17	10	20	17	-3				25	19	-6
Силистра	10	16	6	9	33	24				12	13	1
Сливен	29	15	-14	38	24	-14				21	22	1
Смолян	13	9	-4	16	13	-3				23	23	0
София	38	62	24	42	76	34	3		-3	35	51	16
София (столица)	62	102	40	219	671	452	3	4	1	27	32	5
Стара Загора	38	53	15	120	136	16				64	64	0
Търговище	4	6	2	5	24	19				15	12	-3
Хасково	25	23	-2	33	22	-11				28	37	9
Шумен	11	13	2	31	18	-13				29	48	19
Ямбол		14	14		15	15				42	32	-10

Започнато строителство на нови сгради за I трим.2010г. – I трим.2014г. за страната, бр.

По данни на НСИ

ИЗДАДЕНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ И ЗАПОЧНАТО СТРОИТЕЛСТВО за I трим.2014г. ПО ОБЛАСТИ

Области	Жилищни сгради		Жилища		Административни сгради		Други сгради	
	Издадени разрешителни	Започнато строителство	Издадени разрешителни	Започнато строителство	Издадени разрешителни	Започнато строителство	Издадени разрешителни	Започнато строителство
Общо за страната	**1 015**	**504**	**3 392**	**1 616**	**44**	**30**	**917**	**446**
Благоевград	51	13	125	63			42	5
Бургас	202	98	856	524			71	45
Варна	73	40	699	277	8		38	15
Велико Търново	25	18	24	17	13	9	50	20
Видин								
Враца	8	4	8	4	3		28	6
Габрово	14		15					
Добрич	34	32	54	56			34	26
Кърджали	26	5	50	11			14	8
Кюстендил	7		9				30	
Ловеч	30	7	30	7		3	18	23
Монтана		3		3			12	6
Пазарджик	50	21	76	46			44	14
Перник	22	10	28	12			24	
Плевен	12	3	15	3			22	9
Пловдив	121	87	343	327	4	5	104	44
Разград	4		5				20	12
Русе	17	3	17	3			19	17
Силистра	16	13	33	30			13	8
Сливен	15	10	24	14			22	9
Смолян	9	3	13	3			23	5
София	62	25	76	30			51	43
София (столица)	102	35	671	85	4		32	13
Стара Загора	53	42	136	61		5	64	46
Търговище	6	4	24	13			12	6
Хасково	23	18	22	17			37	21
Шумен	13		18				48	15
Ямбол	14	4	15	4			32	24

ЗАПОЧНАТО СТРОИТЕЛСТВО НА НОВИ СГРАДИ ЗА I трим.2013 – I трим.2014 ГОДИНА ПО ОБЛАСТИ

(броя)

Области	Жилищни сгради			Жилища			Административни сгради			Други сгради		
	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика	I трим. 2013	I трим. 2014	разлика
Общо за страната	**399**	**504**	**105**	**1 513**	**1 616**	**103**	**22**	**30**	**8**	**355**	**446**	**91**
Благоевград	27	13	-14	113	63	-50				34	5	-29
Бургас	78	98	20	542	524	-18				26	45	19
Варна	56	40	-16	271	277	6				23	15	-8
Велико Търново	14	18	4	13	17	4	3	9	6	29	20	-9
Видин			0			0						0
Враца		4	4		4	4				4	6	2
Габрово	3		-3	3		-3				3		-3
Добрич	15	32	17	50	56	6				10	26	16
Кърджали	6	5	-1	20	11	-9				3	8	5
Кюстендил			0			0						0
Ловеч	11	7	-4	9	7	-2		3	3	12	23	11
Монтана	3	3	0	3	3	0					6	6
Пазарджик	10	21	11	30	46	16				20	14	-6
Перник	16	10	-6	16	12	-4				7		-7
Плевен	4	3	-1	4	3	-1				15	9	-6
Пловдив	47	87	40	171	327	156		5	5	24	44	20
Разград	4		-4	5		-5				14	12	-2
Русе		3	3		3	3				5	17	12
Силистра		13	13		30	30				6	8	2
Сливен	6	10	4	6	14	8				10	9	-1
Смолян	3	3	0	3	3	0				9	5	-4
София	22	25	3	22	30	8	8		-8	11	43	32
София (столица)	17	35	18	109	85	-24	3		-3	12	13	1
Стара Загора	33	42	9	93	61	-32		5	5	25	46	21
Търговище		4	4		13	13				7	6	-1
Хасково	14	18	4	20	17	-3				15	21	6
Шумен	4		-4	4		-4					15	15
Ямбол		4	4		4	4				27	24	-3

ВЪВЕДЕНИ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НОВОПОСТРОЕНИ ЖИЛИЩА И СГРАДИ ПРЕЗ

I трим.2013г. – I трим.2014*г. /*предварителни данни/, бр.

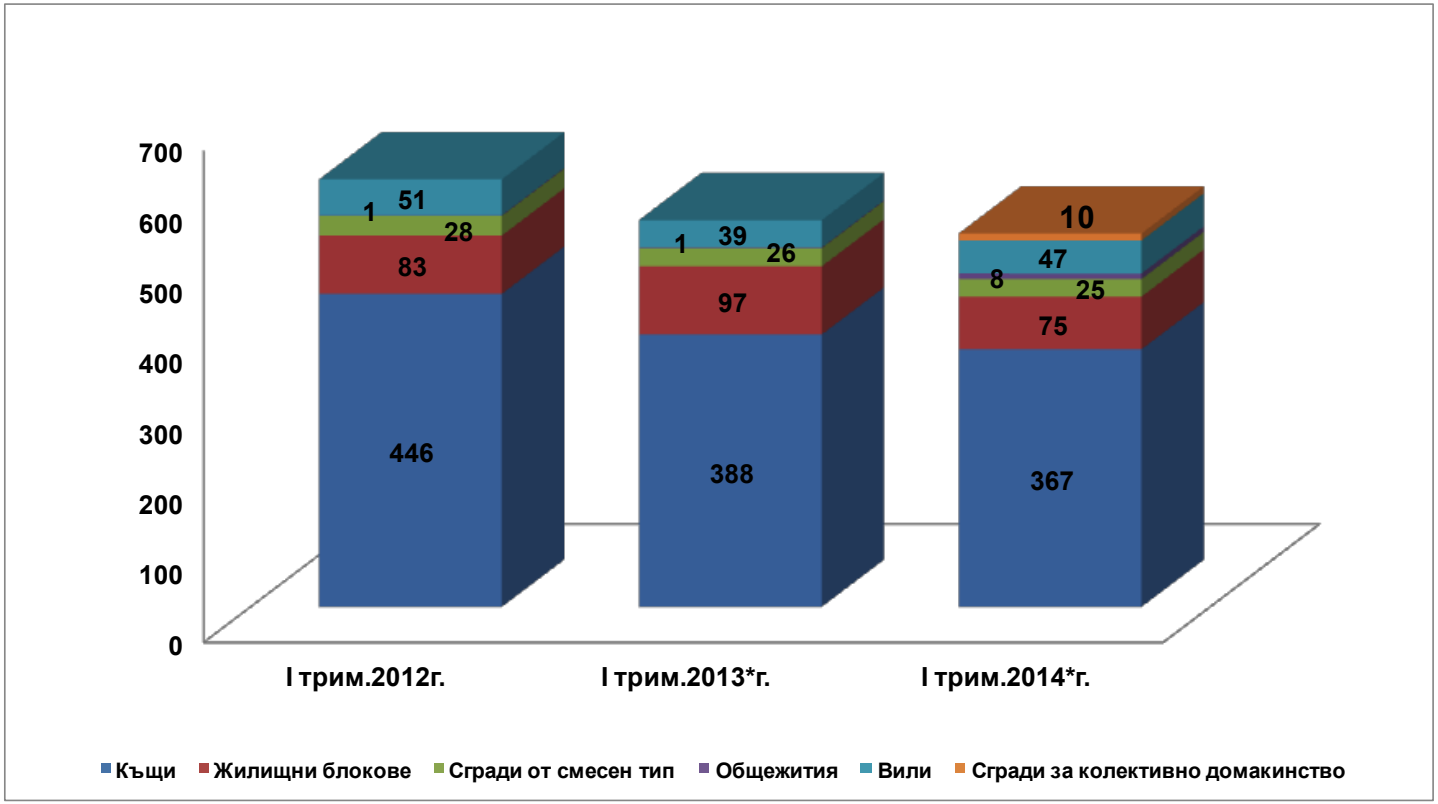
	Сгради			Жилища			Полезна площ - общо			Жилищна площ		
	I трим. 2013г.	I трим. 2014*г.	Разлика	I трим. 2013г.	I трим. 2014*г.	Разлика	I трим. 2013г.	I трим. 2014*г.	Разлика	I трим. 2013г.	I трим. 2014*г.	Разлика
ОБЩО	**551**	**532**	**-19**	**2 236**	**2 322**	**86**	**193 246**	**202 419**	**9 173**	**116 848**	**124 019**	**7 171**
Благоевград	1	1	0	1	4	3	125	428	303	68	360	292
Бургас	64	78	14	503	616	113	36 393	45 119	8 726	23 452	28 414	4 962
Варна	96	87	-9	546	821	275	41 215	68 050	26 835	23 438	41 074	17 636
Велико Търново	34	15	-19	166	17	-149	12 468	1 808	-10 660	6 992	1 148	-5 844
Видин	2	2	0	9	2	-7	739	200	-539	440	120	-320
Враца	8	16	8	36	51	15	3 035	7 012	3 977	1 645	4 273	2 628
Габрово	18	1	-17	42	1	-41	6 117	90	-6 027	2 832	50	-2 782
Добрич	36	24	-12	152	110	-42	15 058	7 132	-7 926	7 902	5 508	-2 394
Кърджали	10	19	9	50	71	21	4 994	8 610	3 616	2 184	4 075	1 891
Кюстендил	5	2	-3	8	4	-4	943	433	-510	477	256	-221
Ловеч	13	14	1	13	25	12	1 989	1 969	-20	1 251	1 143	-108
Монтана	5		-5	5		-5	433		-433	280		-280
Пазарджик	13	27	14	59	53	-6	6 665	5 323	-1 342	4 308	3 088	-1 220
Перник	33	41	8	48	61	13	6 783	4 298	-2 485	4 428	3 173	-1 255
Плевен	9	12	3	62	65	3	8 217	5 304	-2 913	6 676	3 433	-3 243
Пловдив	35	42	7	123	132	9	10 213	13 610	3 397	6 513	8 135	1 622
Разград	3	2	-1	3	3	0	341	259	-82	196	151	-45
Русе	11	17	6	13	21	8	2 066	3 986	1 920	1 246	2 368	1 122
Силистра	6	4	-2	6	4	-2	1 015	1 006	-9	433	542	109
Сливен	11	9	-2	31	44	13	2 082	4 504	2 422	1 184	2 482	1 298
Смолян	7	2	-5	16	5	-11	1 122	426	-696	631	282	-349
София	40	57	17	44	67	23	6 114	8 240	2 126	3 339	4 999	1 660
София (столица)	28	8	-20	107	9	-98	9 305	1 531	-7 774	6 489	924	-5 565
Стара Загора	14	9	-5	21	12	-9	1 778	1 256	-522	1 208	877	-331
Търговище	1	11	10	1	48	47	102	3 356	3 254	49	1 820	1 771
Хасково	31	21	-10	98	51	-47	8 646	5 194	-3 452	5 632	3 264	-2 368
Шумен	9	5	-4	23	8	-15	1 789	901	-888	1 128	476	-652
Ямбол	8	6	-2	50	17	-33	3 499	2 374	-1 125	2 427	1 584	-843

Новопостроени жилищни сгради според вида на сградата
I трим.2012г. – I трим.2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

	I трим. 2012г.	II трим. 2012г.	III трим. 2012г.	IV трим. 2012г.	I трим. 2013*г.	II трим. 2013*г.	III трим. 2013*г.	IV трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.
Общо	609	552	559	679	551	556	510	582	532
Къщи	446	359	381	455	388	391	342	392	367
Жилищни блокове/ кооперации	83	93	100	126	97	99	92	88	75
Сгради от смесен тип	28	35	28	43	26	29	21	30	25
Общежития	1	-	-	2	1	2	2	5	8
Вили	51	64	48	52	39	35	53	62	47
Сгради за колективно домакинство	-	1	2	1	-	-	-	5	10

Новопостроени жилищни сгради според вида на сградата
I трим.2012г. – I трим.2014*г., бр.
*По предварителни данни на НСИ

- През първото тримесечие на 2014 година **издадените разрешителни за строеж** са 1015 **жилищни сгради** или ръст от 32.9% в сравнение със същия период на 2013 година , а сравнение с четвъртото тримесечие на 2013 година се бележи спад от 1.6%
- Разрешителни жилища са 3392 ,или ръст от 80.7% в сравнение с първото тримесечие на 2013 година , а сравнение с четвъртото тримесечие налице е намаление от 7.2 %
- Разгърната площ 466 109 кв.м. разгърната застроена площ ръст в сравнение с първо тримесечие на 2013 година се наблюдава ръст от 69.0 % , а в сравнение с четвъртото тримесечие ръста е от 4.8%.
- **Административни сгради** издадените разрешителни за първото тримесечие на 2014 година са 44 бр. или 37.5% ръст спрямо първото тримесечие на 2013 година и ръст от 22.5% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2014 година , същевременно обаче се намалява РЗП 42.8% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2013 година
- **Разрешителните на строеж на други сгради** 917 намалява с 17.8 % спрямо предходното тримесечие на 2013 година , а спрямо първо на 2013 година ръст от 1.6 % . Разгърнатата площ бележи намаление то 21.3% спрямо четвъртото тримесечие и ръст от 1.9% спрямо първо тримесечие.

Строителна активност януари – март 2014 г.

- Най- голям брой разрешителни за строеж на нови сгради са издадени в област Бургас- 202 , Пловдив – 121 , София -102 , Варна -72 и С.Загора 53
- Най- много жилища ще бъдат започнати в Бургас 856, Варна 699 ,

  София -671 , Пловдив – 343 и СТ.Загора -136

Започнато строителство за първото тримесечие на 2014 година

Жилищни сгради 504 с 1616 жилища в тях . Спрямо предходното тримесечие наблюдава ме намаление от 14.7 % , а спрямо първото тримесечие на 2013 година ръст от 26.3%

Жилища тенденция на спад от 36.2% спрямо предходното тримесечие ,а спрямо първото тримесечие имаме ръст от 6.8% , При разгърната застроена площ се наблюдава спад от 20.9 % спрямо последното тримесечие , и ръст от 21.9% спрямо първото тримесечие на 2013 година.

Административни сгради са 30 бр. - тук се наблюдава ръст от 25% спрямо предходното тримесечие и 36.4% спрямо първото тримесечие на 2013 година Общата застроена площ бележи намаление от 55.1% спрямо предходното тримесечие и ръст 16.5% спрямо първото тримесечие.

- Данните на Националния статистически институт за броят на **въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради** през първото тримесечие на 2014 г. е 532.

Спрямо първото тримесечие на 2013 г. сградите са с 19 по-малко, или с 3.4%, докато новопостроените жилища в тях са с 3.8% повече.

От въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради през първото тримесечие на 2014 г. със стоманобетонна конструкция са 69.1%, с тухлена - 28.8%, и с друга - 2.1%, и в сравнение със същото тримесечие на 2013 г. се наблюдава увеличение само на относителния дял на тухлените сгради.

Според разпределението на новопостроените сгради по вид най-голям относителен дял имат къщите (69.0%), следвани от жилищните кооперации (14.1%). В сравнение с първото тримесечие на 2013 г. броят на къщите и жилищните кооперации намалява съответно с 21 и 22

Същевременно новопостроените сгради за колективните домакинства, вилите и общежитията се увеличават съответно с 10, 8 и 7. Най-много жилищни сгради са въведени в експлоатация в областите Варна - 87 сгради с 821 жилища в тях, Бургас - 78 сгради с 616 жилища, и София - 57 сгради с 67 жилища. По-голямата част от новопостроените жилища са с две стаи (45.3%), следвани от тези с три стаи (27.8%).

Спрямо първото тримесечие на 2013 г. е отчетено увеличение само на четиристайните жилища. Запазва се структурата на жилищния фонд с преобладаващ дял на двустайните и тристайните жилища.

Общата полезна площ на всички новопостроени жилища през първото тримесечие на 2014 г. е 202.4 хил. кв. м, или с 4.7% повече в сравнение със същото тримесечие на 2013 година. Жилищната площ също се увеличава с 6.1% и достига 124.0 хил. кв. метра. Средната полезна площ на едно новопостроено жилище се увеличава от 86.4 кв. м през първото тримесечие на 2013 г. на 87.2 кв. м през същото тримесечие на 2014 година. Най-голяма средна полезна площ на едно новопостроено жилище е отчетена в областите Силистра - 251.5 кв. м, и Русе - 189.8 кв. м, а най-малка - в областите Добрич - 64.8 кв. м, и Търговище - 69.9 кв. метра

Другите сгради 445 бр. тук се наблюдава спад от 25.9% спрямо предходното тримесечие и ръст от 25.6% в сравнение с първото тримесечие на 2013 година .

Разгърната площ бележи намаление от 43.5% спрямо предходното тримесечие , а спрямо първо тримесечие на 2013 година бележи ръст от 48.5%

Строителна активност януари – март 2014 г.

Строителството на най- голям брой сгради е започнато в Бургас , Пловдив , Ст.Загора .

- Въведени в експлоатация новопостроени сгради и жилища за първото тримесечие на 2014 година - 532 сгради и 2322 жилища с обща разгърната площ от 202 419 кв.м. Тенденцията е спад от 8.6% на сградите и 3.4% спрямо първото тримесечие на 2013 година. Тенденцията при жилищата е ръст от 1% спрямо предходното тримесечие и 3.8% спрямо първото тримесечие.
- През първото тримесечие на 2014 г. със стоманобетонна конструкция са 69.1%, с тухлена - 28.8%, и с друга - 2.1%, наблюдава увеличение само на относителния дял на тухлените сгради.
- .

Въведени в експлоатация новопостроени сгради и жилища.

- **Разпределение на новопостроените сгради по вид :**

Къщите имат най-голям относителен дял от (69.0%), следвани от жилищните кооперации (14.1%). Тенденцията - в сравнение с първото тримесечие на 2013 г. броят на къщите и жилищните кооперации намалява съответно с 21% и 22 % Същевременно новопостроените сгради за колективните домакинства, вилите и общежитията се увеличават съответно с 10%, 8% и 7 % .

Област Варна е с най-много въведени в експлоатация жилищни сгради 87 сгради с 821 жилища в тях, следвана от Бургас - 78 сгради с 616 жилища, и София - 57 сгради с 67 жилища. По-голямата част от новопостроените жилища са с две стаи (45.3%), следвани от тези с три стаи (27.8%). Спрямо първото тримесечие на 2013 г. е отчетено увеличение само на четиристайните жилища.

Запазва се структурата на жилищния фонд с преобладаващ дял на двустайните и тристайните жилища .Общата полезна площ на всички новопостроени жилища през първото тримесечие на 2014 г. е 202.4 хил. кв. м, или с 4.7% повече в сравнение със същото тримесечие на 2013 година.

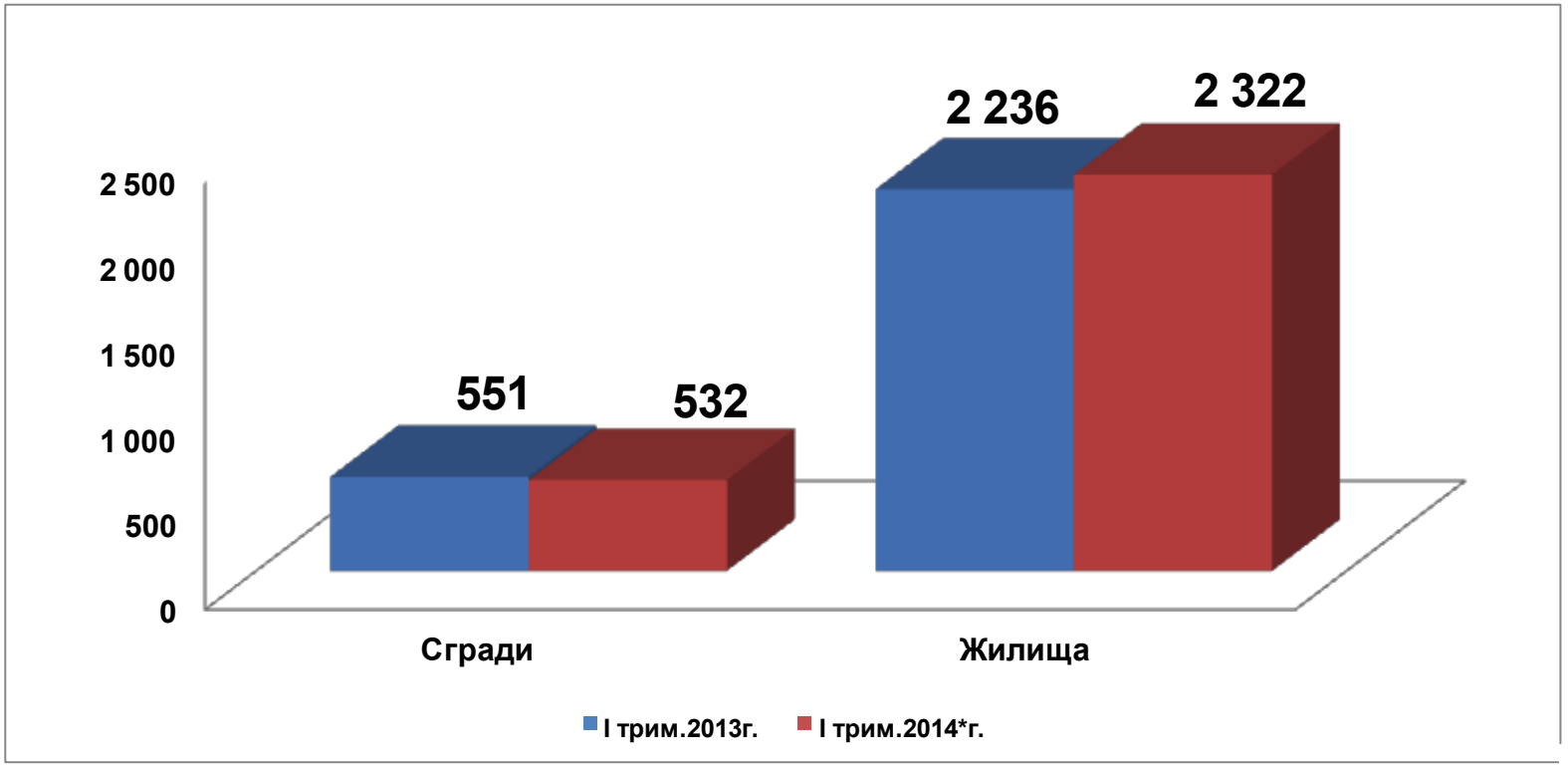
Жилищната площ също се увеличава с 6.1% и достига 124.0 хил. кв. метра.Средната полезна площ на едно новопостроено жилище се увеличава от 86.4 кв. м през първото тримесечие на 2013 г. на 87.2 кв. м през същото тримесечие на 2014 година. Най-голяма средна полезна площ на едно новопостроено жилище е отчетена в областите Силистра - 251.5 кв. м, и Русе - 189.8 кв. м, а най-малка - в областите Добрич - 64.8 кв. м, и Търговище - 69.9 кв. метра

Въведени в експлоатация новопостроени сгради и жилища.

Въведени в експлоатация новопостроени сгради и жилища

I трим.2013г. – I трим.2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища

I трим.2010г. – I трим.2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности към края на
I трим.2013г. – I трим.2014г., хил.бр. /Среден списъчен брой/
По предварителни данни на НСИ

	Наети лица		Темп, %
	I трим. 2013г.	I трим. 2014г.	I трим.2014г./ I трим.2013г.
Общо за икономиката, хил.бр.	2 227	2 214	- 0,6 %
Строителство, хил.бр.	127	125	- 1,6 %

Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности

I трим.2010г. – I трим.2014г., хил.бр. /Среден списъчен брой/

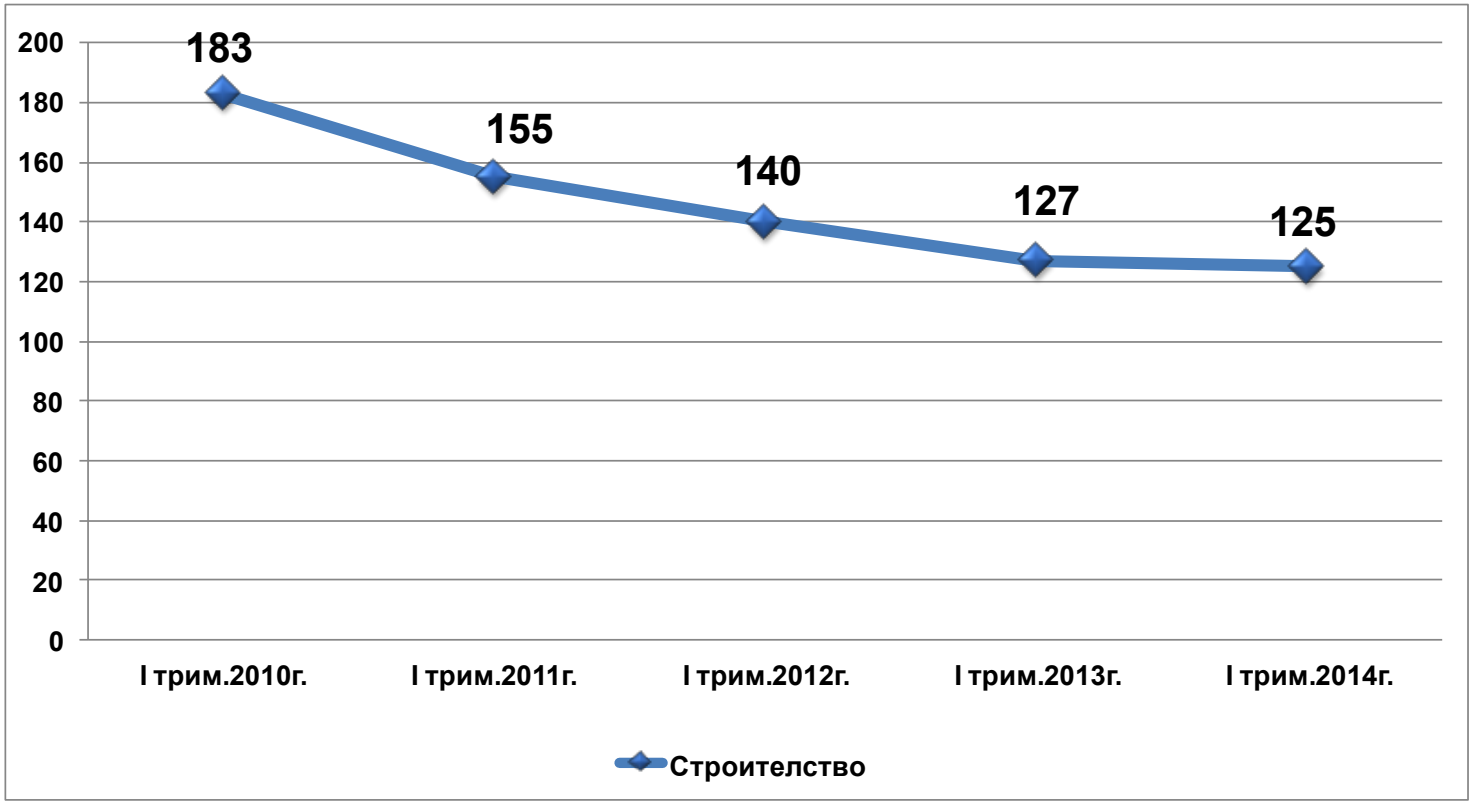
По предварителни данни на НСИ

Наети лица	I трим. 2010г.	I трим. 2011г.	I трим. 2012г.	I трим. 2013г.	I трим. 2014г.
Общо за икономиката, хил.бр.	2 362	2 342	2 292	2 227	2 214
Строителство, хил.бр.	183	155	140	127	125

Наети лица по трудово и служебно правоотношение – сектор Строителство

I трим.2010г. – I трим.2014г., хил.бр. /Среден списъчен брой/

По предварителни данни на НСИ

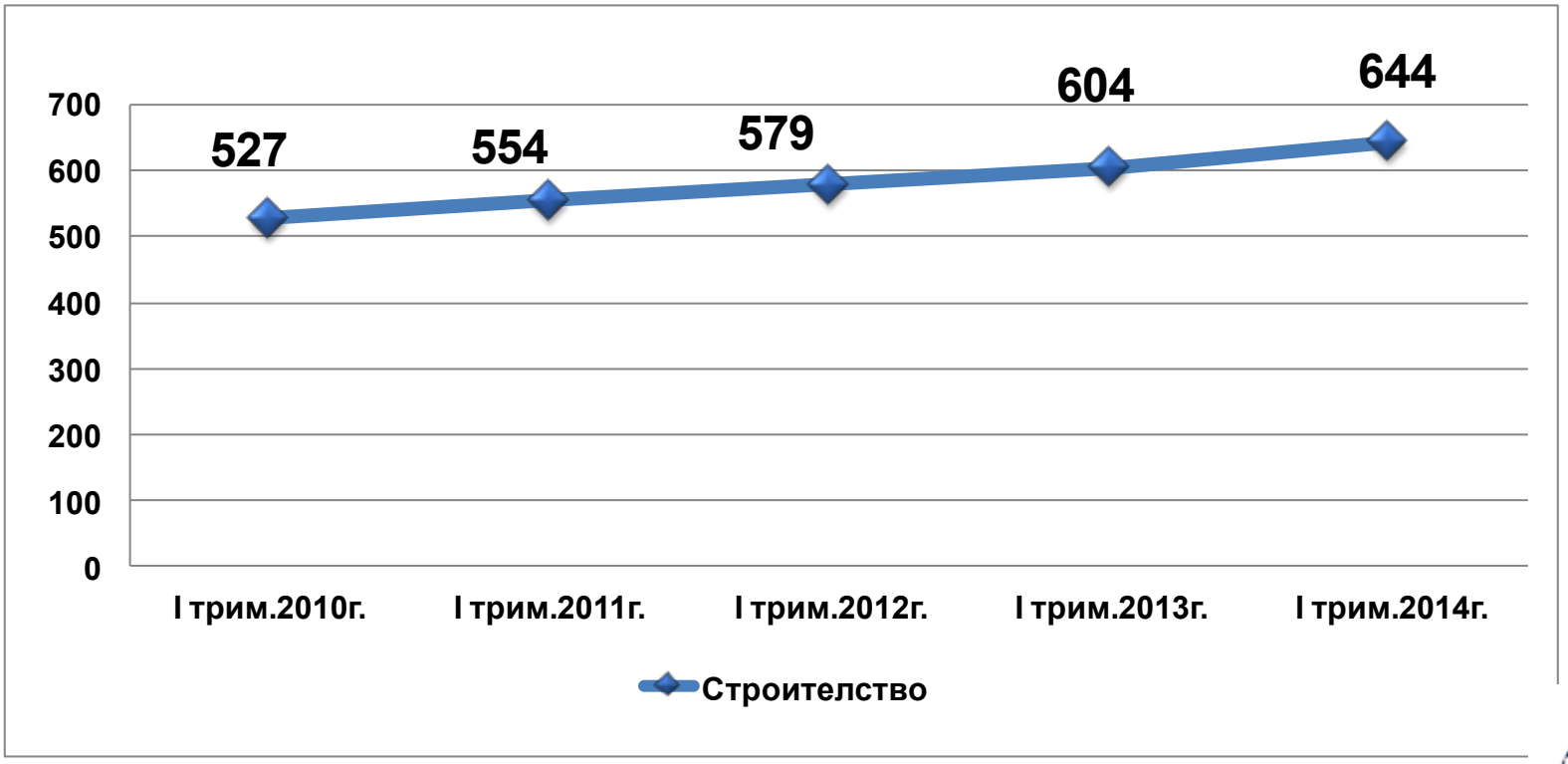

Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности към края на
IV трим.2013г. – I трим.2014г., хил.бр. /Среден списъчен брой/
По предварителни данни на НСИ

	Наети лица		Темп, %
	IV трим. 2013г.	I трим. 2014г.	I трим.2014г./ IV трим.2013г.
Общо за икономиката, хил.бр.	2 223	2 214	- 0,4 %
Строителство, хил.бр.	129	125	- 3,1 %

Средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение – сектор: Строителство, I трим.2010г. – I трим.2014г., лв.

По предварителни данни на НСИ

Средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности, IV трим.2013г. – I трим.2014г., лв.

По предварителни данни на НСИ

	Средна месечна работна заплата		Темп, %
	IV трим.2013г.	I трим.2014г.	I трим.2014г./ IV трим.2013г.
Общо, лв.	828	796	- 3,9 %
Строителство, лв.	670	644	- 3,9 %

- По предварителни данни на Националния статистически институт наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на март 2014 г. 125 хил.
- **Наетите в отрасъл строителство по трудово и служебно правоотношение** представляват 5.6% от общо наетите лица. Тенденцията на спад се запазва и това тримесечие . Данните показват спад от от 1.6% спрямо същия период на 2013 година достигат 125 хил. И сапад от 3.1% в сравнение с последното тримесечие на 2013 г.
  През първото тримесечие на 2014 г. средната месечна работна заплата бележи незначителен ръст от 6.6 % в сравнение с първото тримесечие на 2013 година , а спрямо четвъртото тримесечие на 2013 година - спад от 3.9%.

Строителна активност януари – март 2014 г.

Заетите в отрасъл „Строителство“ са 170 хил.

- Заетите в отрасъл „ Строителство за периода януари – март 2014 г. съставляват 5,2% от общо заетите в икономиката на страната. В сравнение със същият период на 2013 година броят на заетите в отрасъл строителство намалява с 1.9%.

  В сравнение с предходното тримесечие заетостта намалява с 8.1 % В сравнение с пред кризисния период процентът на спад е 40.8 %.

Съществен момент е застаряването на работната сила в строителния отрасъл. Секторът се характеризира със застаряваща работна сила с намалена конкурентоспособ-ност. Наблюдава се отлив на младо поколение от професията строител.

В тази посока е нужно разработване от страна на държавата на правилна стратегия за развитието на тази професия.

Строителна активност първо тримесечие на 2014 година

Безработните в отрасъл „Строителство“ съставляват 10.5 % от общия брои на безработни за страната .

Ново регистрираните незаети са 45,6 хил. души, или има намаление от 12.5 % в сравнение със същият период на 2013 г. В сравнение с предходното тримесечие ръст от 8.6%.

Според анализи на КСБ безработните в сектора са повече от 90 хил. души.

Анализът сочи, че не се наблюдават устойчиви процеси на възстановяване на пазара на труда в отрасъла.

Прогнозата за 2014 г. все още има предпоставки за ръст на безработицата . Нараства делът на безработните млади хора .Анализите и докладите на ЕК показват , че напредъка е ограничен , липсват ефективни мерки ,не функционира оптимално пазара на труда.

Изходът е привличане на чужди инвестиции, които да създадат работещи предприятия, работни места и приходи в бюджета.

Строителна активност за първото тримесечие на 2014 година

- Като цяло България е на последно място в Европейския съюз по заплащане на труда. Данните на Евростат за 2013 г. сочат, че за миналата година българите са взимали по 3.7 евро/час, докато румънците – 4.6 евро/час. Непосредствено пред нас са още Литва (6.2 евро/час), Латвия (6.3 евро/час) и Хърватия (8.8 евро/час).
- Най-висока почасова надница взимат в Норвегия (48 евро/час), следвани от Швеция (40 евро/час) и Дания (38 евро/час), сочат още данните на Евростат за миналата година.
- По данните на НСИ наетите на работа към края на март достигат 2.2 млн. души, отрасли строителство 125 хил. което е спад от 0.6 % спрямо края на 2013. и спад от 0.4% спрямо първото тримесечие на 2013 година.

Строителна активност първо тримесечие на 2014 година.

БЛАГОЕВГРАД	510 лв.
БУРГАС	1 058 лв.
ВАРНА	336 лв.
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	710 лв.
ВИДИН	719 лв.
ВРАЦА	1 000 лв.
ГАБРОВО	1 649 лв.
ДОБРИЧ	371 лв.
КЪРДЖАЛИ	1 023 лв.
КЮСТЕНДИЛ	163 лв.
ЛОВЕЧ	943 лв.
МОНТАНА	690 лв.
ПАЗАРДЖИК	296 лв.
ПЕРНИК	571 лв.
ПЛЕВЕН	330 лв.
ПЛОВДИВ	97 лв.
РАЗГРАД	667 лв.
РУСЕ	230 лв.
СИЛИСТРА	706 лв.
СЛИВЕН	400 лв.
СМОЛЯН	800 лв.
СОФИЯ	284 лв.
СТАРА ЗАГОРА	319 лв.
ТЪРГОВИЩЕ	324 лв.
ХАСКОВО	267 лв.
ШУМЕН	375 лв.
ЯМБОЛ	514 лв.

Изплатени суми по договори на общините като бенефициенти по оперативни програми лв./човек

- Усвояването на европейските средства е основен инструмент за реализиране на редица местни политики в сферата на благоустройството, инфраструктурното развитие и опазването на околната среда .За съжаление България е на предпоследно място в Европейския съюз (ЕС) по усвояване на еврофондовете. По данни на финансовото министерство за първото тримесечие страната ни е усвоила близо 60% от изминалия програмен период. Това е 4.8 млрд. евро по седемте оперативни програми от общо малко над 8 млрд. евро безвъзмездна европейска помощ и национално съфинансиране. Най-много средства са усвоени от общини както следва : Столична община -355 млн.лв. , Бургас – 211 млн.лв. , Варна -113 млн.лв. Габрово – 94 млн.лв.

Усвояване на Евро фондове към 30.04.2014 г.

Инвестиции и надежди 2014г. -2020 г.

- Договаряне на 7 програми на стойност 7422 млн. евро . /по данни на правителството/
- Транспорт - 1612 млн.евро евро финансиране от ЕС за продължаване на модернизацията основно на жп линиите, пътищата, столичното метро и за интермодални терминали.
- Най-много евросредства ще очакваме от Кохезионния фонд на ЕС - 1,114 млрд. евро .
- Железопътната инфраструктура - 572 млн. евро, са за обновяване на . Кохезионният фонд е основният източник за финансиране на трансевропейските направления,национално финасиране 101 млн. евро .
- Пътища - 572 млн. евро са за изграждане на пътища , като националното съфинансиране 101 млн. евро.

Финансови схеми за финансиране на растежа

Задача през новият програмен период премахване всички "тесни" места от основната пътна и железопътна мрежа до 2030 г., а от съпътстващата - до 2050 г.

Довършване на всички започнати основни железопътни и шосейни трасета.

Продължава рехабилитацията жп линиите Пловдив - Свиленград - турска граница, Пловдив - Бургас и Пловдив - Септември с финансови средстава от миналия оперативен период.

През новия програмен период с финансиране от Кохезионния фонд ще бъде **модернизирана железопътната линията Септември – София**, с дължина от 103,1 км, и индикативната стойност е 1,046 млрд. евро – прави се преоценка на проекта за намаляване на цената му с 30%, при което пътническите влакове в някои участъци ще се движат с максимална скорост до 130, а не до 160 км/час.

- Стойността е двойно по-голяма от всичките железопътни проекти. прави преоценка на проекта за намаляване на цената му с 30%, при което пътническите влакове в някои участъци ще се движат с максимална скорост до 130, а не до 160 км/час. С пари от Кохезионния фонд ще се финансира **Фаза 2 от рехабилитацията на железопътна линията Пловдив - Бургас**, която включва модернизация на отсечката Пловдив - Михайлово, изграждане на оптичен кабел и на системите за сигнализация и телекомуникация на цялото трасе. Индикативната стойност на проекта е 488,66 млн. лв. без ДДС.

Финансови схеми за финансиране на растежа

- **Довършване на жп линията Карнобат – Синдел, железопътна магистрала "Черно море".** Стойността на проекта е 173 млн. евро финасиран от Кохезионния фонд
- **Рехабилитацията на железопътна линията Русе - Варна.** Проектът е на стойност от около 383 млн. евро.

В новата оперативна програма е заложено финансиране и от други еврофондове. От Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР)467 млн. евро.

Основната част от тях ще бъдат насочени към приоритетните проекти - столичното метро.

Индикативната стойност на проекта е около 401 млн. евро, от които от ЕФРР на около 340 млн.евро ще бъдат финансирани от фонда . Средствата са предвидени за изграждане на третият метродиаметър, който ще пресича центъра и ще се свързва с двата готови метролъча.

Ще бъдат изградени 9 нови станции и депо в "Земляне". Останалите средства по ЕФРР са за финансиране на интермодални терминали, за управление на трафика и за техническа помощ. Проекти от транспортната инфраструктура през следващия програмен период ще се финансират и със средства извън новата оперативна програма. Механизъм за свързване на Европа (Connecting Europe Facility"), който се управлява директно от Европейската комисия с очакване да получим поне 350 млн. евро.

Финансови схеми за финансиране на растежа

- **Модернизацията на оставащия участък от жп линията до границата със Сърбия - от София до Драгоман** (43 км),финасиран от Механизма за свързване на Европа. Индикативната стойност на проекта е 132,3 млн. евро.
- До 2022 г. цялата жп линия между границите със Сърбия и Турция ще бъде напълно обновена.
- Рехабилитацията на железопътен участък Видин - Медковец, финансиран по механизма .Стойността на проекта 376,1 млн. евро. Към линията имат интерес много превозвачи. Първият товарен влак мина по моста на 3 юни от Унгария към Гърция.
- 60 млн. евро но новия Механизъм за подобряване на условията за корабоплаване в българо-румънския участък на р. Дунав за свързване на Европа Средствата ще са насочени за довършване от предишната оперативна програма проект "Батин - Белене". С тях ще бъдат идентифицирани най-проблемните места по реката и ще бъдат изградени брегови съоръжения, които да поддържат чист плавателния път за корабите.
-

Финансови схеми за финансиране на растежа

Недостиг на средства по направените разчети за финасиране на основните пътни проекти през следващия програмен период са 600 млн. евро .

Нужните средства са 1,25 млрд. евро, а в новата оперативна програма са заложени 572 млн., които с националното съфинансиране нарастват на 673 млн. евро.

От магистрала "Струма" вече е в експлоатация Лот 1 и сериозно се работи по строителството на лот 2 и 4. Затова усилията през следващия програмен период ще бъдат насочени към най-тежкия лот 3, където като най-реалистичен вариант се предлага изграждането на тунел в Кресненското дефиле. Индикативната стойност на лот 3 е около 750 млн. евро

Търсят се възможности и за финансиране за скоростния път Монтана - Видин. Трафикът през Дунав мост-2 се оказа повече , затова е необходимо ускорено модернизиране на пътищата към него. Стойността на скоростния път, чиято индикативна стойност се изчислява на 500 млн. евро, ще подобри състоянието на най-изостаналия регион на ЕС. На еврофинансиране ще се разчита и за участъка от магистрала "Хемус" от Ябланица до пътен възел Плевен/Ловеч.

Финасови схеми за финансиране на растежа

- Страната ни ще разполага с **15 млрд. евро в периода 2014-2020** г.
- **7,422 млн.евро средствата по 7-те програми**
- Инфраструктура - екологична, транспортна и градска, ще се финансира с над 4 млрд. евро. Останалите 3 млрд. евро ще са за бизнес, образование, заетост, иновации.

Приоритетни за периода 2014 – 2020 г
Инвестиции и надежди .

Общ ресурс за следващите седем години

млн. евро

	Европейско финансиране
7-те оперативни програми	7 422
Механизъм за свързване на Европа	406
Европейско териториално сътрудничество	165
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица	104
Обща земеделска политика и обща политика по рибарство	над 7 600
Общо	над 15 697

Финансовото разпределение е по текущи цени, с включен резерв за изпълнение;

в 7-те оперативни програми е включена и специалната алокация по Инициативата за младежка заетост

Оперативни програми
2014 г. -2020 г.

млн.евро

ОП "Транспорт и транспортна инфраструктура"	1 612
ОП "Околна среда"	1 494
ОП "Региони в растеж"	1 351
ОП "Иновации и конкурентоспособност"	1 202
ОП "Развитие на човешките ресурси"*	895
ОП "Наука и образование за интелигентен растеж"	583
ОП "Добро управление"	285
ОБЩО	7 422

*ОП РЧР включва и специалната алокация по Инициативата за младежка заетост

Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“

1 612 млн. евро

Основни дейности

- **Ж.П. транспорт – инфраструктура и подвижен състав**
- **Пътища – магистрали, скоростни пътища**
- **Метро - инфраструктура и подвижен състав**
- **Интермодални терминали**

Оперативна програма „Околна среда“

1 494 млн. евро

Основни дейности

- **Води – пречиствателни станции и ВиК**
- **Отпадъци – системи за (разделно) събиране на отпадъци, оползотворяване, завод за боклука на София**
- **Натура 2000 и биоразнообразие**
- **Защита от наводнения**
- **Опазване на въздуха**

Оперативна програма „Региони в растеж“

1 351 млн. евро

Основни дейности

- **Енергийна ефективност – публични и жилищни сгради**
- **Болници, ВУЗ-ове, училища, детски градини**
- **Градска среда – благоустрояване**
- **Опазване и развитие на културно-исторически паметници**
- **Пътища 1, 2 и 3-ти клас**
- **Градски транспорт**

Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“

1 202 млн. евро

Основни дейности

- **Насочени към:**
- **Бизнеса и предприятията;**
- **Иновации;**
- **Нови технологии;**
- **Енергийна ефективност;**
- **Навлизане на международни пазари**

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси “

895 млн. евро

Основни дейности

- **Мерки за заетост – посреднически услуги, обучения, стажове, предприемачество;**
- **Мерки за качествени социални и здравни услуги, деинституционализация на деца и възрастни;**
- **Подкрепа за институциите и партньорите в сферата на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването**

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

583 млн. евро

Основни дейности

- **Развитие на науката;**
- **Развитие на качествено образование на всички нива;**
- **Намаляване на ранното отпадане от училище и образователна интеграция на малцинствени групи;**
- **Учене през целия живот**

Оперативна програма „Добро управление“

285 млн. евро

Основни дейности

- Комплексно административно обслужване и електронно управление - е-здравеопазване, е-образование, е-обществени поръчки, е-митници и е-идентификация, е-правосъдие;
- Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса;
- Прозрачна и ефективна съдебна система - подкрепа за реформите на структурите, процедурите и организацията в съдебната власт, синхронизирането на съдебната практика

Програма за развитие на селските райони

2 339 млн. евро

Основни дейности

- **Биологично земеделие, животновъдство, овощарство, зеленчукопроизводство**
- **Основни услуги за хората - здравеопазване, образование**
- **Публична инфраструктура – пътища, ВиК**
- **Стартова помощ за предприемачество, диверсификация**

Европейско териториално сътрудничество

165 млн. евро

Основни дейности

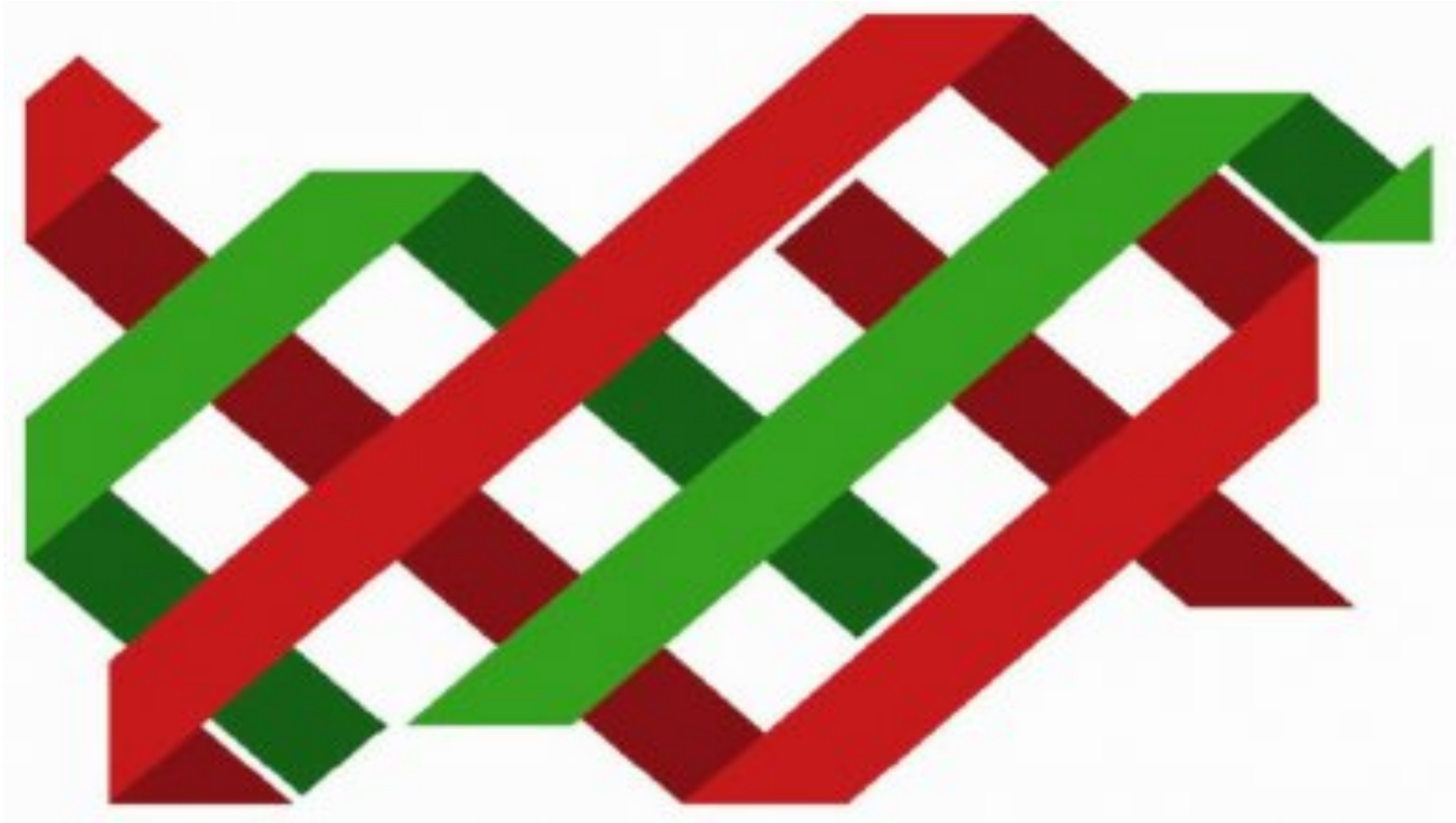
- **Меки мерки в заетост, образование, предприемачество, обмяна на опит**
- **Дребномащабна инфраструктура**
- **Опазване на природното и културното богатство**

Механизъм за свързване на Европа

406 млн. евро

Проекти в сектори

- **Транспорт – ж.п. и пътни проекти, корабоплаване по р. Дунав**
- **Енергетика - развитие на електроенергийната инфраструктура и газопреносната система**
- **Мерки за по-добър достъп до Интернет**

Програмата «Региони в растеж»

Област	сума	инженерно /бр/	градно /бр./	инженерно сума	градно сума
Благоевград	13890	25	13	6987	6903
Бургас	13814	7	3	6399	7415
Варна	9011	6	7	3821	5190
В.Търново	9703	7	7	5042	4661
Видин	8048	12	2	7298	750
Враца	17033	8	6	10977	6056
Габрово	1285	4	1	531	754
Добрич	13299	8	3	11452	1844
Кърджали	17539	23	2	15928	1611
Кюстендил	16250	7	3	4177	12073
Ловеч	5364	10	1	5064	300
Монтана	1941	3		1941	
Пазарджик	11808	13	5	6161	5646
Перник	1430	1		1430	
Плевен	10463	11	4	7665	2800
Пловдив	13537	16	7	6646	6891
Разград	15890	10	6	11052	4838
Русе	12320	7	7	3005	9315
Силистра	1908	4		1908	
Сливен	4750	3	1	3300	1450
Смолян	18593	15	3	12576	6017
Столична	6000		1		6000
Софийска	13168	21	4	9882	3286
Ст.Загора	10429	6	4	7936	2493
Търговище	7164	15	2	6929	532
Хасково	13473	10	2	11425	1728
Шумен	14834	11	3	12101	2732
Ямбол	5843	4	4	2769	3074
	289087	267	101	184728	104359

- По програмата «**Региони в растеж»** в България ще бъдат инвестирани над 3 млрд. лв. за развитие на регионите.
- От тях 466 млн. лв. ще бъдат съфинансиране от националния бюджет, а 2,6 млрд. лв. е безвъзмездната помощ от ЕС. Нейният стратегически фокус е насочен към политиката за градско развитие чрез използване на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие в 67 града .
- Общо средствата по нея през новия програмен период са 1.589 млрд. евро с включено национално съфинансиране от 15%. Одобрени са за разпределение на 499,345 млн. лева от публичната инвестиционна програма за» растеж и устойчиво развитие на регионите“.

Приоритети за периода 2014 – 2020 г

- Финансовият ресурс е разпределен за проекти по сектори както следва инженерна инфраструктура 267 проекта на стойност 184,7 млн.лв. Сградно строителство 101 проекта за 104,4 млн.лв. В т.ч. :
- за В и К и управление на отпадъците – 78,3 млн. лв.;
- за транспортна инфраструктура – 104,6 млн. лв.;
- за социална инфраструктура – 197,5 млн. лв., в това число за училища и детски градини – 25 млн. лв., за висши училища 15,7 млн. лв.,
- за здравеопазване 27 млн. лв.,
- за спортни зали и съоръжения 62 млн. лв.
- за други сектори 119 млн. лева.
- Общо за благоустройството на малките населени места по Програмата са разпределени 112 млн. лева.

Приоритетни за периода 2014 – 2020 г

Основните причини за налагане на финансови корекции на бенефициентите по проекти“.

Анализът изготвен по поръчка на Министерския съвет показва :

- Санкциите, наложени по проекти по седемте оперативни програми, финансирани от еврофондовете, възлизат на 166 млн. лв. за периода 2007 - 2013 г. Прогнозите са, че до края на 2015 г., при изтичане на старият програмен период санкциите ще нараснат с още 154 млн. лв.
- Финансовите корекции, наложени първите седем години на управление на евросредствата от българските власти, представляват 1.9 на сто от изплатената безвъзмездна финансова помощ по седемте оперативни програми.
- Финансови корекции наложени по оперативните програми "Околна среда" (ОПОС) и "Регионално развитие" (ОПРР) представляват съответно 91.7 млн. лв. или 55.4 % по «Околна среда « и 36.3 млн. лв или 21.7 % по «Регионално развитие» от общата сума наложени санкции.
- Реално всеки втори договор за финансиране по тези две програми е с наложена санкция.

Равносметка

Всеки втори договор за финансиране по програми « ОПОС» и «ОПРР» е с наложена санкция.

- Финансовите корекции на 74% са свързани с нарушения при възлагането на обществени поръчки.
- Санкциите за общините възлизат на 117 млн. лева, или 74% от наложените индивидуални финансови корекции на всички бенефициенти по седемте оперативни програми.
- На база на оставащите плащания, забавеното налагане на корекциите и отлагането им във времето, анализът посочва че до 31 декември 2015 г. финансовите корекции ще достигнат 320 млн. лв.

- Проект 150 млн. лв. публични средства за изграждане на по програма „

„Реиндустриализация“ от 2015 г. – средства за изграждане на пътища до икономическите зони.

Индустриална инфраструктура 2015 г. механизъм съвместно финансиран от „ Лукойл „ и АПИ –ПЧП в инфраструктурата.

Работа по въвеждането на ТОЛ таксите.

Възможности актуализация по стратегията за енергийна инфраструктура .

- **Транспорт и транспортна инфраструктура България 2014 - 2020 г. – приоритетни проекти и предизвикателства**

До края на 2015 г. предстои завършването на:

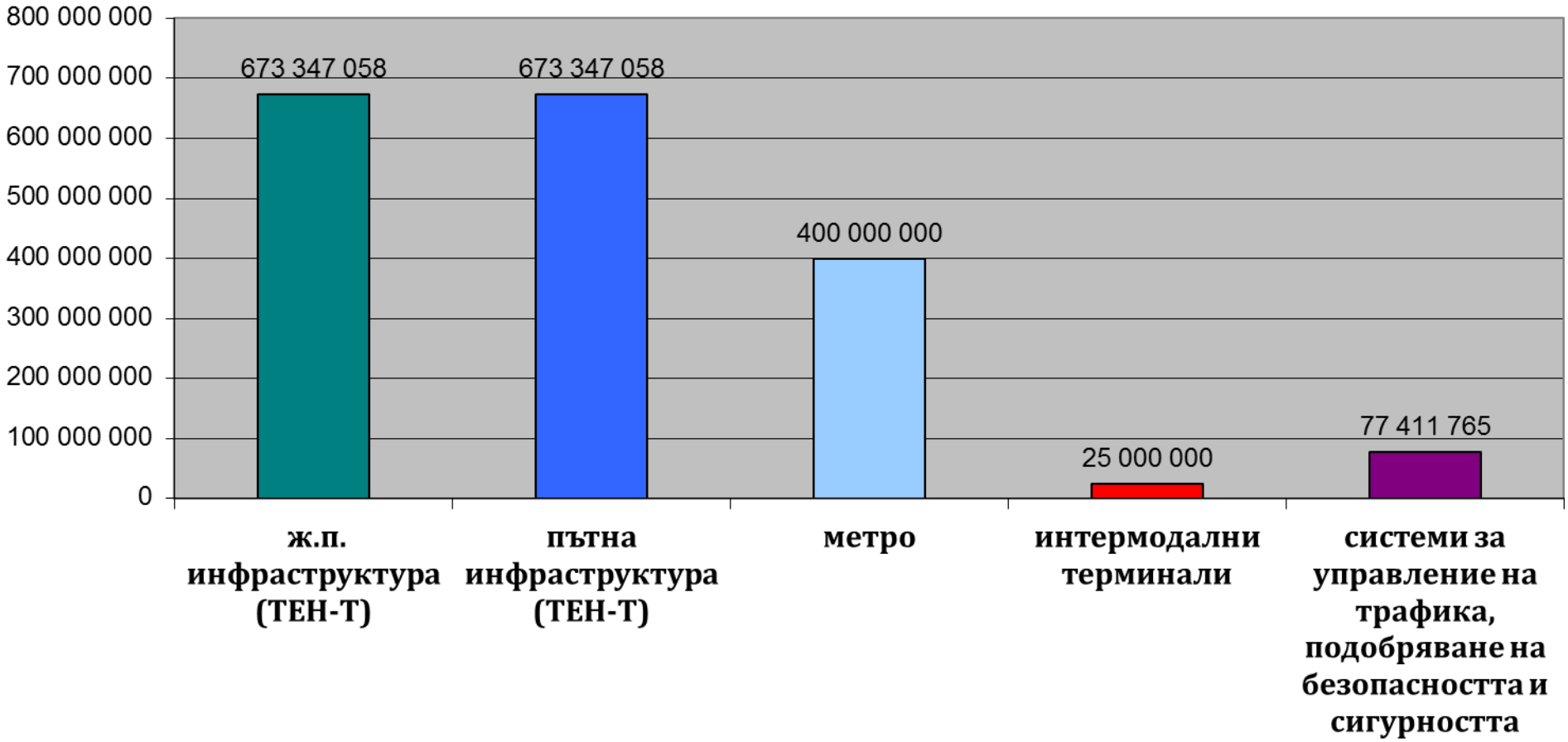
Рехабилитация на 240 км ж.п. линии (разгъната дължина)

Изграждане на 126 км автомагистрали

Изграждане и рехабилитация на 36 км I клас пътища

- Изграждане на 7.6 км метролинии със 7 метростанции

План за финансиране по ОПТТИ 2014-2020 в евро

– КФ 1 144 690 000

– ЕФРР 467 620 000

Общ бюджет ЕС – 1 612 310 000

по данни на МТИТС

Приоритети в железопътната инфраструктура

София – Септември (частично)
Русе - Варна
Карнобат – Синдел (частично
Приоритети в пътната инфраструктура
АМ “Струма”, лот 3 Благоевград - Сандански
Скоростен път Видин - Монтана
АМ “Хемус” (частично)
Тунел под в. Шипка АМ “Калотина – София”
Път Е-79 “Мездра – Ботевград”

Тръжни процедури 2014 г.

- **АМ „Калотина - София”, лот 1 „Западна дъга на СОП”, участък 2**
- Дължина - 6 км, индикативна стойност – 111 млн. лв. с ДДС.

- **АМ „Калотина - София”, лот 3 „Калотина-СОП” - Обща дължина на трите участъка - 47,5 км, индикативна стойност – 442 млн. лв.**

  - Участък 1 ГКПП „Калотина“ - Драгоман – 14.7 км. Средствата ще бъдат осигурени от новия финансов инструмент на ЕС - „Свързана Европа”. Индикативна стойност – 78 млн. лв. без ДДС;
  - Участък 2 Драгоман - п.в. „Храбърско” – 16.8 км. Индикативна стойност – 103,6 млн. лв. без ДДС
  - Участък 3 от п.в. „Храбърско” - Софийски околовръстен път – 15.9 км – след 2015 г.

Транспорт и транспортна инфраструктура България 2014 - 2020 г. – приоритетни проекти и предизвикателства по данни на МТИТС

Програма “Транзитни пътища V”

През 2014 г. ще започнат тръжните процедури за рехабилитацията на над 270 км

Водещ критерий - икономически най-изгодна оферта, индикативна стойност - 265 млн. лв. с ДДС

Стартирали процедури:

Лот 27 А - рехабилитация на АМ „Тракия” от км 5 до км 10 и от км 63 до км 90 /32 км/;

Лот 27 Б - рехабилитация на АМ „Тракия” от км 119 до км 133 /14 км/;

Лот 15 А – рехабилитация на участък от път III-804 Поповица - Асеновград /20 км/.

Предстоящи тръжни процедури за строителство:

Лот 2 – рехабилитация на участък от път II-55 Гурково-Нова Загора /35 км/;

Лот 7 – рехабилитация на три участъка от път II-53 Ямбол-Средец и обход на Ямбол /64 км/;

Лот 15 Б – рехабилитация на участък от път II-86 Пловдив - Асеновград /10 км/;

Лот 23 Б - рехабилитация на участъци от път II-62 Дупница - Самоков и от път III-181 Ковачевци - Поповяне и път I-6 Кюстендил- Перник- София /61 км/;

Лот 24 – рехабилитация на участъци от път III-822 Самоков - Живково – Ихтиман и от път III-8223 Живково /Ихтиман/ - Веринско - п.в. АМ "Тракия" /36 км/.

Програми на АПИ

Път III-1102 Арчар – Извор – Димово - Салаш /граница с република Сърбия/ от км 45 до км 50 /5 км/

Пътен възел "Българово" при км 352 на АМ "Тракия“

Предстоящи търгове
Програма „Ново строителство“

Път II-99 "Вариант Алепу" II-ри етап от км 20+867 до км 29+327, кръстовище при км 29+108

Аварийна програма
Авариен ремонт на надлез над път I-6 по път III-5007 Ветрен – Николаево – Конаре при км 20

Програми на АПИ

Предстоящи търгове

Програма „Основен ремонт“

Рехабилитация на виадукт при км 380 на АМ „Хемус“;

Рехабилитация на виадукт „Звездица“ при км 2 на АМ „Черно море“;

Рехабилитация на път III-818 Долно Церовене-Якимово от км 0 до км 19 /19 км/;

Инженеринг на път III-6004 Горна Малина - Белопопци - Байлово - Смолско от км 0 до км 32 и път III-6006 I-6 – Бенковски - п.к. с път III-6004 от км 0 до км 6 /38 км/;

Инженеринг на път II-37 АМ „Тракия“ - Пазарджик от км 117 до км 124 /7 км/.

Предстоящи проекти по Оперативна програма “Региони в растеж” 2014 – 2020 г.

- Път I-8 София – Пловдив /129,6 км/;
  Път I-1 “Път II-17 - гара Яна” /45,5 км/;
- Път II-82 Костенец - Самоков – София /86,1 км/;
- Път I-5 АМ “Тракия” – гр. Хасково /55,5 км/;
- Път II-58 Кърджали – Асеновград /50,3 км/;
- Път III-864 Пампорово – Стойките /7,2 км/;
- Път I-6 Кюстендил - Радомир – Перник – Драгичево – СОП /47 км/;
- Път II-81 Костинброд – Берковица – Монтана /57,8 км/;
- Път II-53 Поликраище - Елена – Сливен /51,3 км/;
- Път II-37 Златица (път I-6) - АМ Тракия – Пазарджик – Пещера /70,3 км/;
- Път II-49 Търговище – Разград – Кубрат – Тутракан /30,5 км/;
- Път II-29 Варна - Добрич - Кардам /29,7 км/;
- Път II-44 /о.п.Севлиево - В.Търново/ - Севлиево - Драгановци – Габрово /27,3 км/;
- Път III-904 Старо Оряхово - Долни чифлик – Гроздьово /29,5 км/.

Стратегически проекти до 2020 г.

Път I-1 Видин - Монтана
Дължина - 126 км, индикативна стойност – 978 млн. лв.;

Път I-1 Мездра - Ботевград
Дължина – 32,76 км, индикативна стойност – 285,5 млн. лв.;

Обходен път на Габрово и тунел под връх Шипка
Общо дължина – 10,55 км /дължина на тунела - 3,22 км/, индикативна стойност – 150 млн. лв.

- Основния оптимизъм се гради на факта ,че Европа излиза от криза. Средствата по европейските програми съществуващата инфраструктура носят положителен баланс и добри перспективи за развитието на сектора. Ръстът на БВП е с положителен знак носещ оптимизъм за движение в частните инвестиционни процеси и предпоставка за напредък след дългия период на криза. Вътрешното потребление и инвестиционната активност са в застои и не носят напредък. Необходима е също стабилна и предвидима предсказуема среда. Строителството остава един от основните двигатели за растеж и погледа е обърнат основно към този сектор.

Липсва устойчивост и динамика

- Прогнозите на големите компании в сектора за 2014 г. са много различни .
  Като цяло надеждите за леко раздвижване на строителния пазар са свързани отново и основно с търговете за обществени поръчки по инфраструктура, ВиК , пътна поддръжка, интегрираните планове за развитие на големите градове, санирането на жилищни сгради и евентуални публично-частни партньорства за изграждане на социална инфраструктура.

програмен период 2014-2020 г.

- **Приоритетни за периода 2014 – 2020 г. ще бъдат обновлението и модернизацията на предприятията, интернационализация на бизнеса, зелена икономика и развитието на секторите иновации и приложни научни изследвания.**
- **Фокусът е насочен за новия период е реформата в отрасъл водоснабдяване и канализация .**
- **Една от възможностите пред строителният бранш да поеме нагоре на този етап е нарастването на финансираните с публични средства проекти. Обществение поръчки остават най-важният инструмент за съживяване на бизнеса.**
- **Да се е разчита само на държавата не е оптималната платформа .**

Ролята на държавата е да създава условия за развитие на строителния бизнес, а именно условия за:

- **нарастване на инвестициите,**
- **намаляване на административните тежести ,**
- **развитие на ПЧП,**
- **насърчаване на частната инициатива,**
- **ограничаване на корупцията по провеждане на обществените поръчки.**
- **Бизнеса сам ще тръгне нагоре , ще създаде нови работни места .**

Държавата трябва да създаде условия за развитие на бизнеса .Бизнеса сам ще тръгне нагоре .

- **Борбата срещу негативните явления при провеждането на обществените поръчки е основна задача на Камарата на строителите в България.**
- **Едно от предложенията на Камарата е свързано със засилване на предварителния контрол при провеждането на обществените поръчки. Веднага след отварянето на тръжните предложения те трябва да бъдат публикувани в интернет.**
- **Публичността ще гарантира прозрачност и справедливост при провежданите процедури, защото дългият период за отваряне на документите създава предпоставки за тяхната манипулация.**
- **Типови договори – инициатива на КСБ, се възприемат добре от държавната администрация и ще служат като база за по-справедливи обществени поръчки. Те създават ясни правила и условия за по-малко бюрокрация. Посоката е една –нормативни документи съответстващи на конкретното време,ефективно противопоставяне на корупцията, стандартизация и типова документация , електронно управление.**

КСБ е утвърден и търсен партньор от българските институции

- **Хората които владеят света са онези които гледат само напред и нагоре, търсят обстоятелствата които са им изгодни, и ако не ги намерят просто ги създават.**

Джордж Бърнард Шоу